

Hoe ziet het huidige ondersteuningsaanbod voor pleegouders in Nederland eruit, als het gaat om deskundigheidsbevordering en wat zijn de behoeftes van pleegouders?

Resultaten van een inventarisatie en een literatuurscan

Loraine Visscher en Esther Huisman (Pionn)
Maartje Gardeniers (NVP)

Versie: Definitief

Assen, november 2015

Nederlandse
Vereniging voor
Pleeggezinnen

Dit project wordt uitgevoerd in opdracht van Stichting Kinderpostzegels Nederland. Samen met de projecten *Ontwikkeling van pleegzorgbegeleiding* en *Werken met netwerken* maakt het deel uit van de drieluik **Versterken van de kracht van pleegzorg**.

De voor dit document noodzakelijke gegevens zijn verzameld door Pionn te Assen en door de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP) te Utrecht.

Pionn en NVP zijn verantwoordelijk voor de inhoud van dit document. Het auteursrecht en de daaraan verbonden rechten en bevoegdheden berust bij Pionn en NVP.

NVP
Churchillaan 11
3527 GV Utrecht
T : 030 – 2931500
E: info@denvp.nl
www.denvp.nl

Pionn
Postbus 170
9400 AD Assen
T : 0592-749019
E: info@pionn.nl
www.pionn.nl

© 2015 Pionn en NVP.

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	7
2. Kader van het project	8
2.1 Doelgroep	8
3. Methode	10
3.1 Inventarisatie huidige ondersteuningsaanbod	10
3.2 Literatuurscan behoeften pleegzorg	10
4. Ondersteuningsaanbod Pleegouders	11
4.1 Interventies in het pleeggezin	11
4.2 Cursussen, trainingen en thema-avonden	13
4.2.1 Opvoedvaardigheden	13
4.2.2 Hechting	15
4.2.3. Loyaliteit	17
4.2.4 Trauma	17
4.2.5 Veiligheid	18
4.2.6 Positie, rechten en plichten van pleegouders	18
4.2.7 Overige onderwerpen	19
4.3 Kennisuitwisseling tussen pleegouders	25
5. Behoeftte onderzoek Pleegouders	27
Literatuurlijst	29
Bijlage 1. Omschrijving per interventie.....	31
Bijlage 2. Literatuuronderzoek ondersteuningsbehoefte	89

Samenvatting

Dit rapport is een deelresultaat van het project 'Investeren de kracht van pleegouders' dat is uitgevoerd in opdracht van Stichting Kinderpostzegels Nederland door De Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP) en Pionn. Het rapport is het resultaat van een inventarisatie van het ondersteuningsaanbod voor pleegouders en een literatuurscan naar de behoeftes van pleegouders.

Inventarisatie

Begin 2015 is er een inventarisatie uitgevoerd naar het bestaande ondersteuningsaanbod op het gebied van deskundigheidsbevordering van pleegouders. De inventarisatie geeft een algemeen beeld van het ondersteuningsaanbod voor pleegouders op het moment van de inventarisatie.

Het bestaande ondersteuningsaanbod verschilt per aanbieder en fluctueert in de tijd.

Uit de inventarisatie is gebleken dat er, zowel door pleegzorgorganisaties zelf als door andere organisaties ondersteuning wordt geboden aan pleegouders in Nederland. Het is echter lastig om te spreken van *het* bestaande ondersteuningsaanbod voor pleegouders. De onderwerpen en de vorm waarop de ondersteuning wordt geboden blijken sterk te verschillen per pleegzorgaanbieder. Hoewel de onderwerpen hechting en loyaliteit elk jaar terug lijken te komen blijkt het totale aanbod bovendien per aanbieder in de tijd te veranderen.

Interventies richten zich op bepaalde gedragsproblematiek van het pleegkind, emotionele problematiek of de interactie tussen pleegouders en pleegkind.

Er zijn een aantal interventies specifiek gericht op pleegouders om de positieve ontwikkelingsuitkomsten bij pleegkinderen te bevorderen¹. Voorbeeld van bestaande interventies voor pleegouders zijn bijvoorbeeld MTFC (Multitreatment Foster Care), de Pleegouder Pleegkind Interventie (PPI), Pleegouders Versterken in Opvoeden (PVO), TRIPLE P in de pleegzorg en Video-Feedback Intervention to Promote Positive Parenting (VIPP-FC). We zien voornamelijk dat deze interventies zich richten op gedragsproblematiek (externaliserend probleemgedrag of antisociaal gedrag), emotionele problematiek of de interactie tussen pleegouders en pleegkind.

In het land worden diverse cursussen, trainingen en thema-avonden voor pleegouders aangeboden.

Naast interventies in het gezin worden door pleegzorgaanbieders ook diverse cursussen, trainingen en thema-avonden aangeboden ter versterking van de kracht van pleegouders. Deze cursussen zijn enkel toegankelijk voor aangesloten pleegouders en zijn meestal kosteloos. Naast het aanbod van pleegzorgaanbieders zijn er ook andere partijen die een aanbod hebben voor pleegouders. Deze cursussen zijn veelal niet kosteloos. Achtereenvolgend wordt per onderwerp het aanbod besproken.

Opvoedvaardigheden: Zowel vanuit pleegzorgorganisaties als vanuit een aantal aanbieders is er een aanbod om de opvoedvaardigheden en inzichten van pleegouders te verbeteren. Deze cursussen, trainingen en/of thema-avonden richten zich voornamelijk op de algemene opvoedvaardigheden van pleegouders en het geven van handvatten om beter om te kunnen gaan met het gedrag van het pleegkind.

¹ Deze interventies zijn toegankelijk via een verwijzing van de huisarts of Centrum voor Jeugd en Gezin. De kosten worden vergoed door een zorgverzekeraar.

Hechting: Uit de inventarisatie blijkt dat veel pleegzorgorganisaties in Nederland een aanbod hebben op het gebied van hechting. Deze ondersteuning richt zich voornamelijk op de theorie over hechting, het signaleren van hechtingsproblematiek, de oorzaken en gevolgen van hechtingsproblematiek en het geven van handvatten om, om te kunnen gaan met hechtingsproblematiek.

Loyaliteit: Het lijkt erop dat er weinig aanbod is op het gebied van loyaliteit en dat het aanbod zich met name richt op de theorie van loyaliteit en minder op het omgaan met kinderen met loyaliteitsproblemen.

Trauma: De ondersteuning op het gebied van trauma richt zich voornamelijk op de impact van traumatisering op het dagelijks functioneren van het pleegkind, het geven van handvatten om, om te gaan met een getraumatiseerd pleegkind en kennis over de risico's die dit met zich meebrengt.

Veiligheid: Er blijkt weinig aanbod te zijn op het gebied van veiligheid. Wel wordt de training 'Safer Caring' door een enkele pleegzorgaanbieder aangeboden als onderdeel van het programma 'Safer Caring' waarbij het doel is een veilige en ondersteunende woonplek aan te bieden aan het pleegkind, en ervoor te zorgen dat pleegouders zich gesteund voelen in het bieden van die veilige plek.

Positie, rechten en plichten van pleegouders: Naast dat er een enkele training wordt gegeven over dit onderwerp kunnen pleegouders informatie verkrijgen over rechten en plichten in bijvoorbeeld de pleegwijzermap die door een aantal aanbieders wordt aangeboden.

Samenwerking en communicatie (met biologische ouders en het professionele netwerk): Enkele aanbieders bieden cursussen, trainingen of thema-avonden aan op het gebied van communicatie tussen de pleegouder(s) en de biologische ouder(s). Deze ondersteuning richt zich dan voornamelijk op het geven van praktische tips en handvatten bij het omgaan met de biologische ouders. Het lijkt erop dat slechts één pleegzorgaanbieder een training aanbiedt aan pleegouders over de omgang met verstandelijk beperkte ouders.

Andere onderwerpen: Naast bovengenoemde onderwerpen wordt er door de pleegzorgaanbieders en belangenorganisaties ook ondersteuning geboden bij een divers aantal andere onderwerpen. Uit de inventarisatie blijkt dat verschillende pleegzorgaanbieders cursussen, trainingen en thema-avonden aanbieden op het gebied van seksualiteit en intimiteit. Het aanbod gericht op de communicatie tussen pleegouder en pleegkind en tussen pleegkind en eigen kinderen is echter erg beperkt aanwezig. Tijdens de inventarisatie zijn we slechts een paar instellingen tegengekomen met een gedifferentieerd aanbod met betrekking tot de levensfase van het pleegkind of vorm van de pleegzorg.

Kennisuitwisseling tussen pleegouders hebben veelal een informeel karakter.

Naast cursussen, trainingen en thema-avonden worden door sommige pleegzorgaanbieders of belangenverenigingen voor pleegouders ook contactmomenten voor pleegouders georganiseerd. Het betreft veelal bijeenkomsten met een zeer laagdrempelig karakter. Het bestaat bijvoorbeeld uit koffiecontacten, pleegoudercafés, online forums, maar ook meer gestructureerde vormen zoals een intervisiegroep die wordt begeleid door een professional.

Literatuurscan

Ter voorbereiding op het behoeftenonderzoek onder pleegouders in Nederland is een literatuurscan verricht. Doel van deze literatuurscan was meer inzicht te verkrijgen in de reeds verrichte onderzoeken op het gebied van ondersteuning aan pleegouders. Uit de literatuurscan blijkt dat er verschillende factoren van invloed zijn op een gunstige plaatsing van de jeugdige. Zo is gebleken dat wanneer een jeugdige op jonge leeftijd wordt geplaatst, geen ernstige gedragsproblemen heeft en niet vaak is verplaatst dit de kans dat de plaatsing voortduurt vergroot (de Baat & Bartelink, 2012). Ander onderzoek heeft aangetoond dat ook de frequentie van begeleiding door de pleegzorgbegeleider en training protectieve factoren kunnen zijn. Een hogere frequentie van begeleiding kan samenhangen met een kleinere kans op het afbreken van de plaatsing. Bij pleegouders die een training hebben gevolgd lijken minder afgebroken plaatsingen voor te komen (Oosterman, Schuengel, Slot, Bullen en Dorelijers, 2007).

Samenvattend, een goed ondersteuningsaanbod draagt bij aan het terugdringen van het aantal voortijdig afgebroken pleegzorgplaatsingen. Echter, het huidige ondersteuningsaanbod is erg veelzijdig en verschilt per pleegzorgaanbieder en fluctueert in de tijd. Het aanbod bij pleegzorgorganisaties is veelal alleen toegankelijk voor pleegouders die zijn aangesloten bij de desbetreffende aanbieder. Dit in relatie tot de grote verschillen tussen aanbieders zorgt ervoor dat pleegouders toegang hebben tot een beperkt ondersteuningsaanbod.

Uit de inventarisatie blijkt dat er relatief meer aanbod is op het gebied van opvoedvaardigheden, hechting, seksualiteit en intimiteit en minder op het gebied van onder andere loyaliteit, trauma, veiligheid, positie, rechten en plichten van pleegouders en samenwerking en communicatie. Er wordt daarbij ook weinig rekening gehouden met specifieke doelgroepen (pleegzorgvorm, leeftijd van het pleegkind, ervaring van de pleegouders).

Het aanbod bestaat veelal uit trainingen of thema-avonden, het online aanbod lijkt beperkt aanwezig te zijn. We zien wel dat verschillende pleegzorgaanbieders de kennisuitwisseling tussen pleegouders faciliteren door zogenaamde (koffie)contactgroepen.

1. Inleiding

De Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP) en Pionn hebben in het project 'Investeren in de kracht van pleegouders' de handen ineen geslagen om te investeren in de kracht van pleegouders met als doel om de ondersteuningsbehoefte van pleegouders en het ondersteuningsaanbod dichterbij elkaar te brengen. Het project 'Investeren in de kracht van pleegouders' is mogelijk gemaakt met financiering van Stichting Kinderpostzegels Nederland. Dit rapport is een deelresultaat van het project 'Investeren in de kracht van pleegouders' en is het resultaat van een inventarisatie van het ondersteuningsaanbod voor pleegouders en een literatuurscan naar de behoeftes van pleegouders.

Het doel van het project 'Investeren in de kracht van pleegouders' is het ontwikkelen van een ontwerp voor een curriculum voor pleegouders. Het ontwerp kan bestaan uit trainingen, cursussen, thema-avonden, maar ook uit vormen van kennisuitwisseling (bijvoorbeeld tussen pleegouders). Het project is gestart in oktober 2014 en heeft een doorlooptijd van twee jaar.

Het fundament van het curriculum wordt bepaald door de leerwensen van pleegouders. Via een behoefteonderzoek onder pleegouders in Nederland wordt aan pleegouders gevraagd wat hun leerwensen zijn. De leerwensen van pleegouders worden vervolgens gespiegeld aan het bestaande aanbod van trainingen, cursussen en thema-avonden.

Het project is een samenwerking tussen de NVP en Pionn. Naast deze twee organisaties worden er ook andere partijen uit het pleegzorgveld benaderd voor een actieve rol in het project, zo is er een begeleidingscommissie waarin pleegouders, pleegzorgmedewerkers en andere pleegzorgprofessionals in vertegenwoordigd zijn. Indien u meer informatie wenst over het project kunt u contact opnemen met NVP of met Pionn.

Leeswijzer

Om inzicht te krijgen in het bestaande ondersteuningsaanbod ter bevordering van de deskundigheid van pleegouders is begin 2015 een inventarisatie gedaan onder alle pleegzorgaanbieders en pleegzorgorganisaties in Nederland. Per onderwerp wordt in de tabellen beschreven welk aanbod er op het moment van inventariseren bestond. In de tabellen is te lezen hoe de cursus, training of thema-avond heet, wat het doel was, voor welke doelgroep het aanbod bestemd was en wat de bron van deze informatie is. In bijlage 1 is een meer uitgebreide beschrijving te vinden van het aanbod. De nummers bij het aanbod corresponderen met de nummering in de bijlage.

Ter voorbereiding op het behoeftenonderzoek onder pleegouders in Nederland is een literatuurscan verricht. Doel van deze literatuurscan was meer inzicht te verkrijgen in de reeds verrichte onderzoeken op het gebied van ondersteuning aan pleegouders. In hoofdstuk vijf worden de resultaten van deze literatuurscan beschreven.

Achtereenvolgend wordt beschreven in dit rapport:

- Kader van het project
- Methode
- Huidige ondersteuningsaanbod voor pleegouders
- Literatuuronderzoek ondersteuningsbehoefte pleegouders

2. Kader van het project

Vooraf aan de inventarisatie is in gezamenlijkheid met de opdrachtgever (Kinderpostzegels Nederland) en de begeleidingscommissie van het project het kader van het project en daarmee ook het kader voor de inventarisatie bepaald. Het kader heeft betrekking op de doelgroep (pleegouders), de vorm (trainingen, cursussen, thema-avonden en kennisuitwisseling) van het ondersteuningsaanbod en de inhoud van het ondersteuningsaanbod.

2.1 Doelgroep

Pleegzorg is een vorm van zorg waarin pleegouders het pleegkind verblijf, verzorging en vervanging van de oorspronkelijke opvoedingssituatie bieden, in combinatie met professionele begeleiding van het pleegkind, de pleegouders en de ouders door een hulpverleningsinstelling (Strijker, 2009).

Pleegouders worden in eerste instantie in het sociale netwerk van het pleegkind en de ouder gezocht. Behalve familie behoren ook bekenden daartoe. Deze vorm van pleegzorg wordt ook wel 'netwerkpleegzorg' genoemd (de Baat & Bartelink, 2012). Als dit geen optie is, wordt er gezocht naar geregistreerde pleegouders, ook wel 'bestandspleegouders' genoemd.

In aanvulling op de definitie van Strijker wordt er in dit onderzoek ook een verschil gemaakt tussen formele pleegzorg en informele pleegzorg. Formele pleegzorg is een vorm van zorg waarin sprake is van professionele begeleiding door een hulpverleningsinstelling en informele pleegzorg is een vorm van zorg waarin mensen uit het sociale netwerk van de biologische ouders (tijdelijk) het pleegkind verblijf, verzorging en vervanging van de oorspronkelijke opvoedingssituatie bieden, zonder professionele begeleiding door een hulpverleningsinstelling.

Dit onderzoek richt zich zowel op bestand- als netwerkpleegouders en formele en informele pleegzorg.

2.2 Vorm en inhoud

Vorm

Het versterken van de kracht van pleegouders is belangrijk omdat het bijdraagt aan het recht op een goede opvoeding van pleegkinderen. Pleegouders nemen de taak op zich om kinderen en jongeren, die veelal een moeilijke geschiedenis hebben, veilig te laten opgroeien. Dit vraagt veel van de pleegouders en daarom zijn er al verschillende manieren ontwikkeld om hen te ondersteunen. Zo bestaat er ondersteuning door middel van interventies, is er begeleiding van de pleegzorgwerker, zijn er tijdschriften voor pleegouders en is er praktische ondersteuning bij allerlei zaken rondom het pleegouderschap. Andere vormen van ondersteuning die worden geboden zijn cursussen, trainingen, workshops en vormen van kennisuitwisseling tussen pleegouders. Het project 'Investeren in de kracht van Pleegouders' richt zich specifiek op laatstgenoemde vormen van ondersteuning (cursussen, trainingen, workshops en vormen van kennisuitwisseling), gericht op deskundigheidsbevordering van pleegouders. De focus van het project ligt hierbij op de trainingen en vormen van kennisuitwisseling voor 'ervaren' pleegouders en niet voor 'aspirant' pleegouders. Introducerende trainingen (STAP-trainingen en TOP-training) vallen daarom buiten dit project.

Echter, om zicht te krijgen in bestaande interventies ter versterking van de kracht van pleegouders is bij de inventarisatie bij nader inzien ook gekeken naar dat betreffende aanbod.

Inhoud

In overleg met de begeleidingscommissie van het project en de opdrachtgever is het inhoudelijk kader vastgesteld. Het inhoudelijk kader bevat (vooralsnog) de volgende deelonderwerpen:

- Ondersteuningsaanbod ter versterking van opvoedvaardigheden & sensitiviteit van pleegouders;
- Ondersteuningsaanbod voor pleegouders m.b.t specifieke gedragingen van het pleegkind in relatie tot
 - hechting,
 - loyaliteit,
 - trauma,
 - veiligheid;
- Ondersteuningsaanbod voor pleegouders als het gaat om positie, rechten en plichten van pleegouders;
- Ondersteuningsaanbod met betrekking tot samenwerking en communicatie (met biologische ouders en het professionele jeugdzorgnetwerk);
- Informele vormen van kennisuitwisseling tussen pleegouders als het gaat om deskundigheidsbevordering.

Om het inhoudelijk kader sterker te positioneren wordt aangegeven welke onderdelen buiten de focus van dit project vallen:

- Interventies en trainingen voor het pleegkind;
- Praktische ondersteuning zoals hulp regelen bij therapie van het kind, hulp bij omgang met hulpverlening, oppas/vakantieopvang voor pleegkinderen;
- Financiële ondersteuning;
- Informatie/tijdschriften;
- Introducerende ondersteuning (STAP-trainingen en TOP-training);
- Ondersteuning door de pleegzorgwerker.

3. Methode

3.1 Inventarisatie huidige ondersteuningsaanbod

Om een overzicht te krijgen van het bestaande ondersteuningsaanbod ter bevordering van de deskundigheid van pleegouders zijn de websites van alle pleegzorgaanbieders in Nederland bestudeerd en is in zoverre beschikbaar, gebruik gemaakt van foldermateriaal. Om de actualiteit en volledigheid van het verkregen overzicht te toetsen zijn pleegzorgaanbieders benaderd met de vraag het overzicht te controleren en daar waar nodig aan te vullen. In totaal hebben negen pleegzorgorganisaties het overzicht gecontroleerd en aangevuld, waarvoor wij de pleegzorgorganisaties hartelijk willen danken! Naast pleegzorgorganisaties als informatiebron is er ook gebruik gemaakt van de databank effectieve jeugdinterventies, het aanbod van pleegzorgorganisaties en literatuur.

Bij het interpreteren van de resultaten van de inventarisatie is voorzichtigheid geboden. Met de gekozen methode proberen we een zo volledig mogelijk beeld te geven van het huidige ondersteuningsaanbod voor pleegouders op het gebied van deskundigheidsbevordering. We zijn ons echter zeer bewust van de beperkingen van de inventarisatie. Bijvoorbeeld niet alle pleegzorgorganisaties hebben de overzichten gecontroleerd en teruggestuurd, daarnaast merken we dat het aanbod onderhevig is aan verandering. Bijvoorbeeld, hoewel een aantal cursussen, workshops en thema-avonden elk jaar terugkomen zijn er ook specifieke onderwerpen die per jaar verschillen.

3.2 Literatuurscan behoeften pleegzorg

Door middel van een literatuuronderzoek via Google Scholar en de BSL (Bohn Stafleu van Lochem) zoekmachine is gezocht naar uitgevoerde onderzoeken onder pleegouders. Allereerst is breed gezocht naar wat pleegouders nodig hebben om hun taak te vervullen, en wat de rol van pleegzorgorganisaties zou moeten zijn om pleegouders optimaal te ondersteunen. Vervolgens is meer specifiek gezocht naar onderzoeken die zich hebben gericht op de ondersteuningsbehoefte van pleegouders. Hieruit is gebleken dat er weinig onderzoek op dit gebied is verricht in Nederland. Een groot gedeelte van de onderzoeken waarover in dit rapport wordt gerapporteerd is dan ook in het buitenland verricht. Hoewel het pleegzorgsysteem in deze landen (zoals België) verschillen vertoont met het pleegzorgsysteem in Nederland zijn deze onderzoeksresultaten echter wel meegenomen.

4. Ondersteuningsaanbod Pleegouders

Het inhoudelijk kader vormde het uitgangspunt van de inventarisatie. Naast de onderwerpen zoals die zijn genoemd in het inhoudelijk kader, zijn er tijdens de inventarisatie een aantal andere onderwerpen naar voren gekomen, deze staan vermeld onder de noemer 'overige'. Achtereenvolgend wordt in dit hoofdstuk besproken:

- Interventies in het pleeggezin, specifiek gericht op het versterken van de kracht van pleegouders.
- Cursussen, trainingen en thema-avonden voor pleegouders op het gebied van:
 - Hechting
 - Loyaliteit
 - Trauma
 - Veiligheid
 - Positie, rechten en plichten van pleegouders
 - 'Overige'
- Informele vormen van kennisuitwisseling tussen pleegouders

In de tabellen in dit hoofdstuk staan de interventies, cursussen, trainingen en thema-avonden benoemd, in bijlage 1 is een korte beschrijving te vinden van de interventies, cursussen, trainingen en thema-avonden. De nummers in de tabellen corresponderen met de nummering in de bijlage.

4.1 Interventies in het pleeggezin

Pleegzorg is een vorm van zorg die gecombineerd kan worden met interventies in het pleeggezin. Om de positieve ontwikkelingsuitkomsten bij pleegkinderen te bevorderen kunnen er verschillende interventies ingezet worden, interventies die (ook) beogen de kracht van pleegouders te versterken. Pleegouders kunnen in aanmerking komen voor een interventie via een verwijzing van de huisarts of Centrum voor Jeugd en Gezin (GGZ, een kinderarts of GGD arts kunnen ook doorverwijzen). Kosten worden vergoed door een zorgverzekeraar.

In tabel 1 staat een beknopte beschrijving van de interventies ter versterking van de kracht van pleegouders weergegeven, in bijlage 1 is een meer uitgebreide beschrijving te vinden.

Zoals in tabel 1 is te lezen zijn er interventies specifiek gericht op pleegouders om de positieve ontwikkelingsuitkomsten bij pleegkinderen te bevorderen. We zien voornamelijk dat deze interventies zich richten op bepaalde gedragsproblematiek bij het pleegkind (externaliserend probleemgedrag of antisociaal gedrag), emotionele problematiek bij het pleegkind of de interactie tussen pleegouders.

Tabel 1. Interventies ter versterking van de kracht van pleegouders

Naam	Doel	Doelgroep
1. Parent Management Training Oregon (PMTO) Bron: www.nji.nl	Dat kinderen met externaliserende gedragsproblemen beter gaan functioneren en hun gedragsproblemen verminderen, doordat hun ouders meer effectieve opvoedingsstrategieën toepassen. De effectiviteit van PMTO in pleeggezinnen wordt door de Universiteit van Amsterdam onderzocht.	(Pleeg) ouders van kinderen van 4 t/m 12 jaar die externaliserend probleemgedrag vertonen
2. Multitreatment Foster Care (MTFC) Bron: www.nji.nl	MTFC is een specifieke vorm van pleegzorg voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Het is een alternatief voor een plaatsing in een instelling of voor jeugddetentie, met als doel het voorkomen van recidive. MTFC is gericht op het versterken van pro sociaal gedrag en probleem-oplossend vermogen. Ook ouders worden ondersteund en geholpen met het verbeteren van opvoedvaardigheden en gedragsmanagementtechnieken. Momenteel wordt er door een instelling onderzoek gedaan naar de effectiviteit van MTFC-P (3-7 jarigen) voor pleegkinderen en pleegouders in Nederland.	(Pleeg)kinderen met ernstig antisociaal gedrag
3. Video-feedback Intervention to promote Positive Parenting – Foster Care (VIPP-FC) Bron: www.nji.nl	VIPP-FC is een aanpassing op de effectieve methode VIPP-SD. Het doel van VIPP-SD is het verminderen van externaliserende gedragsproblemen bij pleegkinderen door het versterken van ouderlijke sensitiviteit en het bevorderen van consistente, maar sensitieve disciplineren.	Pleegouders met pleegkinderen 1-3 jaar met 'lastig gedrag'
4. Basic Trust Method Bron: www.nji.nl	Het hoofddoel van de Basic Trust Method is afname van gedrags- en/of emotionele problemen van het kind, waarbij tevens sprake is van problemen in de gehechtheidsrelatie.	Kinderen 2 t/m 5 jaar met gedrags- en/of emotionele problemen
5. Pleegouder-Pleegkind Interventie (PPI) Bron: www.nji.nl www.rubicon-jeugdzorg.nl www.xonar.nl	Het verbeteren van de relatie tussen pleegouders en hun pleegkinderen door het vergroten van de emotionele beschikbaarheid van de pleegouders en het versterken van de ouderschapsvaardigheden en het zelfvertrouwen van de pleegouders. Een verbeterde relatie heeft tot gevolg dat er reductie van stress bij de jonge pleegkinderen optreedt.	Pleegouders en pleegkinderen 0-4 jaar met symptomen die gerelateerd kunnen worden aan stress
6. Pleegouders Versterken in Opvoeden (PVO) www.pleegzorgonderzoekvlaanderen.be www.rubicon-jeugdzorg.nl	Pleegouders Versterken in Opvoeden (PVO) heeft tot doel om pleegouders die met ernstig probleemgedrag te maken krijgen, gedurende een korte periode zeer intensief te ondersteunen in de aanpak ervan. • PVO-SIM (Sociaal-Interactioneel Model) voor pleegkinderen tussen 3 en 12 jaar	Pleegouders met pleegkind tussen de 3 en 18 jaar oud die tenminste gedurende een jaar bij het pleeggezin blijft

Naam	Doel	Doelgroep
	PVO-GV (geweldloos verzet): voor pleegkinderen tussen 6 en 18 jaar.	
7. Attachment and Biobehavioral Catch up-interventie (ABC- interventie) van Dozier en collega's Bron: www.nji.nl	Pleegouders voorbereiden op de plaatsing van een kind en begeleid tijdens de eerste maanden van de plaatsing. - Pleegouders te helpen inzien dat kinderen hun steun en zorg nodig hebben, ook als dat uit hun gedrag niet blijkt. - Pleegouders te helpen met het daadwerkelijk bieden van deze steun en zorg. - Pleegouders te helpen met het creëren van een veilige, responsieve omgeving waarin kinderen geholpen worden met het ontwikkelen van bepaalde vaardigheden.	Pleegouders die op korte termijn een pleegkind van 0-2 jaar opnemen
8. Videointeractie begeleiding Bron: www.williamschrikkegroep.nl	Verbeteren van de communicatie tussen opvoeder en kind en het bijdragen aan de sensitieve opvoeding van de ouders.	Pleegouders en pleegkinderen met een verstoorde interactie

4.2 Cursussen, trainingen en thema-avonden

Naast interventies in het gezin, worden er door pleegzorgaanbieders ook diverse cursussen, trainingen en thema-avonden aangeboden ter versterking van de kracht van pleegouders. Deze cursussen, trainingen en thema-avonden zijn veelal toegankelijk voor de pleegouders die zijn aangesloten bij die betreffende instelling. Deze cursussen, trainingen en thema-avonden zijn meestal kosteloos voor de pleegouders.

Naast het aanbod van pleegzorgaanbieders zijn er ook andere partijen die een aanbod hebben voor pleegouders, zoals Pleegzorg Advies Nederland en het Gezinspiratieplein. Deelname aan dergelijke trainingen, cursussen zijn veelal niet kosteloos.

4.2.1 Opvoedvaardigheden

Zowel het Gezinspiratieplein als een aantal aanbieders hebben een aanbod specifiek voor pleegouders om de algemene opvoedvaardigheden te verbeteren (zie Tabel 8).

Tabel 2. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Opvoedvaardigheden pleegouder

Naam	Doel	Doelgroep
9. Introductie 'Met twee families leven' Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren op een systemische manier naar de dagelijkse praktijk van leven, werken en opvoeden te kijken.	Pleegouders Lindenhout en hun begeleiders
10. Training 'Met twee families leven' Bron: www.gezinspiratieplein.nl	In deze training leren pleegouders meer over systeem pedagogiek en een systemische manier van kijken naar de dagelijkse praktijk van leven, werken en opvoeden.	Pleegouders Lindenhout en hun begeleiders

Naam	Doel	Doelgroep
11. Opleiding 'Met twee families leven' Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren: - Op een systemische manier te kijken naar de dagelijkse praktijk van leven, werken en opvoeden. - Krijgen inzicht in dieperliggende systemische processen en verbindingen. - In contact te komen met uw eigen bronnen, mogelijkheden, talenten en creativiteit. - Bewustwording van uw eigen levensgeschiedenis en leerpunten daarin - Onderzoeken en vormgeven van het sociale ouderschap in de systemische context, met aandacht voor de partnerrelatie, de invloed van eigen kinderen en samenwerking met hulpverleners.	Professionele ouders die voor korte of langere termijn kinderen in hun gezin opnemen, en alle hulpverleners die betrokken zijn bij het oorspronkelijke of sociale gezin van de opgenomen kinderen
12. Thema-avond 'eigenaardigheden bij Pleegkinderen' Bron: www.yorneo.nl/pleegzorg	Pleegouders leren het gedrag van pleegkinderen begrijpen en hoe dit gedrag anders op te pakken.	Pleegouders Yorneo
13. Thema bijeenkomst 'Competentie gericht opvoeden' Bron: www.jeugdformaat.nl	Pleegouders voorzien van kennis over competentie gericht opvoeden en hoe dit in de praktijk toe te passen.	Pleegouders Jeugdformaat
14. Programma Pleegouders in de Praktijk Bron: www.jeugdformaat.nl	In vier bijeenkomsten wordt ingegaan in hoe je het beste om kunt gaan met wat er op je komt af als er een pleegkind in jouw gezin komt wonen.	Pleegouders Jeugdformaat
15. Workshop omgevingGEZIND Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren eigen netwerk in kaart te brengen, het netwerk van de kinderen en dat van het (pleeg)gezin of gezinshuis als geheel. Pleegouders krijgen zicht op de sterktes en zwaktes van hun netwerk, leren optimaal hun netwerk te benutten, onderhouden en vitaal te houden.	Professionele ouders en allen die betrokken zijn bij de gezinsvorm.
16. Workshop Systeem-Pedagogische Opstellingen Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren: - Systemische dynamieken en verstrikkingen die op een diep, maar onbewust niveau belemmerend werken, voelbaar, zichtbaar en ervaarbaar te maken. - Vanuit de inzichten van een systeem-pedagogische opstelling opvoedingsalternatieven te ontwikkelen. - De vraaginbrenger van een supervisieopstellingen verwerft inzicht in zijn/haar eigen thema's en patronen en hoe hij/zij vanuit dit inzicht weer meer handelingsbekwaam kan worden.	Pleeg- en gezinshuisouders, professionals uit de jeugdzorg

Naam	Doel	Doelgroep
17. Workshop Presentie Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren de uitgangspunten van de presentietheorie. Het toepassen van deze theorie op de eigen gezinssituatie. De meerwaarde van het benaderen van de kinderen en jongeren volgens deze theorie.	Professionele ouders
18. Cursus 'Geloof, een weg of een sta-in-de-weg' Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren de plaats van geloof in je leven als opvoeder en professionele ouder, pleegouders leren de facetten van geloofsopvoeding en ontdekken wat het specifieke is van geloofsopvoeding van opgenomen kinderen die (tijdelijk) bij jou in huis zijn.	Alle professionele ouders
19. Training 'De kracht van op eigen benen in het gewone leven' Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren de doeltreffendheid van hun aanpak en houding richting kinderen en jongeren te vergroten.	Professionele ouders en begeleiders van professionele gezinnen
20. Thema-avond gedrag Bron: www.xonar.nl	Informatie bieden en het aanreiken van handvatten aan pleegouders	Pleegouders Xonar
21. Omgaan met gedrag Bron: www.oosterpoort.org	Meer kennis over de achtergronden van ongewenst gedrag, ontwikkelen van positief zelfbeeld bij het pleegkind, ontwikkelen van eigen verantwoordelijkheid en de manieren waarop pleegouders kinderen kunnen helpen met het veranderen van hun gedrag	Pleegouders Oosterpoort
22. Samen opgroeien Bron: www.oosterpoort.org	Duidelijkheid in de rol van pleegouders bij het beschermen van minderjarige kinderen, versterken loyaliteitsgevoelens van pleegouders t.o.v. kinderen en andersom, herkennen van individuele behoeften van pleegkinderen en eigen kinderen, begrijpen van verhoudingen binnen systeem van het gezin, samenwerken met andere hulpverleners.	Pleegouders Oosterpoort
23. Triple P in de Pleegzorg	Meer zelfredzaam en effectiever omgaan met het gedrag van de kinderen.	Pleegouders met kinderen met gedrags of emotionele problemen of met kinderen die dit dreigen te ontwikkelen

4.2.2 Hechting

Hechting is een onderwerp waar diverse pleegzorgorganisatie in Nederland een aanbod in hebben, aldus blijken uit de inventarisatie. Deze ondersteuning richt zich voornamelijk op de theorie over

hechting, het signaleren van hechtingsproblematiek, de oorzaken en gevolgen van hechtingsproblematiek en het geven van handvatten om, om te kunnen gaan met hechtingsproblematiek.

Tabel 3. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Hechting

Naam	Doel	Doelgroep
24. Cursus 'omgaan met onveilig gehechte kinderen' Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl	Pleegouders leren: een hechtingsstoornis te signaleren, de oorzaken en gevolgen van een onveilige hechting en leren hoe u met een onveilig gehecht kind het beste om kunt gaan.	Pleegouders Jeugdhulp Friesland
25. Thema-avond 'hechting' Bron: www.yorneo.nl/pleegzorg	Pleegouders kennis geven over het ontstaan van hechting en de consequenties die dit heeft voor verdere gedragingen.	Pleegouders Yorneo
26. Workshop hechting Bron: www.jarabee.nl/pleegzorg	Pleegouders leren de kenmerken van hechtingsproblemen en welke houding en vaardigheden helpend kunnen zijn in het omgaan met deze kinderen.	Pleegouders Jarabee
27. Training 'Drieluik over hechting' Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren: • de theorie over hechting, • hoe kinderen met verstoringen in het hechtingsproces zich hechten, • de relatie tussen de manier waarop pleegouders in het leven staan en werken met kinderen met hechtingsproblemen, • handvatten om om te kunnen gaan met kinderen met hechtingsproblematiek.	Ervaren professionele ouders
28. Thema-avond hechting Bron: www.xonar.nl	Informatie bieden en het aanreiken van handvatten.	Pleegouders Xonar
29. Ondersteuningsmodule Hechting Bron: www.oosterpoort.org	Kinderen en jongeren te helpen positieve banden te behouden en te ontwikkelen.	Pleegouders van Oosterpoort
30. Thema-bijeenkomst omgaan met hechtingsstoornissen Bron: www.spirit.nl		Pleegouders van Spirit

4.2.3. Loyaliteit

Het aanbod op het gebied van loyaliteit richt zich, blijkend uit onderstaand schema, voornamelijk op de theorie en informatie.

Tabel 4. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Loyaliteit

Naam	Doel	Doelgroep
31. Cursus 'loyaliteit' Bron: www.yorneo.nl/pleegzorg	Pleegouders zicht geven op de werking van loyaliteit, op de verschillende bindingen die kinderen aangaan binnen een pleegzorgsituatie en op de positie als pleegouder.	Pleegouders Yorneo
32. Workshop Loyaliteit Bron: www.jarabee.nl/pleegzorg		Pleegouders Jarabee

4.2.4 Trauma

Het ondersteuningsaanbod op het gebied van trauma richt zich voornamelijk op de impact van traumatisering op het dagelijks functioneren van het pleegkind, het geven van handvatten om, om te gaan met een getraumatiseerd pleegkind en kennis over de risico's die dit met zich meebrengt.

Tabel 5. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Trauma

Naam	Doel	Doelgroep
33. Training Traumasensitief Pleegouderschap Bron: www.debascul.com www.yorneo.nl/pleegzorg	Pleegouders van getraumatiseerde kinderen meer handvatten geven in de opvoeding.	Pleegouders Yorneo en de Bascule die getraumatiseerde kinderen in hun pleeggezin opnemen
34. Training: Zorgen voor getraumatiseerde kinderen Bron: www.rubicon-jeugdzorg.nl www.xonar.nl www.williamschrikkergroep.nl	Pleegouders leren wat de impact is van traumatisering, zowel op het functioneren van het pleegkind als op de relatie. De training maakt, dat u beter in staat zult zijn het kind te helpen om te gaan met de gevolgen van trauma. De stress van de pleegouder verminderen.	Pleegouders met getraumatiseerde pleegkinderen aangesloten bij de betreffende pleegzorgaanbieder
35. Thema-avond 'trauma's binnen de pleegzorg' Bron: www.yorneo.nl/pleegzorg	U kunt aan het einde van de avond iets meer door een 'traumabril' kijken en uw pleegkind beter begrijpen en begeleiden.	Pleegouders Yorneo
36. Thema-bijeenkomst rouwverwerking en loyaliteit Bron: www.spirit.nl		Pleegouders Spirit
37. Opleiding Acceptatie pleegzorgplaatsing, roldifferentiatie, rouwverwerking Bron: www.williamschrikkergroep.nl		Pleegouders William Schrikker Groep

Naam	Doel	Doelgroep
38. Workshop Trauma Bron: www.jarabee.nl/pleegzorg		Pleegouders Jarabee
39. Training Traumasensitief Opvoeden Bron: www.spirit.nl		Pleegouders Spirit

4.2.5 Veiligheid

Uit de inventarisatie blijkt dat er weinig aanbod is op het gebied van veiligheid. Wel wordt de training 'Safer Caring' door een enkele pleegzorgaanbieder aangeboden, als onderdeel van de methodiek 'Safer Caring' waarbij het doel is een veilige en ondersteunende woonplek aan te bieden aan het pleegkind, en ervoor te zorgen dat pleegouders zich gesteund voelen in het bieden van die veilige plek.

Tabel 6. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Veiligheid

Naam	Doel	Doelgroep
40. Training: Safer Caring Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl	Een training (onderdeel van de methode 'Safer Caring') in het omgaan met kinderen die een geschiedenis hebben van trauma, mishandeling en/of misbruik met als doel het bieden van een veilige en ondersteunende woonplek aan een pleegkind en dat pleegouders zich gesteund voelen in het bieden van die veilige plek.	Pleegouder en pleegwerkers

4.2.6 Positie, rechten en plichten van pleegouders

Naast een enkele training kunnen pleegouders informatie verkrijgen over rechten en plichten via documentatie, dat door een aantal aanbieders wordt aangeboden. Daarnaast zijn er pleegoudersorganisaties waar pleegouders terecht kunnen met vragen op dit vlak.

Tabel 7. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Rechten, plichten, wet- en regelgeving

Naam	Doel	Doelgroep
41. Training 'Rechten en plichten' Bron: www.spirit.nl		Pleegouders Spirit
42. Pleegwijzermap Bron: www.wsg.nu www.juvent.nl www.rading.nl www.oosterpoort.org		Alle pleegouders van de betreffende pleegzorgaanbieder
43. 'Service punt' Bron:	Pleegouders ondersteunen met vragen over o.a. vergoedingen, fiscale aspecten, wetgeving.	Alle pleegouders

Naam	Doel	Doelgroep
www.pleegzorglimburg.nl		
www.servicepuntpleegzorg@lindenhout.nl		
www.fjppleegzorg.nl/kenniscentrum		
www.pleegwijzer.nl		

4.2.7 Overige onderwerpen

In deze paragraaf staan alle cursussen, trainingen en thema-avonden vermeld die niet expliciet zijn benoemd in het inhoudelijk kader van het project.

Afgaande op de inventarisatie blijkt dat met name het Gezinspiratieplein een breed aanbod heeft voor pleegouders om te werken aan sensitiviteit en reflecterend vermogen (zie Tabel 8).

Tabel 8. Cursussen, trainingen en thema-avonden –Sensitiviteit en reflecterend vermogen van de pleegouder

Naam	Doel	Doelgroep
44. Workshop ontwikkeling van je inlevingsvermogen Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren de verschillende stadia van het zelf kennen, de eigen emoties en gedachten daarover, tot aan het begrijpen van de beleving van een ander (mentaliseren). Pleegouder krijgen meer kennis over aandachtregulatie, affectregulatie en fases van mentaliseren.	Professionele ouders
45. Workshop IMS-Cirkel Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders leren werken met de IMS-Cirkel en leren systematisch reflecteren op het eigen handelen.	Professionele ouders
46. Cursus 'Drieluik over zin in de jeugdzorg' Bron: www.gezinspiratieplein.nl	In de cursus leren pleegouders om gedragingen en uiterlijkheden als symbool te zien van de zin die iemand aan zijn leven toedicht. Door die op te merken kun je een kind of jongere daarin serieus nemen en helpen het belang hiervan steeds meer eigen te maken.	Professionele ouders
47. Training 'Vitaal tot je erbij neervalt' Bron: www.gezinspiratieplein.nl	Pleegouders krijgen zicht op hun energiebronnen en ontdekken waar ze stress van krijgen. Pleegouders krijgen inzicht in de manieren waarop je met je energiebronnen omgaat en hoe dat anders kan. Pleegouders ervaren wat de eigen condities zijn om je vitaal te voelen en te blijven.	Professionele ouders

Ten tijde van de inventarisatie zijn we twee trainingen tegen gekomen die zich richten op de communicatie tussen de pleegouder en het pleegkind.

Tabel 9. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Communicatie met pleegkind

Naam	Doel	Doelgroep
48. Mijn Backpack Bron: www.q-kracht.com www.mijnbackpack.nl	Mijn Backpack is een methodiek voor pleegzorgwerkers, voogden en pleegouders om met kinderen te praten over de uithuisplaatsing. Mijn Backpack helpt kinderen om hun eigen verhaal te vertellen en zo meer grip te krijgen op wat er gebeurd is en hoe ze zich daarbij voelen.	Pleegzorg-werkers, voogden en pleegouders
49. Cursus 'communiceren met pleegkinderen' Bron: www.yorneo.nl/pleegzorg	Pleegouders krijgen een aantal handvatten aangereikt waardoor de communicatie met uw pleegkinderen kan verbeteren.	Pleegouders Yorneo

Het lijkt erop dat het aanbod op het gebied van communicatie tussen eigen kinderen en pleegkinderen zeer beperkt beschikbaar is.

Tabel 10. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Eigen kinderen - Pleegkinderen

Naam	Doel	Doelgroep
50. Samen opgroeien Bron: www.oosterpoort.org	Duidelijkheid in de rol van pleegouders bij het beschermen van minderjarige kinderen, versterken loyaliteitsgevoelens van pleegouders t.o.v. kinderen en andersom, herkennen van individuele behoeften van pleegkinderen en eigen kinderen, begrijpen van verhoudingen binnen systeem van het gezin, samenwerken met andere hulpverleners.	Pleegouders Oosterpoort

In tabel 11 is te lezen welke trainingen en thema-avonden we zijn tegengekomen om de samenwerking tussen biologische ouders en pleegouders te versterken.

Tabel 11. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Samenwerking en communicatie (met biologische ouders en het professionele jeugdzorgnetwerk)

Naam	Doel	Doelgroep
51. Thema-avond 'samenwerken met ouders' Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl	Ouders en opvoeders respecteren elkaar en overleggen met elkaar waardoor pleegkinderen makkelijk accepteren dat zij in een pleeggezin wonen.	Pleegouders Jeugdhulp Friesland
52. Training Samenwerken met ouders Bron: www.spirit.nl		Pleegouders Spirit
53. Samenwerken met ouders Bron: www.oosterpoort.org	Ervaringen opdoen, kennis uitwisselen en steun ervaren.	Pleegouders Oosterpoort

Naam	Doel	Doelgroep
54. Samenwerken met verstandelijk beperkte ouders Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl	Praktische tips en handvatten voor de omgang en ondersteuning van verstandelijk beperkte ouders.	Pleegouders Jeugdhulp Friesland

Het aantal cursussen, trainingen of thema-avonden over specifieke gedragingen van pleegkinderen, die we zijn tegengekomen bij de inventarisatie, is redelijk summier.

Tabel 12. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Specifieke gedragingen

Naam	Doel	Doelgroep
55. Thema-avond kinder- en jeugd- psychopathologie Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl	Pleegouders leren wat leeftijdsadequaat gedrag is en kunnen afwijkend gedrag signaleren. Pleegouders krijgen handvatten om symptomen te signaleren, wat pleegouders kunnen doen en welke hulp ingeschakeld kan worden. Ook is er ruimte om ervaringen uit te wisselen.	Pleegouders Jeugdhulp Friesland
56. Workshop Borderline Bron: www.jarabee.nl/pleegzorg		Pleegouders Jarabee
57. Thema-avond over liegen en stelen Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl	Kennis over redenen van liegen en stelen. Handvatten hoe om te gaan met pleegkinderen die liegen en stelen.	Pleegouders Jeugdhulp Friesland
58. Thema bijeenkomst Borderline Bron: www.williamschrikkergroep.nl	Kennis over de diagnostiek en behandeling van borderline.	Pleegouders William Schrikker Groep
59. Thema bijeenkomst autistische spectrum Bron: www.williamschrikkergroep.nl	Leren omgaan met het begeleiden van een jeugdige met autisme en aanverwante stoornis.	Pleegouders William Schrikker Groep
60. Thema bijeenkomst LVB problematiek (met bijkomende problemen) Bron: www.williamschrikkergroep.nl	Herkennen, signaleren en hulpaanbod vaststellen en bijstellen.	Pleegouders William Schrikker Groep

Diverse pleegzorgaanbieders bieden cursussen, trainingen en thema-avonden aan op het gebied van seksualiteit en intimiteit.

Tabel 13. cursussen, trainingen en thema-avonden – Seksualiteit en intimiteit

Naam	Doel	Doelgroep
61. Vlaggensysteem Bron: www.pactum.org	Het vlaggensysteem geeft aan welk seksueel gedrag normaal is bij welke leeftijd, van nul tot achttien jaar. De training helpt pleegouders om het thema seksualiteit bespreekbaar te maken en hoe het vlaggensysteem toe te passen.	Pleegouders Pactum
62. Cursus 'omgaan met seksueel misbruikte kinderen' Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl	Pleegouders krijgen handvatten over hoe met signalen van seksueel misbruik en de gevolgen daarvan om kunt gaan.	Pleegouders Jeugdhulp Friesland
63. Thema-avond 'seksualiteit en intimiteit' Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl	Pleegouders leren hoe jongeren informatie te geven over een gezonde seksuele ontwikkeling en hoe ze weerbaar en respectvol om te laten gaan met zowel eigen grenzen als die van een ander.	Pleegouders Jeugdhulp Friesland
64. Thema-avond 'seks enzo...' Bron: www.yorneo.nl/pleegzorg	Pleegouders te voorzien van kennis over hoe de socio-seksuele ontwikkeling van kinderen eruit ziet in diverse leeftijdsfasen.	Pleegouders Yorneo
65. Training 'Seksualiteit en opvoeden' Bron: www.spirit.nl	Pleegouders kunnen makkelijker praten over seksualiteit, seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik signaleren en misbruikte kinderen goed begeleiden/ ondersteunen en veiligheid bieden.	Pleegouders Spirit
66. Thema bijeenkomst 'Seksualiteit en intimiteit' Bron: www.jeugdformaat.nl	Doel van deze bijeenkomst is om pleegouders beter toe te rusten in: het vergroten van kennis van seksuele ontwikkeling bij kinderen/ jongeren, het vergroten van hun kennis over de impact van de media op de kijk en beleving van seksualiteit, en het (h)erkennen van het belang van seksuele opvoeding in een veilige en gezonde setting en het vergroten van hun mogelijkheden om belangrijke thematiek in de seksuele opvoeding te bespreken en te herkennen middels de 6 criteria van het pleegouderschap.	Pleegouders Jeugdformaat
67. Cursus Seksuele Ontwikkeling en Intimiteit Bron: www.rading.nl	Pleegouder krijgt meer inzicht in een gezonde seksuele ontwikkeling, de eigen seksuele opvoeding en de waarden en normen, werken met	Pleegouders de Rading

Naam	Doel	Doelgroep
	vlaggensysteem en omgang social media.	
68. Workshop Seksualiteit Bron: www.jarabee.nl/pleegzorg		Pleegouders Jarabee
69. Thema-avond seksuele ontwikkeling Bron: www.Xonar.nl		Pleegouders Xonar
70. Zeg het met liefde Bron: www.oosterpoort.nl	Pleegouders staan stil bij de gevolgen en weten hoe ze in moeten spelen op de gevolgen van stress, hechtingsproblematiek e.d. op de seksuele ontwikkeling.	Pleegouders Oosterpoort
71. Thema-avond seksueel misbruik Bron: www.williamschrikkergroep.nl	Herkennen van seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag van de jeugdige in het pleeggezin.	Pleegouders William Schrikker Groep
72. Themabijeenkomst seksualiteit en intimiteit Bron: www.williamschrikkergroep.nl	Seksualiteit en intimiteit bespreekbaar maken.	Pleegouders William Schrikker Groep
73. Webinar signaleren en herkennen van seksueel misbruik Bron: www.williamschrikkergroep.nl	Onderwerp seksualiteit en intimiteit is regelmatig onderwerp van gesprek.	Pleegouders William Schrikker Groep

Het lijkt erop dat slechts een paar instellingen in haar ondersteuningsaanbod differentieert naar de levensfase van het pleegkind.

Tabel 14. Cursussen, trainingen en thema-avonden – Levensfasen van het pleegkind

Naam	Doel	Doelgroep
74. Thema bijeenkomst 'Wat werkt bij pubers in de pleegzorg?' Bron: www.jeugdformaat.nl	Pleegouders zullen deze avond leren inschatten wat een pleegpuber zoal met zich meebrengt. Wat de leuke kanten zijn aan het opvoeden van pubers en wat de opvoedbehoeftes zijn van pubers. Belangrijk voor pleegouders is om te leren hoe ze hun pubers kunnen gaan coachen op weg naar zelfstandigheid.	Pleegouders Jeugdformaat waarvan pleegkind (eren) in de puberteit zit(ten)
75. Training 'Pubers' Bron: www.spirit.nl www.jeugdhulpfriesland.nl	In deze training leert u onder andere om het gedrag van pubers te kunnen herkennen en plaatsen in het perspectief van hun ontwikkeling.	Pleegouders Spirit/ Jeugdhulp Friesland
76. Workshop Tieners Bron: www.jarabee.nl/pleegzorg		Pleegouders Jarabee

Naam	Doel	Doelgroep
77. Workshop Basisschool		Pleegouders
Bron:		Jarabee
www.jarabee.nl/pleegzorg		
78. Workshop Jonge Kind		Pleegouders
Bron:		Jarabee
www.jarabee.nl/pleegzorg		

Tijdens de inventarisatie komen we bij een klein aantal instellingen een programma tegen specifiek voor netwerkpleegouders of voor weekend- en vakantiepleegzorg.

Tabel 15. Cursussen, trainingen en thema-avonden – over bepaalde vormen en soorten pleegzorg

Naam	Doel	Doelgroep
79. Thema-avond weekend en vakantiepleegzorg	Pleegouders informeren over specifieke onderwerpen die gerelateerd zijn aan weekend en vakantiepleegzorg.	(potentiële) weekend en vakantiepleegouders
Bron:		
www.jeugdhulpfriesland.nl		
80. Programma 'Netwerkpleegzorg	Pleegouders zicht geven op eigen positie en pleegouders in staat stellen nog beter hun pleegkind te begeleiden.	Netwerkpleegouders Yorneo
Bron:		
www.yorneo.nl/pleegzorg		
81. Thema bijeenkomst: 'Crisis en kortdurende pleegouders ontmoeten elkaar'.	Het uitwisselen van ervaringen en tips en het verkrijgen van informatie met betrekking tot crisispleegzorg en kortdurende pleegzorg.	Crisis- en kortdurende pleegouders van Jeugdformaat
Bron:		
www.jeugdformaat.nl		
82. Steungroep voor netwerkpleegouders	Delen van ervaringen en leren van elkaar.	Netwerkpleegouders Oosterpoort
Bron:		
www.oosterpoort.org		
83. Opa en oma koffievochtend	Ervaringen delen en elkaar steunen. Bedoelt voor opa en oma's die voor hun kleinkinderen zorgen.	Netwerk-grootouders
Bron:		
www.oosterpoort.org		
www.jeugdformaat.nl		

4.3 Kennisuitwisseling tussen pleegouders

Naast cursussen, trainingen en thema-avonden worden door pleegzorgaanbieders of belangenverenigingen voor pleegouders ook contactmomenten voor pleegouders georganiseerd. Het betreft veelal bijeenkomsten met een zeer laagdrempelig karakter. Deze kennisuitwisseling vindt zowel online als offline plaats. Het bestaat bijvoorbeeld uit koffiecontacten, pleegoudercafés, online forums, maar ook meer gestructureerde vormen zoals een intervisiegroep die wordt begeleidt door een professional.

Tabel 16. Ondersteuningsaanbod overig – Kennisuitwisseling tussen pleegouders

Naam	Doel	Doelgroep
84. Pleegouders Online Bron: www.pleegoudersonline.nl www.williamschrikkegroep.nl	Pleegouders de mogelijkheid bieden met elkaar in contact te komen en kennis met elkaar te delen.	Pleegouders
85. Platform Elker Pleegouders Bron: www.elker.nl	Het uitwisselen van kennis en het met elkaar in contact komen van pleegouders.	Pleegouders Elker
86. Buddypeegouder Bron: www.rading.nl	Uitwisselen van kennis en stellen van vragen aan een ervaren pleegouder.	Pleegouders de Rading
87. Training 'Groepssupervisie' Bron: www.gezinspiratieplein.nl	U leert van je eigen beroepservaring en die van anderen. U heeft aandacht voor de persoonlijke kant van je functioneren. Uw persoonlijk en beroepsmatig handelen met voldoende kritische distantie bezien. Vaardigheden om te reflecteren.	Professionele ouders
88a. Pleegouders ontmoeten pleegouders Bron: www.juzt.nl		Pleegouders Juzt
88b. Koffiecontactgroepen www.pleegwijzer.nl www.pleegoudersupportzeeland.nl	Ontmoeting tussen pleegouders, uitwisselen van ervaringen.	Pleegouders in de provincies Groningen en Drenthe, Zeeland
89. Pleegcafé Bron: www.pleegwijzer.nl		Pleegouders in de provincies Groningen en Drenthe
90. POP21, Pleegouders ontmoeten Pleegouders Bron: www.oosterpoort.org		Pleegouders Oosterpoort
91. Pleegoudercafé Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl	Ontmoeten van andere pleegouders	Pleegouders Jeugdhulp Friesland

Naam	Doel	Doelgroep
92. Ervaringsgerichte koffieochtenden		Pleegouders Jeugdhulp Friesland
Bron: www.jeugdhulpfriesland.nl		

Tabel 17. Ondersteuningsaanbod overig – (Pleeg)kinderen ontmoeten elkaar

Naam	Doel	Doelgroep
93. Thema bijeenkomst: pleegkinderen ontmoeten elkaar	Delen van ervaringen en uitwisselen van tips tussen pleegkinderen	Pleegkinderen van 9-18 jaar aangesloten bij Jeugdformaat
www.jeugdformaat.nl		

5. Behoeft onderzoek Pleegouders

Uit verschillende onderzoeken onder pleegouders of pleegkinderen zijn factoren bekend die van invloed zijn op een gunstige plaatsing van de jeugdige. Zo is gebleken dat wanneer een jeugdige op jonge leeftijd wordt geplaatst, geen ernstige gedragsproblemen heeft en niet vaak is verplaatst dit de kans dat de plaatsing voortduurt vergroot (de Baat & Bartelink, 2012). Ander onderzoek heeft aangetoond dat ook de frequentie van begeleiding door de pleegzorgbegeleider en training protectieve factoren kunnen zijn. Een hogere frequentie van begeleiding kan samenhangen met een kleinere kans op het afbreken van de plaatsing. Bij pleegouders die een training hebben gevolgd lijken minder afgebroken plaatsingen voor te komen (Oosterman, Schuengel, Slot, Bullen en Dorelijers, 2007).

In relatie tot het uitvallen van een plaatsing zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar hoe de ondersteuning aan pleegouders dan moet worden vormgegeven wil het de uitval onder pleegouders verminderen. Vanderfaeillie en collega's (2014) onderzochten de ondersteuningsbehoeften van pleegouders in België. De onderzoeksresultaten tonen aan dat 46% van de pleegouders steun wenst voor ten minste één gedraging van hun pleegkind en 40% steun wenst met betrekking tot de opvoeding van het pleegkind. De onderzoekers hebben ook gekeken welke factoren ervoor zorgen dat pleegouders meer behoefte hebben aan ondersteuning. Hieruit is gebleken dat pleegouders en pleegkinderen met moeilijk gedrag, pleegouders die zich minder competent voelen in het omgaan met het kind en pleegouders die minder pleegkinderen hebben een grotere ondersteuningsbehoefte ervaren. Ook het verschil tussen bestand- en netwerkpleegouders komt hier duidelijk naar voren. Bestandspleegouders blijken een hogere ondersteuningsbehoefte te hebben, waarschijnlijk doordat netwerkpleegkinderen al bekend zijn met de pleegouders terwijl bestandspleegkinderen zich nog moeten aanpassen aan het nieuwe gezin. Ook uit bestandspleegouders hun ondersteuningsbehoefte sneller dan netwerkpleegouders. Netwerkpleegouders doen dit minder snel omdat dit kan leiden tot ongewenste bemoeienis vanuit de pleegzorginstelling. Een ander onderzoek van Vanderfaeillie en collega's (2012) toont aan dat aan dat pleegmoeders niet verschillen van pleegvaders betreffende hun ondersteuningsbehoeften en tevredenheid. De tevredenheid kan echter worden vergroot door voldoende oog te hebben voor het evenwicht tussen de noden van de ouders en deze van de pleegouders. Erkennen dat pleegouders deskundig zijn over het pleegkind en hen raadplegen bij belangrijke beslissingen zal hier eveneens in belangrijke mate toe bijdragen.

De wetenschappelijke kennis met betrekking tot de ondersteuning aan pleegouders is onlangs door Lindenhout, Pactum en Entréa vertaald in een begeleidingsmodel, het Integraal Gelders Pleegzorgmodel. Dit model moet volgens de ontwikkelaars vorm en inhoud geven aan een vraaggerichte pleegzorg die continuïteit biedt aan kinderen die (tijdelijk) niet in het gezin van herkomst kunnen opgroeien en voor wie een pleeggezin het beste alternatief is. Het doel is dat kinderen zich kunnen ontwikkelen in de pleegzorg zonder van het ene naar het andere gezin te verhuizen. 'Meer indien nodig, minder als het kan' is daarbij het motto. De pleegzorg zorgt voor meer begeleiding, therapie of materiële ondersteuning als dit nodig is.

Onderzoekers hebben zich reeds gericht op de vraag op welke onderwerpen en in welke vorm pleegouders ondersteuning behoeven. Hieronder volgt een uiteenzetting van de belangrijkste onderzoeksresultaten. In bijlage 2 staan de resultaten schematisch weergegeven in tabellen.

Inhoudelijk

Verschillende onderzoeken hebben in beeld gebracht aan welke inhoudelijke factoren het ondersteuningsaanbod van pleegouders zou moeten voldoen. Uit meerdere onderzoeken is gebleken dat pleegouders het met name belangrijk vinden dat de training meer realistisch is en is aangepast op specifieke behoeften van de pleegkinderen (Cooley & Petren, 2011; Octoman & McLean, 2014). Omgaan met specifieke problematiek blijkt een belangrijke ondersteuningsbehoefte van pleegouders te zijn. Hierbij kan gedacht worden aan het omgaan met een pleegkind met autisme, trauma, depressieve gevoelens, seksueel misbruik of het omgaan met een handicap. De behoefte aan meer specifieke informatie met betrekking tot verschillende aspecten van pleegzorg komt in onderzoek ook naar voren. Deze specifieke onderwerpen zijn bijvoorbeeld het omgaan met biologische ouders of het werken met diversiteit en cultuur van pleegkinderen (Cooley & Petren, 2011). Pleegouders blijken ten slotte behoefte te hebben aan meer interactie met huidige, en ervaren pleegouders tijdens de training. Deze pleegouders kunnen hun ervaringen delen en vragen beantwoorden (Cooley & Petren, 2011; MacGregor, Rodger, Cummings & Leschied; 2006). Opvallend is dat de inhoudelijke thema's voornamelijk gericht zijn op praktisch bruikbare kennis die direct is toe te passen in de praktijk.

Vorm

Er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de vorm van ondersteuning. Pleegouders blijken hierin de grootste behoefte te hebben aan ontmoetingen met andere pleegouders (Octoman & McLean, 2014; Wielheesen, 2013). Dit kan bijvoorbeeld door trainingen te geven in het bijzijn van ervaren pleegouders (Cooley & Petren, 2011; Brown, Moraes & Mayhew, 2005) of door het organiseren van rollenspellen met ervaren pleegouders (Cooley & Petren, 2011). Ook het geven van groepstrainingen wordt over het algemeen als helpend ervaren, vooral wanneer die training gaat over specialistische onderwerpen (Samrain, Beinart & Harper; 2011). Ten slotte geven pleegouders ook aan behoefte te hebben aan steungroepen, zowel online als offline.

Hoewel er uit wetenschappelijk onderzoek verschillende algemene principes bekend zijn die van belang zijn voor de kwaliteit van pleegzorg ontbreekt het echter nog aan praktisch bruikbare kennis waarmee pleegzorgwerkers direct aan de slag kunnen (de Baat & Bartelink, 2012). Ook zijn er weinig onderzoeken gedaan in Nederland, en is niet bekend welke invloed de ouders, pleegouders, het pleeggezin en de zorgaanbieder hebben op de stabiliteit van de plaatsing. Onderzoek van Cuddeback & Orme (2002) toont zelfs aan dat, ondanks de vele voordelen, veel pleegouders zich nog onvoldoende voorbereid voelen voor hun taken als pleegouder na deelname aan een training. Ook stellen Cooley & Petren (2011) in hun onderzoek dat huidige trainingen, pleegouders *kunnen* ondersteunen, maar het zou ook heel goed kunnen dat de trainingen hun niet de steun en het vertrouwen geven die ze nodig hebben om het geleerde te integreren in hun dagelijks leven.

Gezien het signaal dat het ondersteuningsaanbod niet optimaal aansluit bij de wensen en behoeften van pleegouders is het relevant om meer kennis te vergaren die kan bijdragen aan een ondersteuningsaanbod voor pleegouders dat goed aansluit bij de praktijk. Het is ten slotte van belang dat de ondersteuning ertoe bijdraagt dat pleegouders voldoende toegerust zijn voor hun belangrijke taak als pleegouder.

Literatuurlijst

Baat, de. M., Bartelink C. (2012) Wat werkt in de pleegzorg. *Nederlands Jeugdinstituut*.

Brown, J.D., Moraes, S., & Mayhew, J. (2005). Service Needs of Foster Families with Children who have Disabilities. *Journal of Child and Family Studies*, 14(3), 417-429.

Cooley, M.E., & Petren, R.E. (2011). Foster parent perceptions of competency: Implications for foster parent training. *Child and Youth Services Review*, 33, 1968-1974.

Cuddeback, G.S., & Orme, J.G. (2001). Training and Services for Kinship and Nonkinship Foster Families. *Child Welfare*, 81(6), 879-909.

De Baat & Bartelink (2012). *Wat werkt in de pleegzorg?* Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.

Fees, B.S., Stockdale, D.F., Crase, S.J., Riggins-Caspers, K., Yates, A.M., Lekies, K.S., & Gillis-Arnold, R. (1998). Satisfaction with Foster Parenting: Assessment One Year After Training. *Childrend and Youth Services Review*, 20(4), 347-363.

Hudson, P., & Levasseur, K. (2002). Supporting Foster Parents: Caring Voices. *Child Welfare League of America*, 81, 853-877

MacGregor, T.E., Rodger, S., Cummings, A.L., & Leschied, A.W. (2006). The Needs of Foster Parents: A Qualitative Study of Motivation, Support and Retention. *Qualitative Social Work*, 5(3), 351-368.

Octoman, O., & McLean, S. (2014). Challenging Behaviour in Foster Care: What Support do Foster Carers Want? *Adoption and Fostering*, 38(2), 149-158.

Oosterman, M., Schuengel, C., Slot, N.W., Bullen, R.A.R., & Doreleijers, T.A.H. (2007). Disruptions in Foster Care: A Review and Meta-analysis. *Children and Youth Services Review*, 29, 53-76.

Redding, R.E., Fried, C.M.A., & Britner, P.A. (2000) Predictors of Placement Outcomes in Treatment Foster Care: Implications for Foster Parent Selection and Service Delivery. *Journal of Child and Family Studies*, 9(4), 425-447.

Rhodes, K.W., Orme, J.G., & McSurdy, M. (2003). Foster Parent's Role Performance Responsibilities: Perceptions of Foster Mothers, Fathers and Workers. *Children and Youth Services Review*, 25(12), 935-964.

Samrai, A., Beinart, H., & Harper., P. (2011). Exploring Foster Care Perceptions and Experiences of Placements and Placement Support. *Adoption and Fostering*, 35(3), 38-49

Singer, E., Uozie, A., & Zeijlmans, K. (2012). *Nooit meer zo alleen: Wennen in een Pleeggezin*. Amsterdam: Stichting Alexander.

Strijker, J., & Knorth, E.J. (2009). Een Empirisch Onderzoek naar Factoren die Samenhangen met de Aanpassing van het Pleegkind. *Kinderpsychiatrie en Klinische Kinderpsychologie* (34)1, 2-15.

Van Holen, F., Vanderfaeillie, J., Vanschoonlandt, F., de Maeyer, S., & Stroobants, T. (2015). Explorative Study into Support Needs of Caregivers in Short-Term Foster Care Regarding Problem Behaviour and Dealing With Biological Parents. *European Journal of Social Work*, 18(1), 97-113

Vanschoonlandt, F., van Holen, F., Vanderfaeillie, J., de Maeyer, S., & Andries, C. (2014). Flemish Foster Mothers' Perceptions of Support Needs Regarding Difficult Behaviors of Their Foster Child and Their Own Parental Approach. *Child and Adolescent Social Work Journal*, 31, 71-86.

Wielheesen, M., (2013). *Ondersteuningsbehoeften van Pleegouders*. Utrecht: Universiteit Utrecht.

Bijlage 1. Omschrijving per interventie

Interventies in het pleeggezin

Nummer: 1	Naam: Parent Management Training Oregon (PMTO)
------------------	---

Onderwerp: gedragsstoornissen, adhd, gedragsproblemen, pesten kind

Korte omschrijving: PMTO is een behandeling voor gezinnen met één of meer kinderen met externaliserende gedragsproblemen, al dan niet gecombineerd met hyperactiviteit. Het doel van de behandeling is dat de kinderen beter gaan functioneren en hun gedragsproblemen verminderen doordat hun ouders meer effectieve opvoedingsstrategieën toepassen.

Het is een evidence based programma waarvan is aangetoond dat het effectief is bij het verbeteren van de opvoedingsvaardigheden van ouders en het verminderen van gedragsproblemen van kinderen. Diverse pleegzorgaanbieders leiden speciaal pleegzorgwerkers op om deze training te kunnen geven aan pleegouders. De effectiviteit van PMTO in pleeggezinnen wordt door de Universiteit van Amsterdam onderzocht.

Doel: Het algemene doel van PMTO is dat kinderen met externaliserende gedragsproblemen beter gaan functioneren en hun gedragsproblemen verminderen, doordat hun ouders meer effectieve opvoedingsstrategieën toepassen.

Doelgroep: PMTO is een behandeling voor ouders van kinderen van 4 t/m 12 jaar die externaliserend probleemgedrag vertonen, al dan niet in combinatie met hyperactiviteit. De problematiek moet blijken uit de score op de Child Behavior Checklist (CBCL) en de Teacher Report Form (TRF).

Aanpak: In de behandeling wordt door middel van rollenspel geoefend met het toepassen van een vijftal clusters van opvoedingsvaardigheden: je kind stimuleren door aanmoediging, grenzen stellen, zicht en toezicht houden, met elkaar problemen oplossen en positief betrokken zijn. Wat geoefend wordt en hoe vaak en op welke manier dit gebeurt, wordt individueel bepaald. De therapeut is in het bijzonder gericht op bewerkstelligen dat ouders de opvoedingsstrategieën met succes toepassen in het dagelijks leven. Om dit te bewerkstelligen zet de therapeut diverse therapeutische vaardigheden in.

Contact: PMTO is ontwikkeld aan het Oregon Social Learning Center (OSLC) in Eugene, Oregon, USA. De internationale licentiehouders van PMTO is Implementation Sciences International Incorporated (ISII). Zij verzorgen en coördineren de opleiding van de eerste 30 Nederlandse therapeuten in de implementatiefase (2005-2008).

Via de website www.pmt.nl vindt u de PMTO aanbieders in Nederland.

Onderzoek/beoordeling: In Nederland is (nog) geen onderzoek afgerond naar de effectiviteit van PMTO, maar in de VS is de effectiviteit veelvuldig aangetoond. Onderzoeken laten een positieve samenhang zien tussen PMTO en opvoedingsstrategieën, probleemoplossende interacties, gehoorzaamheid en afname van depressies van de moeders en van delinquent gedrag van de kinderen (o.a. Martinez & Forgatch, 2001; Patterson et al, 2004; DeGarmo et al, 2004).

December 2010 tot zomer 2015 loopt er een onderzoek naar het effect van PMTO binnen pleeggezinnen. Onderzoeksvraag: Kan PMTO het risico op voortijdig afbreken van plaatsingen in perspectief biedende pleeggezinnen? Het onderzoek wordt uitgevoerd door Universiteit van Amsterdam o.l.v. Jo hermanns.

Erkend door: Erkenningscommissie Interventies Deelcommissie jeugdzorg en psychosociale/pedagogische preventie d.d. 28-11-2008 Oordeel: goed onderbouwd.

Informatiebron: www.nji.nl

Onderwerp: delinquentie, gedragsstoornissen, re-integratie

Korte omschrijving: MTFC is een intensief opvoed- en trainingsprogramma voor jongeren die te kampen hebben met gedragsproblemen, inclusief delinquent gedrag. Het programma wordt aangeboden aan jongeren als alternatief voor een gesloten plaatsing of jeugddetentie. De jongere volgt voor de duur van 6 tot 12 maanden een intensief gedragsgericht programma, waarvan plaatsing in een opvoedgezin deel uitmaakt. Dit gezin biedt de jongere een dagstructuur en creëert de mogelijkheid om te participeren in het dagelijks gezinsleven. Aan MTFC ligt een gedragsmodel ten grondslag, waarin de focus ligt op het stimuleren van positief gedrag, het vergroten van sociale vaardigheden en probleemoplossend vermogen en het aangaan van relaties met volwassenen en leeftijdsgenoten.

Doel: MTFC is gericht op het versterken van prosociaal gedrag en probleem-oplossend vermogen. De focus ligt op het aanreiken en oefenen van alternatief positief gedrag. Ook ouders worden ondersteund en geholpen met het verbeteren van opvoedvaardigheden en gedragsmanagementtechnieken. De interventie richt zich op zowel jongere als ouders, vermindert de invloed van (dynamische) risicofactoren en vergroot de invloed van (dynamische) beschermende factoren die gerelateerd zijn aan antisociaal (en delinquent) gedrag.

Doelgroep: MTFC-A ('Adolescente') is bedoeld voor jongens en meisjes in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar met ernstig antisociaal gedrag, een bovengemiddeld of hoog recidiverisico en een IQ vanaf 80. De jongeren vertonen ernstig antisociaal gedrag, met inbegrip van delinquent gedrag, gebrekkig arsenaal aan sociale vaardigheden en een gebrek aan probleemoplossend vermogen. De problemen zijn dusdanig groot dat uithuisplaatsing in een gesloten setting aan de orde is. Het gaat om gedwongen hulpverlening. MTFC kan ook ingezet worden voor onder toezicht gestelde jongeren met een machtiging gesloten jeugdzorg. MTFC wordt ook aangeboden voor kinderen van 7 tot 12 jaar (MTFC-C 'Childhood') en voor 3 tot 7 jarigen (MTFC-P 'Preschoolers').

Aanpak: Een jongere die aan MTFC deelneemt, woont voor de duur van 6 tot 12 maanden in een 'opvoedgezin'. Het opvoedgezin biedt een gestructureerde leefomgeving en speciaal getrainde opvoedouders geven positieve feedback op het gedrag van de jongere. In kleine stappen wordt gewerkt aan een positieve ontwikkeling. Het programma maakt gebruik van een puntensysteem met beloningen en privileges. Tijdens het programma wordt gedrag intensief gemonitord met het doel het probleemgedrag concreet in beeld te krijgen en voor het alternatieve gedrag gerichte interventies in te zetten. Er wordt altijd maar één jongere tegelijk bij opvoedouders geplaatst en de jongere gaat overdag naar school of werk. Vanuit het programma is er een intensieve samenwerking met school en een werkgever. Naast de opvoedouders zijn een trainer en een coach aan de slag met de jongere. Er worden zoveel mogelijk situaties opgezocht waar jongeren succesvol kunnen oefenen met vaardigheden. Voor de ouders is een aparte trainer beschikbaar. De gezinstrainer werkt in wekelijkse bijeenkomsten intensief met de ouders aan het versterken van opvoedingsvaardigheden en gedragsmanagementtechnieken en het coachen van ouders bij bezoeken thuis. Als de jongere na enige tijd weer thuis woont gaan de training en begeleiding van jongere en ouders nog maximaal drie maanden door, ter begeleiding van de verandering en daarmee bestendiging van de bereikte resultaten. De programmasupervisor coördineert de activiteiten van de professionals die met de jongere en diens gezin van herkomst werken.

Contact: MTFC-A is ontwikkeld door het Oregon Social Learning Centre (OSLC) eind jaren 70 (Chamberlain, 1998, 2003).

Met vragen over MTFC kunt u terecht bij een pleegzorgaanbieder.

Onderzoek/beoordeling: Er is nog geen direct bewijs dat de effectiviteit van MTFC-A in Nederland kan aantonen. Diverse Amerikaanse overzichtsstudies noemen MTFC als effectieve interventie in het voorkomen van recidive. De positieve resultaten gelden niet alleen voor jongens (Chamberlain, 2003), maar ook voor meisjes.

Voor pleegkinderen met ernstige gedragsproblematiek zijn de uitkomsten van het MTFC-P programma veelbelovend (Van den Bergh & Weterings, 2010; Fisher, Kim & Pears, 2009).

Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie d.d. 09-03-2010 Oordeel: goed onderbouwd.

Informatiebron: www.nji.nl

Nummer: 3	Naam: Video-feedback Intervention to promote Positive Parenting (VIPP-FC)
------------------	--

Onderwerp: hechtingsproblemen, gedragsproblemen bij kind

Korte omschrijving: VIPP-FC is een methode om de sensitiviteit van pleegouders te verhogen, zoals leren adequaat in te gaan op voor pleegkinderen specifieke aan- of afwezige signalen. De methode focust onder meer op emoties waar pleegouders tegen aan kunnen lopen. Stress over het gedrag van hun pleegkind kan sensitiviteit in de weg kan staan: de methode helpt ouders om te gaan met hun eigen stressreacties. VIPP-FC is een aanpassing van de bewezen effectieve methode VIPP-SD. VIPP-SD wil gedragsproblemen voorkomen of verminderen door opvoedingsvaardigheden van ouders te versterken, met aandacht voor positieve interactie en sensitieve disciplineringsstrategieën.

Doel: Het doel van VIPP-SD is het verminderen van externaliserende gedragsproblemen bij kinderen door het versterken van ouderlijke sensitiviteit en het bevorderen van consistente maar sensitieve disciplineringsstrategieën.

Doelgroep: Doelgroep van VIPP-SD betreft ouders met kinderen in de leeftijd van 1 tot en met 3 jaar met 'lastig gedrag'.

Aanpak: Zes huisbezoeken door middel van feedback op video-opnamen van interacties tussen (pleeg)ouder en kind. Kern van de aanpak is het geven van positieve feedback op video-opnames van interacties tussen (pleeg)ouder en kind in de thuissituatie. Tijdens huisbezoeken bekijken de (pleeg)ouder en de ondersteuner de videoband, bespreekt de ondersteuner samen met de (pleeg)ouder de relevante fragmenten en komen verschillende suggesties en adviezen aan bod. Dit gebeurt aan de hand van thema's. De ondersteuner werkt volgens een algemeen protocol, maar stemt de uitwerking van de thema's af op de behoeftes van de individuele pleegouder-kindparen. De VIPP-SD interventies worden uitgevoerd door een getrainde ondersteuner.

Contact: VIPP SD is ontwikkeld door Universiteit Leiden / Centrum voor Gezinsstudies.

Met vragen over VIPP-FC kunt u terecht bij een pleegzorgaanbieder.

Onderzoek/beoordeling: Naar de effecten van VIPP-SD hebben twee studies met zeer sterke bewijskracht plaatsgevonden. Uit de eerste studie bleek na de interventie de houding van de interventiegroep ten aanzien van sensitiviteit en sensitief disciplineren significant te zijn verbeterd. De kinderen in de interventiegroep toonden na afloop van de interventie minder overactief gedrag dan de controlegroep. In de tweede studie bleken kinderen die aan VIPP hadden deelgenomen minder externaliserend probleemgedrag te vertonen dan kinderen die niet aan de interventie hadden deelgenomen.

Twee buitenlandse studies hebben eveneens de effectiviteit van de interventie laten zien in een toename van sensitieve interactie en autonomie van het kind en een afname van conflicten. De makers van VIPP-SD onderbouwen hun interventie verder met een meta-analyse naar interventies gericht op sensitiviteit en gehechtheid in de vroege kindertijd en met buitenlandse studies naar de effecten van VIPP (dezelfde interventie, maar zonder de component van sensitieve disciplineringsstrategieën).

Erkenningscommissie Interventies Deelcommissie jeugdzorg en psychosociale/pedagogische preventie d.d. 23-04-2010. Oordeel VIPP-SD: effectief volgens sterke aanwijzingen.

Informatiebron: www.nji.nl

Nummer: 4	Naam: Basic Trust Method
------------------	---------------------------------

Onderwerp: hechtingsproblemen, gedragsproblemen, angst bij kind

Korte omschrijving: De Basic Trustmethode is een kortdurende interventie voor kinderen van 2-5 jaar met gedrags- en/of emotionele problemen en hun opvoeders, waarbij tevens sprake is van problemen in de gehechtheidsrelatie. In acht sessies wordt - met behulp van Video Home Training (VHT) - gewerkt aan het terugdringen van de problematiek van het kind.

Doel: Het hoofddoel van de Basic Trustmethode is afname van gedrags- en/of emotionele problemen van het kind. De intermediaire doelen zijn:

1. het kind heeft een veilige gehechtheidsrelatie met de opvoeders, ofwel basisvertrouwen,
2. opvoeders zijn extra sensitief en mind-minded,
3. opvoeders zijn in staat veilig te disciplineren.

Doelgroep: Kinderen van 2 t/m 5 jaar met gedrags- en/of emotionele problemen volgens de CBCL 1,5-5 jaar (Achenbach, 2001) en hun opvoeders in gezinnen of in (semi-)residentiële voorzieningen, waarbij tevens sprake is van problemen in de gehechtheidsrelatie, ofwel een tekort aan basisvertrouwen, volgens de ADSI 2-5 jaar (Polderman et al, 2009). De opvoeders vormen de intermediaire doelgroep.

Aanpak: De Basic Trustmethode is door Polderman (1998) ontwikkeld op basis van de bestaande Video Home Training (VHT) (Dekker & Biemans, 1994). De hulpverlening bestaat uit gemiddeld acht sessies, waarvan vier video-opnamesessies en vier terugkijksessies, die volgens een vaststaand protocol worden uitgevoerd, met inachtneming van individuele verschillen bij opvoeders en kinderen. De methode omvat specifieke instructies voor opvoeders. Belangrijke onderdelen in de Basic Trust Method zijn psycho-educatie over de dynamiek achter de symptomen en op gehechtheid gerichte opvoedingsadviezen. Met name specifieke communicatievaardigheden die opvoeders in het contact met het kind hanteren staan centraal. Tevens wordt veel aandacht besteed aan het 'veilig disciplineren' teneinde te bereiken dat opvoeders en kind uit de 'coërcieve cirkel' stappen.

Contact: Met vragen over de Basic Trust Method kunt u terecht bij een pleegzorgaanbieder.

www.basictrust.com

Onderzoek/beoordeling: Een pilotstudy met een experimentele groep (N=5) en een controlegroep (N=5) bij pleegkinderen laat positieve effecten zien op de sensitiviteit van de pleegmoeder en op het gehechtheidsgedrag van het kind. Tevens is er een sterke afname van storend/interfererend gedrag van pleegmoeder. Een veranderingsonderzoek (N=20) laat een afname van gedrags- en/of emotionele problematiek bij het kind zien en tevens positieve effecten op de gehechtheid van het kind, met name op gedesorganiseerde gehechtheid, en een toename van de veiligheid in de moeder-kindrelatie.

Erkenningscommissie Interventies Deelcommissie jeugdzorg en psychosociale/pedagogische preventie d.d. 28-11-2008. Oordeel: goed onderbouwd

Informatiebron: www.nji.nl

Nummer: 5	Naam: Pleegouder-pleegkind interventie (PPI)
------------------	---

Onderwerp: Hechtingsproblemen

Korte omschrijving: De Pleegouder-Pleegkind Interventie (PPI) is bedoeld om de relatie van pleegouders met hun jonge pleegkind (0-4 jaar) te verbeteren door ze te ondersteunen in het opbouwen van een relatie met dat kind. In zes tweewekelijkse sessies leren de pleegouders met behulp van psycho-educatie en video-

opnamen hoe zij het beste met hun pleegkind kunnen omgaan, zodat de kans op voortijdig afbreken van de pleegzorgplaatsing afneemt.

Doel: Het doel van de Pleegouder-Pleegkind Interventie (PPI) is het verbeteren van de relatie tussen pleegouders en hun pleegkinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Dit doel wordt behaald door het vergroten van de emotionele beschikbaarheid van de pleegouders en het versterken van de ouderschapsvaardigheden en het zelfvertrouwen van de pleegouders. Een verbeterde relatie heeft tot gevolg dat er reductie van stress bij de jonge pleegkinderen optreedt. De combinatie van de doelen doet de kans op voortijdig afbreken van de plaatsing afnemen.

Doelgroep: Pleegouders en hun pleegkinderen tussen de 0-4 jaar met symptomen die gerelateerd kunnen worden aan stress.

Aanpak: De Pleegouder-Pleegkind Interventie is een preventieve interventie en duurt gemiddeld drie maanden. De aanpak bestaat uit zes tweewekelijkse huisbezoeken van één tot anderhalf uur. Kern van de aanpak is het geven van ondersteuning aan pleegouders in de opbouw van de nieuwe relatie met hun pleegkind. Hierbij ligt de focus op het gevoel en observatievermogen van de pleegouder en welke gevolgen dit heeft voor de wijze waarop de pleegouder de interactie met het kind aangaat. Tijdens huisbezoeken wordt er psycho-educatie gegeven en video opnames en huiswerkopdrachten besproken. Dit gebeurt aan de hand van thema's. Zo nodig worden er suggesties en adviezen gegeven.

Contact: Met vragen over PPI kunt u terecht bij een pleegzorgaanbieder.

Onderzoek/beoordeling: Naar de effecten van de PPI vindt een onderzoek plaats met een gerandomiseerd experimenteel design in de praktijk.

Erkenningscommissie Interventies Deelcommissie jeugdzorg en psychosociale/pedagogische preventie d.d. 11-04-2014. Oordeel: goed onderbouwd.

Informatiebron: www.nji.nl

Nummer: 6	Naam: Pleegouders Versterken in Opvoeden (PVO)
------------------	---

Onderwerp: Ernstig probleemgedrag

Korte omschrijving: Pleegouders Versterken in Opvoeden (PVO) heeft tot doel om pleegouders die met ernstig probleemgedrag te maken krijgen, gedurende een korte periode zeer intensief te ondersteunen in de aanpak ervan.

De ondersteuning vanuit PVO is gebaseerd op wetenschappelijk onderbouwde methoden. Programma's met een gedragsmatige grondslag blijken het meest effectief te zijn. Ze worden echter meestal toegepast bij jonge kinderen en de effectiviteit neemt af naarmate kinderen ouder zijn. Daarom werden twee versies van PVO ontwikkeld: één gebaseerd op het Sociaal-Interactioneel Model van Gerald Patterson (PVO-SIM) voor pleegkinderen tussen 3 en 12 jaar en één gebaseerd op de principes van Geweldloos Verzet van Haim Omer (PVO-GV) voor pleegkinderen tussen 6 en 18 jaar.

Doel: Pleegouders Versterken in Opvoeden (PVO) heeft tot doel om pleegouders die met ernstig probleemgedrag te maken krijgen, gedurende een korte periode zeer intensief te ondersteunen in de aanpak ervan.

Doelgroep: Pleegkinderen die ten minste gedurende één jaar bij een pleeggezin blijft:

- PVO-SIM voor pleegkinderen tussen 3 en 12 jaar,
- PVO-GV: voor pleegkinderen tussen 6 en 18 jaar.

Aanpak:

PVO-SIM

In PVO-SIM leren pleegouders positieve betrokkenheid en aandacht te geven aan hun pleegkind. Juist door de negatieve ervaringen met opvoeders in hun verleden hebben pleegkinderen veel behoefte aan acceptatie en betrokkenheid van hun pleegouders. Het introduceren van een dagelijks positief samen-moment past hierbij. Op een vast moment van de dag maken de pleegouders dan tijd om samen met het kind iets leuks te doen. Bovendien leren pleegouders hun aandacht te richten op het positieve gedrag van het kind in plaats van op het probleemgedrag en het kind voor het gewenste gedrag te belonen door complimentjes te geven. Pleegouders leren ook hoe ze meer structuur kunnen bieden of het kind effectieve opdrachten kunnen geven. Ook wordt ingegaan op het werken met beloningen (bijvoorbeeld een sticker bij goed gedrag), het negeren van ongewenst gedrag of het gebruik van time-out door het kind tijdig even bewust apart te zetten. Met de pleegouders wordt besproken hoe ze toezicht kunnen houden op hun pleegkind en grenzen kunnen stellen. Pleegouders kijken naar hun eigen opvoedingsgedrag en hoe ze dat kunnen veranderen. Daarnaast krijgen ze tips hoe ze positieve veranderingen in de toekomst kunnen behouden.

PVO-GV

In PVO-GV staan twee basisprincipes van Geweldloos Verzet centraal, namelijk het vermijden van iedere vorm van verbaal of fysiek geweld en het bieden van actieve weerstand aan probleemgedrag. Deze principes worden uitgewerkt in vier thema's. Bij het eerste thema – herwinnen van controle over het eigen handelen – worden pleegouders getraind in het stopzetten en vermijden van zinloze escalaties. Bij het tweede thema worden pleegouders gestimuleerd tot positief opvoedingsgedrag door op relatieherstel gerichte gebaren aan te bieden. Het derde thema staat in het teken van het activeren van sociale steun. Pleegouders worden gestimuleerd een beroep te doen op steunbronnen in hun omgeving. Tot slot wordt bij het vierde thema gewerkt aan het actief weerstand bieden aan probleemgedrag.

De ondersteuning bestaat uit 10 individuele sessies en 3 groepsessies. De 10 individuele sessies vinden wekelijks plaats bij de pleegouders thuis. Tijdens deze individuele gesprekken maken pleegouders kennis (of doen ze meer ervaring op) met verschillende opvoedingsvaardigheden en -technieken. Ze gaan samen met de PVO-trainer na hoe ze deze kunnen inzetten.

Tijdens dit individuele traject worden ook groepsessies aangeboden. In elke provincie wordt maandelijks een groepsessie georganiseerd. Tijdens deze groepsessies krijgen pleegouders de kans om hun ervaringen uit te wisselen met andere pleegouders die de interventie volgden. Ze gaan samen op zoek naar oplossingen voor probleemsituaties. We verwachten van pleegouders dat ze twee groepsessies bijwonen tijdens hun individuele traject. Pleegouders worden ook verwacht deel te nemen aan de groepsessie die ongeveer 1 maand na de laatste individuele sessie georganiseerd wordt. Pleegouders die dit wensen, kunnen ook hierna blijven deelnemen aan de groepsessies.

Contact:

Pleegzorg Vlaanderen

0800 – 30181

info@pleegzorgvlaanderen.be

Onderzoek/beoordeling: In Vlaanderen zijn twee programma's ontwikkeld om pleegouders van pleegkinderen met moeilijk gedrag extra te ondersteunen. De effectiviteit van deze ondersteuning 'Pleegouders Versterken in Opvoeden' (PVO) werd wetenschappelijk onderzocht. De resultaten waren zo veelbelovend dat PVO momenteel in alle Vlaamse pleegzorgvoorzieningen wordt aangeboden bovenop de reguliere pleegzorgbegeleiding.

Informatiebron: www.pleegzorgonderzoekvlaanderen.be

Nummer: 7	Naam: Attachment and Biobehavioral Catch up -Interventie
------------------	---

Onderwerp: Stressregulatie, gehechtheid, psychopathologie

Korte omschrijving: Een belangrijk aandachtspunt is de ontwikkeling van een gehechtheidsrelatie tussen pleegkind en pleegouder. Hierbij spelen pleegouders een belangrijke rol. Zowel representaties van de eigen

gehechtheidsgeschiedenis van pleegouders als de mate van sensitiviteit in de opvoeding blijken veilige gehechtheid van pleegkinderen te bevorderen.

Doel: Het eerste doel is om pleegouders te helpen inzien dat kinderen hun steun en zorg nodig hebben, ook als dat uit hun gedrag niet blijkt. Het tweede doel is om pleegouders te helpen met het daadwerkelijk bieden van deze steun en zorg. Het derde doel is om pleegouders te helpen met het creëren van een veilige, responsieve omgeving waarin kinderen geholpen worden met het ontwikkelen van bepaalde vaardigheden.

Doelgroep: In het ABC-interventie programma worden pleegouders voorbereid op de plaatsing van een kind (leeftijd 0-2 jaar) en begeleid tijdens de eerste maanden van de plaatsing.

Aanpak:

Contact:

Beoordeling/onderzoek: Het ABC-interventie programma van Dozier en collega's, dat specifiek is gericht op deze aspecten van het pleegouderschap, is effectief bevonden in het verbeteren van de stressregulatie, een belangrijke voorspeller van zowel gehechtheid als psychopathologie (Van den Bergh & Weterings, 2010; Rork & McNeil, 2011).

Informatiebron: www.nji.nl

Nummer: 8	Naam: Videointeractie begeleiding (VIB)
------------------	--

Onderwerp: Basiscommunicatie

Korte omschrijving: Video-interactiebegeleiding (VIB) is een methode die vooral wordt gebruikt bij opvoedingsondersteuning. Door het bespreken van video-opnames wordt de basiscommunicatie tussen opvoeder en kind geanalyseerd. Bij het terugkijken van de opname staan twee vragen centraal:

1. Welke initiatieven neemt het kind om contact te maken?
2. Hoe reageren de opvoeders op die initiatieven?

Bijvoorbeeld kinderen met hechtingproblemen kunnen heel subtiele signalen uitzenden om contact te leggen of om hun wensen kenbaar te maken. Soms vragen ze op een onhandige manier om aandacht, waardoor hun opvoeders niet begrijpen wat ze willen. Door de opnames worden dit soort signalen vaak wél opgemerkt en met behulp van een hulpverlener geduid.

De opnames worden doorgaans gemaakt tijdens een spelsituatie gedurende vijf à vijftien minuten. Video-interactiebegeleiding wordt onder andere succesvol ingezet bij begeleiding van pleegouders, verslaafde ouders, bij ouders van kinderen met spraakproblemen, en bij training van hulpverleners.

Doel: Verbeteren van de communicatie tussen opvoeder en kind en het bijdragen aan de sensitieve houding van opvoeders.

Doelgroep: Voor pleegouders en pleegkind(eren) met een verstoorde ouder-kind interactie

Aanpak: Een opleiding gegeven door eigen medewerkers.

Contact:

William Schrikker Groep
Bijlmerdreef 101
1102 Amsterdam
T: 088 526 0000

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Inventarisatieschema William Schrikker Groep

Cursussen, trainingen en thema-avonden

Opvoedvaardigheden

Nummer: 9	Naam: Introductie 'Met twee families leven'
------------------	--

Onderwerp: Systemisch werken

Korte omschrijving: In de introductie maak je kennis met de systeem pedagogische benadering. Het is een introductie op een systemische manier van kijken naar je dagelijkse praktijk van leven, werken en opvoeden. In de dagelijkse praktijk van opvoeden heb je te maken met het pleegkind EN met diens ouders en achtergrond. Uitgangspunt van deze introductie is dat deze kinderen met twee families leven. Hoe is dat voor hen? En hoe ga je daarmee om als pleegouder?

Verder gaan we er op in hoe jij als pleegouder er voor kunt zorgen dat het oorspronkelijke gezin van het pleegkind een plaats heeft in jou pleeggezin en hoe zorg je dat het pleegkind aan alle partijen loyaal kan zijn?

Doel: Je leert op een systemische manier naar de dagelijkse praktijk van leven, werken en opvoeden te kijken.

Doelgroep: Alle pleegouders van Lindenhout en hun begeleiders.

Aanpak: 1 avond op locatie van 3 uur

Contact:

Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
T: 0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 10	Naam: Training 'Met twee families leven'
-------------------	---

Onderwerp: Systemisch werken

Korte omschrijving: In het systemische werk staat niet één kind of diens probleem centraal, maar het hele gezinssysteem dat bij dit kind hoort. Als een kind uit huis is geplaatst is de blikrichting in het systemische werk ook de verbinding van het nieuwe gezinssysteem met het oorspronkelijke gezinssysteem. Uitgangspunt van deze training is dat uithuisgeplaatste kinderen met twee families leven. Hoe is dat voor hen? En hoe ga je daarmee om als pleegouder?

Wanneer een uithuisgeplaatst kind wordt opgenomen in een pleeggezin, worden pleegouders met diverse pedagogische taken, problemen en eisen geconfronteerd. Eén van de basale taken van een pleegouder is om in het dagelijkse leven een plaatsvervanger van de eigen ouders van de kinderen te zijn. Deze taak dient een pleegouder zo in te vullen dat het pleegkind bij hen kan leven en opgroeien, zonder loyaliteitsconflicten ten opzichte van zijn oorspronkelijke gezin/ouders.

Doel: In deze training leer je meer over systeem pedagogiek en een systemische manier van kijken naar je dagelijkse praktijk van leven, werken en opvoeden.

Doelgroep: Alle pleegouders van Lindenhout en hun begeleiders.

Aanpak: 3 avonden van 3 uur op locatie. De systeem pedagogische benadering wordt door middel van theorie en praktijk verder verdiept. Er is veel ruimte om aan de hand van de eigen dagelijkse praktijk uit te wisselen en met de aangereikte handvatten te oefenen.

Contact:

Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
T: 0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 11	Naam: Opleiding 'Met twee families leven'
-------------------	--

Onderwerp: Omgang met biologische ouders

Korte omschrijving: Sociale ouders (pleeg- en gezinshuisouders, netwerkgezinnen en anderen die voor korte of langere tijd een kind in hun gezin opnemen) staan telkens weer voor de vraag wat een goede houding is ten opzichte van de eigen ouders van de kinderen. Hoe ga je om met je eigen gevoelens en oordelen over de achtergrond van de kinderen en jongeren en hoe geef je de levensgeschiedenis van de ouders een plek in je hart, zodat de kinderen zich mogen voeden uit het oorspronkelijke en hun nieuwe gezin. Wanneer dat lukt, is er een dragende band ontstaan tussen natuurlijke en sociale ouders, en worden kinderen werkelijk uitgenodigd om zich te verbinden en op een gezonde manier verder te ontwikkelen. De opleiding Met Twee Families Leven geeft inzicht in de werking van systemen van uithuisgeplaatste kinderen. Zij maken minimaal deel uit van twee gezinssystemen, het gezinssysteem waaruit zij geboren zijn en het gezinssysteem waartoe zij al dan niet tijdelijk toebehoren. Beide gezinssystemen raken bij elkaar betrokken, wat een grote complexiteit oplevert. Zeker als je bedenkt dat ook anderen, zoals leerkrachten, hulpverleners, de sportvereniging of buurt van invloed zijn op het kind en zijn gezinssystemen. Door inzicht te krijgen in de werking van deze systemen, wordt het mogelijk om met andere ogen naar het kind, zijn ouders en de eigen plek en positie te kijken. Dat maakt een andere houding en andere interventies mogelijk, waarbij oordelen naar de achtergrond verdwijnen. In de opleiding zal het accent liggen bij de eigen innerlijke houding van de deelnemer en de toepassing van de systemische werkwijze in het dagelijks leven en werken met de kinderen en/of gezinnen.

Door het werken met oefeningen en systeem-pedagogische opstellingen wordt de werking van systemen en de dieperliggende dynamieken zichtbaar en ervaarbaar gemaakt. Dit draagt bij aan een groter inzicht en het bewust inzetten van een niet oordelende houding, die gekenmerkt wordt door respect, openheid en het geven van erkenning.

Doel: Je leert:

- Op een systemische manier te kijken naar de dagelijkse praktijk van leven, werken en opvoeden.
- Je krijgt inzicht in dieperliggende systemische processen en verbindingen en handelt daardoor met meer bewustzijn en je breidt professionele handelingsvaardigheden uit.
- In contact te komen met je eigen bronnen, mogelijkheden, talenten en creativiteit zodat je deze optimaal in je werk en leven kunt integreren en toepassen.
- Bewustwording van je eigen levensgeschiedenis en leerpunten daarin, waardoor je in staat bent om dynamieken van overdracht, tegenoverdracht en systeemherhaling te herkennen en hierop adequaat te reageren.

- Onderzoeken en vormgeven van je sociale ouderschap in de systemische context, met aandacht voor de partnerrelatie, de invloed van je eigen kinderen en samenwerking met hulpverleners.

Doelgroep: Alle professionele ouders die voor korte of langere tijd kinderen in hun gezin opnemen en hulpverleners die betrokken zijn bij het oorspronkelijke of sociale gezin van de opgenomen kinderen

Aanpak: De opleiding Met Twee Families Leven heeft de systemische pedagogiek als uitgangspunt waarbij de systeemtheorie en systemisch-fenomenologische werkwijze, c.q. systeem-pedagogische werkwijze een belangrijke plek innemen. De opleiding bestaat uit zes blokken, waarbij wordt ingegaan op de werking van systemen, het eigen gezinssysteem, de dragende banden in de opvoeding (partnerrelatie; relatie tussen sociale ouders, begeleiders en het oorspronkelijke gezinssysteem, samenwerken met ander hulpverleners) en de verbinding met de maatschappij. Tijdens de opleiding maken de trainers gebruik van een grote verscheidenheid aan oefeningen en instrumenten. Huiswerkopdrachten en het deelnemen aan intervisiegroepen maken deel uit van de opleiding.

Om de opleiding Met Twee Families te volgen, moet je de workshop Met Twee Families hebben gevolgd of aantoonbaar kunnen maken dat je basiskennis over systeemgericht werken hebt.

Contact:

Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
T: 0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 12	Naam: Thema-avond 'Eigenaardigheden bij Pleegkinderen'
-------------------	---

Onderwerp: begrijpen en omgaan met gedrag van pleegkinderen

Korte omschrijving: Pleegkinderen ontwikkelen zich vaak op een bijzondere manier. Dit kan eigenlijk ook niet anders. De omstandigheden waarin pleegkinderen zich moeten ontwikkelen zijn vaak geheel anders dan gewenst is. In de praktijk betekent dit dat we te maken krijgen met kinderen die op sommige gebieden al ver vooruit zijn in hun ontwikkeling. Op andere gebieden blijven ze echter ver achter. Dit gegeven vraagt veel van de opvoeder. Leeftijd is immers niet meer zo bepalend voor de omgang. Het betekent soms ook dat we bijzonder gedrag zien en dat vraagt veel van u als opvoeder. Want wat doet u als uw kind van 10 jaar nog heel graag in de zandbak wil spelen? Of als een kind van 3 jaar alleen maar films wil zien voor kinderen van 12 jaar en ouder? Bijzonder gedrag vraagt een bijzondere aanpak. Want wat er ook gebeurt, we zoeken altijd weer naar een positieve aanpak. Alleen dan kan een pleegkind zich voldoende ontwikkelen.

Doel: U leert het gedrag van uw pleegkind beter te begrijpen en weet hoe u dit gedrag net even anders kan oppakken.

Doelgroep: Pleegouders Yorneo

Aanpak: 1 avond van 2 uur op locatie, onder leiding van systeemtherapeut Manon Smeijer en Behandelmanager en GZ-psycholoog Resie Bessems.

Contact:

Yorneo
Papenvoort 21
Postbus 114
9400 AC Assen
(0592) 367970

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.yorneo.nl/pleegzorg

Nummer: 13	Naam: Thema bijeenkomst 'Competentie gericht opvoeden'
-------------------	---

Onderwerp: Vaardigheden, competentie gericht opvoeden

Korte omschrijving: Hoe kan je als pleegouder inschatten op welk niveau je pleegkind zit ten aanzien van vaardigheden? Hoe kan je van je pleegkind zien wat hun mogelijkheden zijn om vaardigheden en ander gedrag aan te leren? Hoe help je een pleegkind bij het aanleren van nieuwe vaardigheden of ander gedrag? Hierbij kan je gebruik maken van competentie gericht opvoeden. Op de avond staan we stil bij wat dit is en hoe je dit in de praktijk op je eigen pleegkind kan toepassen

Doel: U heeft meer kennis over competentie gericht opvoeden en weet hoe u dit in de praktijk kan toepassen.

Doelgroep: Pleegouders Jeugdformaat.

Aanpak: 1 ochtend van 2 uur op locatie.

Contact: Jeugdformaat

Fleminglaan 16

2289 CP Rijswijk

t: 070 351 27 51

info@jeugdformaat.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdformaat.nl

Nummer: 14	Naam: Programma 'Pleegouders in de Praktijk'
-------------------	---

Onderwerp: Pleegouders in de praktijk

Korte omschrijving: Er komt heel wat op u af als er een pleegkind in uw gezin komt wonen. Het is zoeken naar een nieuw evenwicht en u krijgt te maken met ouders, hulpverleners en andere mensen die belangrijk zijn in het leven van uw pleegkind. Daarom bieden wij het programma pleegouders in de praktijk aan. Tijdens vier bijeenkomsten behandelen wij de volgende onderwerpen:

- samenwerken met hulpverleners,
- contact met ouders en familie,
- omgaan met gedrag en
- balans in het gezin.

Tijdens de bijeenkomsten is er ruimte voor eigen inbreng en kunt u ervaringen uitwisselen. U kunt zelf kiezen of u (indien relevant) samen met uw partner of alleen komt.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Jeugdformaat.

Aanpak: 4 bijeenkomsten.

Contact: Jeugdformaat
Fleminglaan 16
2289 CP Rijswijk
t: 070 351 27 51
info@jeugdformaat.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdformaat.nl

Nummer: 15	Naam: Workshop OmgevingsGEZINd
-------------------	---------------------------------------

Onderwerp: Netwerk, leefomgeving

Korte omschrijving: Professionele ouders hebben hun leefklimaat specifiek ingericht voor uithuisgeplaatste kinderen en jongeren. Deze leefomgeving wordt versterkt door het activeren en in standhouden van een stevig netwerk van mensen en organisaties. Het netwerk wordt gevormd door de helpende buurvrouw, de meelevende oom, de betrokken sportvereniging en ga zo maar door.

In deze workshop breng je het bestaande netwerk van je gezin in kaart. Je leert hoe je kan zorgen voor een betrokken en steunend netwerk, dat er mede voor zorgt dat het gezin goed functioneert. Ook staan we stil bij hoe je op een goede/bij jou passende manier je netwerk kunt onderhouden.

Doel: Je leert je eigen netwerk in kaart te brengen, het netwerk van de kinderen en dat van het (pleeg)gezin of gezinshuis als geheel. Je krijgt zicht op de sterktes en zwaktes van je netwerk, leert hoe je optimaal je netwerk kan benutten, onderhouden en vitaal kan houden. Ten slotte leer je werken met het instrument 'Community Scan'.

Doelgroep: Alle professionele ouders en allen die betrokken zijn bij de gezinsvorm.

Aanpak: Deze workshop wordt gegevens met behulp van het instrument de Community Scan. Tijdens deze workshop maak je kennis met dit instrument en leer je deze te gebruiken in jouw eigen unieke (gezins-) situatie. Aan het eind van de workshop heb je je eigen omgeving gescand en weet je wat de sterke kanten én de ontwikkelpunten zijn van je netwerk. Neem je eigen laptop mee! Je krijgt aan het eind van de workshop het format van de Community Scan op een USB Stick mee naar huis.

Contact:
Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
T: 0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 16	Naam: Workshop Systeem Pedagogische Opstellingen
-------------------	---

Onderwerp: Binding, verstrikkingen,

Korte omschrijving: Uithuisgeplaatste kinderen hebben tot hun oorspronkelijke gezinnen een onzichtbare binding, die diep en loyaal is. In hun gezinnen van herkomst doen kinderen ervaringen op en leren bepaalde

normen en waarden. Deze nemen zij onbewust mee naar het leven van alledag in hun nieuwe opvoedingssituatie.

Daar worden de kinderen weliswaar gesocialiseerd, maar de onzichtbare bindingen en belastingen vanuit hun oorsprongsfamilie blijven bestaan. Deze 'systemische verstrikkingen' vanuit het gezin van herkomst werken in de ziel van het kind verder en bepalen de wijze waarop zij zich laten zien in het nieuwe opvoedingssysteem. Het gedrag dat door de kinderen wordt vertoond, heeft voor hen zin. Ze doen dit uit een onbewuste poging stabiliteit en balans te brengen in hun gezinnen van herkomst. Zij offeren zich daarbij op voor hun ouders, wat zich uitdrukt in soms sterk afwijkend of destructief gedrag op verschillende ontwikkelingsniveaus.

Met dit gedrag gaan ze ook na de uithuisplaatsing door. Voor de kinderen en hun ouders is het van wezenlijk belang dat deze 'bindingsliefde' door opvoeders en begeleiders gezien, er- en herkend wordt. De impact van het gedrag van de kinderen kan in de nieuwe opvoedingssituatie groot zijn. Dit vraagt veel van opvoeders en begeleiders.

Doel: Je leert:

- Systemische dynamieken en verstrikkingen die op een diep, maar onbewust niveau belemmerend werken, voelbaar, zichtbaar en ervaarbaar te maken.
- Vanuit de inzichten van een systeem-pedagogische opstelling opvoedingsalternatieven te ontwikkelen, die zowel het kind als ook zijn hele systeem dienen en bijdragen aan verdere ontwikkeling en groei.
- De vraaginbrenger van een supervisieopstellingen verwerft inzicht in zijn/haar eigen thema's en patronen en hoe hij/zij vanuit dit inzicht weer meer handelingsbekwaam kan worden.

Doelgroep: Pleeg- en gezinshuisouders, ambulante begeleiders van de eigen ouders van de opgenomen kinderen, pleegzorgbegeleiders, coaches van gezinshuisouders, professionals uit de jeugdzorg, jeugdhulpverlening, jeugdreclassering en anderen, die zich bij dit onderwerp betrokken voelen.

Aanpak: Er is voldoende ruimte voor vragen en uitwisseling. Kennis vooraf over systemische opstellingen is niet vereist.

Deelnemers die een vraagstelling willen inbrengen, verzoeken wij dit bij aanmelding kenbaar te maken. Er is ruimte voor 4, maximaal 5 opstellingen.

Kosten: 149 euro.

Contact:

Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
T: 0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 17	Naam: Workshop 'Presentie'
-------------------	-----------------------------------

Onderwerp: Presentie

Korte omschrijving: Er zijn. Aanwezig zijn. Er echt zijn voor de ander. Hoe doe je dat? En wat is presentie precies? De workshop start met een aftrap/introductie door Jan Zandijk over de theorie van de presentiebenadering. Aansluitend onderzoeken de deelnemers of en op welke manier de presentiebenadering past bij hun gezinssituatie.

Doel: Je leert:

- de uitgangspunten van de presentie-theorie,
- het toepassen van deze theorie op je eigen gezinssituatie,

- de meerwaarde van het benaderen van de kinderen en jongeren volgens deze theorie.

Doelgroep: Alle professionele ouders.

Aanpak: 1 ochtend op locatie van 3 uur. Theorie en praktijk wisselen zich in deze workshop af. De workshop heeft een interactief karakter.

Kosten: 79 euro.

Contact:

Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
T: 0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek: De workshop scoort gemiddeld een 9,3. Enkele quotes van cursisten:
'Mijn ogen zijn geopend voor een ander soort benadering van mensen. D.w.z. veel meer bewustwording.'
'Ik vond het een leerzame workshop, je gaat op een andere manier met besprekingen of bijeenkomsten met anderen een gesprek in.'
'Je kijkt op een andere manier naar sommige dingen in je dagelijks werk. Leert veel van anderen.'

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 18	Naam: Cursus 'Geloof, een weg of een sta-in-de-weg'
-------------------	--

Onderwerp: Geloof

Korte omschrijving: Tijdens de eerste avond wisselen we uit hoe jij geloof in God en in Jezus, het belang van bijbelse verhalen en alles wat daarbij kan horen, van huis uit hebt meegekregen of onderweg hebt opgepakt. Welke betekenis heeft dit in je leven en hoe komt dat uiting? Vervolgens bespreken we wat jij daarvan wilt doorgeven aan je eigen kinderen en aan de opgenomen kinderen in je gezin. De tweede avond staat in het teken van 'verzorgen - voorleven - verantwoordelijk maken'. We staan stil bij vragen als: Welke levenshouding staat voor mij centraal? Welke waarden – normen horen daarbij? Hoe geef ik die handen en voeten? Verder ontdekken we hoe mensen het geloof verbinden aan het dagelijks leven en hoe ze belangrijke momenten markeren, vormgeven en vieren. De derde avond gaan we aan de slag met de thema's verhalenderwijs en vragenderwijs geloven. Hoe ga je om met levensvragen en verhalen en hoe deel je die met een ander? Ook gaan we tijdens deze avond nader in op de geloofsopvoeding van de geplaatste kinderen.

Doel: Je leert:

- de plaats van geloof in je leven als opvoeder en professionele ouder,
- ontdek alle facetten van geloofsopvoeding,
- ontdek wat het specifieke is van geloofsopvoeding van opgenomen kinderen die (tijdelijk) bij jou in huis zijn.

Doelgroep: Alle professionele ouders.

Aanpak: 3 avonden op locatie van elk 2.5 uur. Tijdens de workshop wordt gewerkt met het model van de Zevensprong.

Contact:

Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind

T: 0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 19	Naam: Training 'De kracht van op eigen benen in het gewone leven'
-------------------	--

Onderwerp: Krachten, talenten, competenties, opvoeding, dagelijkse praktijk

Korte omschrijving: Soms lijkt het allemaal vanzelfsprekend wat je doet als gezinshuisouder of pleegouder. Je verwelkomt kinderen en jongeren in je huis. Je geeft ze een plek waar ze zich thuis kunnen voelen. Je bent, 24 uur per dag, 7 dagen per week, betrokken bij hun wel en wee en voedt ze op. Je wilt graag, met je gezin, iets voor hen betekenen en hen helpen ontdekken waar hun talenten liggen. Dit alles doe je vanuit de unieke persoon die je zelf bent, met jouw waarden en normen, je plussen en minnen. Juist die vanzelfsprekendheid waarmee je elk kind benadert, is de kracht van een gezinshuis of pleeggezin. Je staat er vaak niet eens bij stil. Toch is het de moeite waard om daar juist wel eens bij stil te staan. En je jezelf met collega-opvoeders af te vragen: Wat houdt 'de kracht van het gewone leven' in mijn situatie in? Hoe zet ik die kracht in als gezinshuisouder? Wat is mijn stijl van opvoeden en hoe doen andere gezinshuisouders het? Wat kunnen we van elkaar leren? De leermethode 'Op Eigen Benen' richt zich niet op herstel van defecten, maar richt zich op de krachten, de talenten en competenties van een persoon. Opvoeders zijn bij uitstek personen die kinderen graag aanspreken op hun talenten en hun mogelijkheden, maar hoe doe je dat in de dagelijkse praktijk van een gezinshuis?

Doel: Je leert de doeltreffendheid van je aanpak en houding richting kinderen en jongeren te vergroten.

Doelgroep: Alle professionele ouders en begeleiders van professionele gezinnen.

Aanpak: 1 dag op locatie van 6 uur, inclusief lunch. Tijdens de training werken we met verschillende werkvormen. Theorie wisselen we af met eigen voorbeeldsituaties. Door onderlinge feedback krijg je de nodige ideeën en tips waardoor je nog krachtiger met het gewone leven zult omgaan.

Kosten: 510 euro.

Contact:

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 20	Naam: Thema-avond gedrag
-------------------	---------------------------------

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel: Informatie bieden en het aanreiken van handvatten.

Doelgroep: Pleegouders aangesloten bij Xonar.

Aanpak: Training gegeven door een extern bureau.

Contact:

Xonar

Severenstraat 16
6225 AR Maastricht
T: 043 604 55 55

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema van Xonar

Nummer: 21	Naam: Training omgaan met gedrag
-------------------	---

Onderwerp: Ongewenst gedrag, positief zelfbeeld, eigen verantwoordelijkheid

Korte omschrijving:

Doel:

In 'Omgaan met Gedrag' gaat het in vier avonden over onder meer:

- de achtergronden van ongewenst gedrag van pleegkinderen,
- manieren waarop pleegouders kinderen kunnen helpen met het veranderen van hun gedrag, zonder hen pijn te doen,
- werken aan een positief zelfbeeld van kinderen,
- het ontwikkelen van de eigen verantwoordelijkheid.

Doelgroep: Pleegouders aangesloten bij de Oosterpoort.

Aanpak: Training gegeven door medewerkers van de eigen instelling in samenwerking met een pleegouder

Contact:

De Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss
T: 0412 46 53 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema van de Oosterpoort

Nummer: 22	Naam: Training Samen opgroeien
-------------------	---------------------------------------

Onderwerp: Opvoeding

Korte omschrijving: Module die ondersteuning biedt aan pleegouders bij de opvoeding, zorg en afstemming met hun eigen kinderen.

Doel: Duidelijkheid in rol van pleegouders ouders bij beschermen van minderjarige eigen kinderen.

- Versterken van loyaliteitsgevoelens van pleegouders en hun kinderen t.o.v. elkaar.
- Herkennen van individuele behoeften van zowel pleegkinderen als eigen kinderen.
- Begrijpen van verhoudingen binnen systeem van een gezin; wisselingen in taken en rollen
- Samenwerken met andere hulpverleners om alle kinderen in hun gezin kansen op positieve ontwikkeling te bieden.

Doelgroep: Pleegouders aangesloten bij de Oosterpoort.

Aanpak: Training gegeven door medewerkers van de eigen instelling in samenwerking met een pleegouder.

Contact:

De Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss
T: 0412 46 53 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema van de Oosterpoort.

Nummer: 23	Naam: Triple P in de pleegzorg
-------------------	---------------------------------------

Onderwerp: Gedragsproblemen, emotionele problemen

Korte omschrijving: Deze module wordt aangeboden in twee versies, namelijk voor kinderen onder en kinderen boven de 12 jaar.

Doel: Dit programma helpt pleegouders om meer zelfredzaam en effectiever om te gaan met het gedrag van hun kind(eren). Om dat te bereiken leren pleegouders hoe ze de ontwikkeling, sociale vaardigheden, en zelfbeheersing van hun kinderen kunnen stimuleren.

Doelgroep: Pleegouders aangesloten bij de Oosterpoort, met pleegkinderen die gedrags- of emotionele problemen hebben of deze dreigen te ontwikkelen.

Aanpak: Training gegeven door medewerkers van de eigen instelling in samenwerking met een pleegouder.

Contact:

De Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss
T: 0412 46 53 00

Beoordeling/onderzoek: Triple P is erkend door het Panel Jeugdgezondheidszorg en Preventie d.d. 06-06-2006 en heeft de beoordeling 'goed onderbouwt'.

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema van de Oosterpoort.

Hechting

Nummer: 24	Naam: Cursus 'Omgaan met onveilig gehechte kinderen'
-------------------	---

Onderwerp: Hechting

Korte omschrijving: Stel, uw pleegkind zoekt niet altijd steun bij u als het gevallen is en pijn heeft, maar hij/zij loopt net zo makkelijk naar iemand anders. Op school zeggen ze dat er niets aan de hand is, maar thuis is uw pleegkind moeilijk en dwars. Uw pleegkind laat ontwijkend gedrag zien als hij/zij wordt geknuffeld en toont nagenoeg geen genegenheid naar anderen. Herkenbaar? Mogelijk heeft dit gedrag met problemen rond de hechting te maken. De volgende onderwerpen komen in deze cursus aan de orde:

Welk gedrag laat een veilig gehecht kind zien?

- Oorzaken en gevolgen van onveilige hechting?
- Wanneer is er sprake van een hechtingsstoornis?
- Waar loop ik als pleegouder tegenaan?
- Welke verwachtingen zijn reëel in de omgang met een onveilig gehecht kind?
- Wat betekent sensitief zijn in de praktijk?
- Praktische handvatten in de omgang met een onveilig

- gehecht kind.

Doel: U kunt een hechtingsstoornis signaleren, weet de oorzaken en gevolgen van een onveilige hechting en u weet hoe u met een onveilig gehecht kind het beste om kunt gaan.

Doelgroep: Pleegouders Jeugdhulp Friesland

Aanpak: Drie avonden van 2.5 uur op locatie. Tijdens de drie avonden is er aandacht voor de praktijk en voor uw persoonlijke ervaringen en leerbehoefte. We gaan uitleg geven en nodigen u ook uit om aan de slag te gaan door bijvoorbeeld thuis gericht te observeren en te oefenen met nieuw opgedane vaardigheden.

Contact:

Jeugdhulp Friesland
Postbus 1266
8900 CG Leeuwarden
088 142 4500
activiteitenpleegzorg@jeugdhulpfriesland.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdhulpfriesland.nl

Nummer: 25	Naam: Thema-avond 'Hechting'
-------------------	-------------------------------------

Onderwerp: Hechting

Korte omschrijving:

Binnen de Pleegzorg ontmoeten we vaak kinderen met hechtingsproblemen. Deze problematiek is voor iedereen die ermee te maken heeft vaak lastig om mee om te gaan. Ondanks uw voorbereiding op het pleegouderschap en uw theoretische kennis op dit gebied, zal het u mogelijk tegenvallen in de praktijk. Want kinderen die u de ene dag afwijzen en de andere dag alleen maar op schoot willen zitten, kunnen ons soms behoorlijk verwarren. Het helpt om meer te weten over het ontstaan van de vroege hechting en de consequenties die dit heeft voor verdere gedragingen. Het is ook fijn om te horen dat kinderen met hechtingsproblemen vaak opnieuw in staat kunnen zijn om zich te hechten. Dit gaat natuurlijk niet vanzelf, maar vraagt veel energie van de (pleeg-)ouder. Hechting is niet iets wat alleen bij het kind hoort, maar plaatsvindt in intermenselijke relaties. Tijdens deze avond maakt u kennis met veel nieuwe theorieën over hechting die zeer van belang zijn om onder de loep te nemen. En is er ruimte voor het stellen van vragen.

Doel: U heeft meer kennis over het ontstaan van de vroege hechting en de consequenties die dit heeft voor verdere gedragingen.

Doelgroep: Pleegouders Yorneo

Aanpak: 1 avond van 2 uur op locatie onder leiding van Kinder- en jeugdpsychiater Maarten Spaander en behandelhoofd Pleegzorg Petra Goedbloed.

Contact: Yorneo

Papenvoort 21, Postbus 114, 9400 AC Assen
(0592) 367970, Pleegzorg-training@yorneo.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.yorneo.nl/pleegzorg

Nummer: 26	Naam: Workshop Hechting
-------------------	--------------------------------

Onderwerp: Hechting

Korte omschrijving: Hechting is een belangrijk onderwerp in de pleegzorg, juist omdat het vaak niet goed verloopt. Hoe moeilijk is het wanneer er geen echt contact komt en het kind alleen maar lijkt te profiteren van het verblijf in je gezin en zelf niet investeert. We gaan dieper in op de kenmerken van hechtingsproblemen en willen uitdiepen welke houding en vaardigheden helpend kunnen zijn in het omgaan met deze kinderen.

Doel: We gaan dieper in op de kenmerken van hechtingsproblemen en willen uitdiepen welke houding en vaardigheden helpend kunnen zijn in het omgaan met deze kinderen.

Doelgroep: Pleegouders Jarabee

Aanpak:

Contact:

Jarabee
Helene Mercierweg 5
7555 SJ Hengelo
(074) 256 19 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jarabee.nl/pleegzorg

Nummer: 27	Naam: Training 'Drieluik over hechting'
-------------------	--

Onderwerp: Hechting

Korte omschrijving: Tijdens de eerste dag van de training werken we aan gezamenlijke begripsvorming en het herkennen van gevoelens en gedrag van kinderen in hun hechtingsproces. Het kind staat centraal: Hoe voelen en gedragen kinderen zich? En waarom kan dat zo verschillend zijn? De trainers nemen uitkomsten uit de nieuwste (wetenschappelijke) onderzoeken mee.

De tweede dag sta jij als deelnemer centraal. We nemen de tijd om stil te staan bij de eigen ideeën over hechting en relaties. Hoe ben ik gehecht? Herken ik gevoelens, die ook bij de kinderen voorkomen? Wat gebeurt er in het contact met het kind met mij of juist niet?

De derde en laatste dag van de training zoomt in op de context van jouw professionele gezin. Wat draag jij als professionele ouder specifiek bij in het contact met deze kinderen? Hoe doe je dat in de praktijk van alledag. Hoe stem je dat af met de zorgaanbieder en andere hulpverleners? Wat betekent het voor je eigen gezinssysteem?

Doel:

Je leert:

- De theorie over hechting
- Hoe kinderen met verstoringen in het hechtingsproces zich hechten
- De relatie tussen de manier waarop jezelf in het leven staat en werken met kinderen met hechtingsproblemen
- Handvatten om om te kunnen gaan met kinderen met hechtingsproblematiek

Doelgroep: Alle ervaren professionele ouders

Aanpak: 3 dagen van drie uur op locatie. Theorie wordt afgewisseld met uitwisseling van ervaringen van alle deelnemers en met het oefenen van vaardigheden. De training sluit aan op de workshop: 'Ontwikkelen van je inlevingsvermogen'

Kosten: 399 euro.

Contact:

Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
T: 0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 28	Naam: Themabijeenkomst Hechting
-------------------	--

Onderwerp: Hechting

Doel: Informatie bieden en het aanreiken van handvatten.

Doelgroep: Pleegouders Xonar.

Aanpak: Themabijeenkomsten gegeven door een extern bureau.

Kosten:

Contact:

Xonar
Severenstraat 16
6225 AR Maastricht
T: 043 604 55 55

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema door Xonar.

Nummer: 29	Naam: Ondersteuningsmodule Hechting
-------------------	--

Onderwerp: Hechting

Doel: Kinderen en jongeren helpen positieve banden te ontwikkelen en te behouden.

Doelgroep: Pleegouders Oosterpoort.

.

Aanpak: Training gegeven door medewerker(s) van de Oosterpoort. Ook is een pleegouder aanwezig.

Kosten:

Contact:

De Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss, tel: 0412 46 53 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema door de Oosterpoort.

Nummer: 30	Naam: Themabijeenkomst Omgaan met Hechtingsstoornissen
-------------------	---

Onderwerp: Hechting

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Spirit.

Aanpak: Themabijeenkomsten gegeven door medewerkers van Spirit in samenwerking met een extern bureau.

Kosten:

Contact:

Spirit

Fred Roeskestraat 73

1076 EC Amsterdam

020 540 05 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema door Spirit.

Loyaliteit

Nummer: 31	Naam: Cursus 'Loyaliteit'
-------------------	----------------------------------

Onderwerp: Loyaliteit

Korte omschrijving: Loyaliteit wordt vaak gezien als een lastig onderwerp. Mensen kunnen soms tot op oudere leeftijd nog stoeien met loyaliteit naar hun ouders of andere familieleden. Voor pleegkinderen is dit een thema van iedere dag. Als je niet woont bij je eigen ouders, en opgroeit in een ander gezin, kan dit heel moeilijk zijn. Hoe ga je beide werelden met elkaar verbinden? Wie moet je daarbij helpen? Voor pleegouders is hier een belangrijke taak weggelegd. Maar ja, bent u zelf wel neutraal? Wanneer u langere tijd voor een pleegkind zorgt, wordt u zelf soms ook loyaal naar het pleegkind. Het wordt steeds lastiger om dan een neutrale positie in te nemen. Voor u het weet, raakt u verstrikt in uw eigen gevoelens van verwarring. Hoe kunt u dan een kind helpen om banden met zijn/haar ouders te onderhouden? Dit en vele andere vragen, vormen het uitgangspunt van beide avonden.

Doel: U heeft meer inzicht op de werking van loyaliteit, op de bindingen die kinderen aangaan binnen een pleegzorgsituatie en op uw positie als pleegouder.

Doelgroep: Pleegouders Yorneo.

Aanpak: 2 avonden van 2.5 uur op locatie. De eerste avond is bedoeld om het thema aan uw eigen ervaringen te verbinden. Tijdens de tweede avond wordt loyaliteit besproken aan de hand van een aantal filmfragmenten. Vanzelfsprekend komen onderwerpen als bezoeksregelingen en contacten met ouders hierbij aan bod.

Contact:

Yorneo
Papenvoort 21
Postbus 114
9400 AC Assen
(0592) 367970
Pleegzorg-training@yorneo.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.yorneo.nl/pleegzorg

Nummer: 32	Naam: Workshop Loyaliteit
-------------------	----------------------------------

Onderwerp: Loyaliteit

Korte omschrijving: Soms is het gedrag of de keuze die het kind maakt niet te voorspellen en al helemaal niet te begrijpen. Loyaliteit! Het kind heeft van zijn ouders het leven, het bestaan gekregen; daarmee is de zijnsloyaliteit een feit. Daarnaast kunnen kinderen ook loyaal zijn aan hun pleegouders. Hoe vinden we de balans? Deze workshop wordt ondersteund en begeleid door een speltherapeute.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Jarabee

Aanpak:

Contact:

Jarabee
Helene Mercierweg 5
7555 SJ Hengelo
(074) 256 19 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jarabee.nl/pleegzorg

Trauma

Nummer: 33	Naam: Training 'Traumasensitief pleegouderschap'
-------------------	---

Onderwerp: Kindermishandeling, psychische problemen.

Korte omschrijving: Veel kinderen die uit huis zijn geplaatst en in een pleeggezin of leefgroep wonen, hebben in het verleden kindermishandeling meegemaakt. Gelukkig zijn er pleegouders die deze getraumatiseerde kinderen in hun gezin willen opnemen en opvoeden. Dat kan soms erg ingewikkeld zijn. Want deze kinderen kunnen als gevolg van de mishandeling ernstige psychische problemen ontwikkelen, zoals angstklachten, depressie en gedragsproblemen. Deze problemen vragen extra aandacht in de opvoeding.

Doel: Pleegouders van getraumatiseerde kinderen meer inzicht geven in de problemen van hun pleegkind en daar beter mee om kunnen gaan. Er wordt geprobeerd pleegouders te leren kijken door een 'traumabril' om gedrag van hun pleegkind te kunnen begrijpen en daarom om te kunnen gaan.

Doelgroep: Pleegouders die getraumatiseerde kinderen in hun gezin opnemen.

Aanpak: De training bestaat uit acht bijeenkomsten.

Contact:

De Bascule
Postbus 303
1115 ZG Duivendrecht
(020) 566 33 83
Eva Bolle: e.bolle@debascule.com.

Yorneo
Papenvoort 21
Postbus 114
9400 AC Assen
(0592) 367970
pleegzorg@yorneo.nl

Beoordeling/onderzoek: Pleegouders die deze training eerder hebben gevolgd gaven aan dat ze de training als zeer nuttig en leerzaam hebben ervaren. Ze waren tevreden tot zeer tevreden over de inhoud van de training.

Informatiebron: www.debascule.com, www.yorneo.nl/pleegzorg

Nummer: 34	Naam: Training: 'Zorgen voor getraumatiseerde kinderen'
-------------------	--

Onderwerp: Trauma

Korte omschrijving: Trauma is een belangrijk onderwerp voor pleegouders, omdat veel kinderen die uit huis zijn geplaatst, getraumatiseerd zijn. Reacties op een trauma kunnen bij kinderen gedrag veroorzaken dat je versteld doet staan. Hun relaties met u, met andere volwassenen en zelfs met hun leeftijdgenoten kunnen instabiel en onvoorspelbaar zijn. Uw gebruikelijke opvoedingsmethoden - dat wat goed werkte bij uw eigen kinderen - kan bij hen soms totaal niet werken. Pleegvader Sam zei hierover: 'Niemand legt echt uit wat de impact is van trauma op het leven van een kind. Ik wilde dat ik al eerder meer over trauma had geweten.' De gevolgen van traumatisering worden nog vaak onvoldoende onderkend, wat kan leiden tot uitputting bij pleegouders, overplaatsing van het kind of andere schadelijke ontwikkelingen voor het kind en diens omgeving. Voor het herstel van complex trauma is het van groot belang dat het kind nieuwe, herstellende ervaringen opdoet. De thuissituatie biedt hiervoor de beste mogelijkheden. Daarom speelt u als pleegouder een zeer belangrijke rol.

Doel: U gaat leren wat de impact van traumatisering is, zowel op het dagelijks functioneren van uw pleegkind als op de relatie die u als belangrijke volwassene met uw pleegkind ontwikkelt. Dat maakt, dat u beter in staat zult zijn het kind te helpen om te gaan met de gevolgen van trauma. De stress die u zelf als pleegouder/opvoeder ervaart, zal verminderen.

Doelgroep: De training die Rubicon jeugdzorg aanbiedt, is bedoeld voor pleegouders die zorgen voor een getraumatiseerd kind in de leeftijd van 0 tot 18 jaar. Als er sprake is van een pleegouderpaar, heeft het de voorkeur dat beide pleegouders de training volgen. De trainers gaan vóór aanvang van de training persoonlijk met u in gesprek, om verdere informatie te geven over de training en om samen vast te stellen of de training helpend voor u kan zijn.

Aanpak: De training bestaat uit acht bijeenkomsten, waarin wordt gewerkt met voorbeelden van de pleegouders uit de dagelijkse praktijk. Bij de training hoort een handboek dat speciaal is ontwikkeld voor pleegouders/opvoeders/verzorgers. Wij zorgen ervoor dat dit handboek beschikbaar is.

Contact: Rubicon centraal bureau
Bergerweg 23
6085 AS Horn
(0475) 58 84 00
zorgenvoorgetraumatiseerdekinderen@rubicon-jeugdzorg.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.rubicon-jeugdzorg.nl

Nummer: 35	Naam: Thema-avond 'Trauma's binnen de pleegzorg'
-------------------	---

Onderwerp: Trauma

Korte omschrijving: Veel kinderen die uit huis zijn geplaatst en in een pleeggezin wonen, hebben in het verleden kindermishandeling, verwaarlozing, pesterijen of andere ingrijpende gebeurtenissen meegemaakt. Dat dit effecten heeft op het gedrag van het kind, zal niemand verbazen. Deze avond staat in het teken van trauma: Wat is nu eigenlijk een trauma? Hoe ontstaat dit? Wat is het gevolg van een trauma, welk gedrag kan een (pleeg-)kind dan laten zien? En voor pleegouders belangrijk: Waar moet ik op letten en hoe ga ik ermee om? Er zullen hiernaast een aantal behandelmogelijkheden besproken worden.

Doel: U kunt aan het einde van de avond iets meer door een 'traumabril' kijken en uw pleegkind beter begrijpen en begeleiden.

Doelgroep: Pleegouders Yorneo.

Aanpak: 1 avond van 2 uur op locatie, onder leiding van behandelcoördinatoren Pleegzorg Simon van Oijen en Mirjam ter Huizen.

Contact: Yorneo
Papenvoort 21
Postbus 114
9400 AC Assen
(0592) 367970
Pleegzorg-training@yorneo.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.yorneo.nl/pleegzorg

Nummer: 36	Naam: Themabijeenkomst Rouwverwerking en loyaliteit
-------------------	--

Onderwerp: Rouwverwerking en loyaliteit

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Spirit.

Aanpak: Themabijeenkomsten gegeven door medewerkers van Spirit

Kosten:

Contact:

Spirit
Fred Roeskestraat 73
1076 EC Amsterdam
020 540 05 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema door Spirit

Nummer: 37	Naam: Opleiding Acceptatie pleegzorgplaatsing, roldifferentiatie, rouwverwerking
-------------------	---

Onderwerp: Loyaliteit

Doel:

Doelgroep: Pleegouders William Schrikker Groep

Aanpak: Opleiding volgens de methode van de Beoordelingsboog. Gegeven door medewerkers van de William Schrikker Groep.

Kosten:

Contact:

William Schrikker Groep
Bijlmerdreef 101
1102 BP Amsterdam Zuidoost
088 52 60 00 0

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema door de William Schrikker Groep

Nummer: 38	Naam: Workshop Trauma
-------------------	------------------------------

Onderwerp: Trauma

Korte omschrijving: Veel getraumatiseerde kinderen hebben geleerd het slechtste te verwachten en te denken van zichzelf en de mensen die voor hen zorgen. Deze opvattingen en verwachtingen zijn als een 'onzichtbare koffer/ rugzak' die kinderen met zich meedragen, van pleeggezin naar pleeggezin, van school naar school en van de kindertijd naar de volwassenheid. Het is aan pleegouders daar een goede aanpak bij te vinden.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Jarabee.

Aanpak:

Contact:

Jarabee
Helene Mercierweg 5
7555 SJ Hengelo
(074) 256 19 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jarabee.nl/pleegzorg

Nummer: 39	Naam: Training Traumasensitief opvoeden
-------------------	--

Onderwerp: Trauma

Korte omschrijving

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Spirit.

Aanpak: Training gegeven door medewerkers van Spirit.

Contact:

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Inventarisatie schema Spirit.

Veiligheid

Nummer: 40	Naam: Safer Caring
-------------------	---------------------------

Onderwerp: Trauma, mishandeling, misbruik

Korte omschrijving: Safer Caring is een methode speciaal voor pleeggezinnen. Werken aan een veilige leefomgeving voor pleegkinderen en voorkómen van secundaire traumatisering bij pleegouders en pleegzorgbegeleiders staan hierin centraal. Hierdoor worden de risico's kleiner op voortijdige beëindiging van pleegzorgplaatsingen. Het programma is in Engeland ontwikkeld voor pleegzorg en door Jeugdhulp Friesland aangepast aan de Nederlandse situatie, met subsidie van Stichting Kinderpostzegels Nederland.

Doel: Het bieden van een veilige en ondersteunende woonplek aan een pleegkind en dat pleegouders zich gesteund voelen in het bieden van die veilige plek.

Doelgroep: pleegouder en pleegwerkers die te maken hebben met kinderen die een geschiedenis hebben van trauma, mishandeling en/of misbruik.

Aanpak: Het trainingsprogramma Safer Caring traint pleegouders en pleegzorgwerkers in het ondersteunen van getraumatiseerde kinderen. Het is gericht op het creëren van een veilige opvoed- en opgroeiomgeving in het pleeggezin. De training bestaat uit eendaagse cursussen over zorg voor pleegouders en veilige pleegzorg.

Contact:

Jeugdhulp Friesland

Jeroen van Oijen

Postbus 1266

8900 CG Leeuwarden

T 088 142 44 44

E info@jeugdhulpfriesland.nl

Beoordeling/onderzoek: Onlangs is de Universiteit van Groningen gestart met onderzoek naar de resultaten. Pleeggezinnen hebben een vragenlijst ingevuld. Onderzocht wordt wat de verhouding is tussen trauma's van pleegkinderen en de ervaring van traumatische stress bij pleegouders. Het onderzoek zal na verloop van tijd worden herhaald om te kijken of de stress die pleegouders ervaren inderdaad is gedaald.

Informatiebron: www.jeugdhulpfriesland.nl

Positie, rechten en plichten van pleegouders

Nummer: 41	Naam: Training 'Rechten en Plichten'
-------------------	---

Onderwerp:

Korte omschrijving: Tijdens deze avond wordt informatie verstrekt over de juridische positie van pleegouders. De training wordt verzorgd door een consulent Pleegzorg van de afdeling matching en een jurist verbonden aan het Servicepunt Pleegzorg van Spirit.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Spirit.

Aanpak:

Contact:

servicepuntsecretariaat@spirit.nl

of door in te loggen op het Extranet voor Pleegouders

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.spirit.nl

Nummer: 42	Naam: Pleegwijzermap
-------------------	-----------------------------

Onderwerp: Financiën, Informatie

Korte omschrijving:

De Pleegwijzermap is een naslagwerk voor pleegouders waarin alle zaken staan beschreven die nodig zijn om het kind zo goed en veilig mogelijk op te laten groeien. Deze map is als een losbladig systeem opgezet, zodat u nieuwe informatie gemakkelijk kunt toevoegen en gewijzigde informatie kunt vervangen. De hoofdstukken of gedeeltes die wijzigen, worden u apart toegestuurd. De Pleegwijzer bestaat uit drie delen:

I Informatief.

Het informatieve gedeelte verschaft informatie over onderwerpen die een rol kunnen spelen als u voor een pleegkind zorgt..

II Financieel.

Deze financiële wegwijzer informeert u over de verschillende financiële regelingen die voortkomen uit wet- en regelgeving..

III Actief.

In het actieve deel kunt u alle informatie opbergen die voor u en uw pleegkind van belang is. Denk bijvoorbeeld aan het pleegzorgcontract, de evaluatieverslagen, etc..

Doel:

Doelgroep: Pleegouders aangesloten bij één van de onderstaande organisaties

Aanpak:

Contact: William Schrikker Groep
Bijlmerdreef 101
1102 BP Amsterdam Zuidoost
088 52 60 00 0

Juvent, Centraal Kantoor
Park Veldzicht 43, 4336 DW Middelburg
Postbus 140, 4330 AC Middelburg
0118-635510
info@juvent.nl

Hoofdkantoor De Rading
Karnemelksweg 8
3739 LB Hollandsche Rading
035 - 577 12 45
info@rading.nl

Oosterpoort
Centraal kantoor
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX OSS
0412 46 53 00

Informatiebron

Nummer: 43a	Naam: Servicepunt Pleegzorg Lindenhout
--------------------	---

Onderwerp:

Korte omschrijving: Het Servicepunt Pleegzorg is verantwoordelijk voor:

- werven en informeren van pleegouders,
- selectie en voorbereiding van pleegouders,
- deskundigheidsbevordering van pleegouders,
- matching en bemiddeling,
- bestandsbeheer pleegouders,
- op orde brengen van de pleegouderdossiers,
- beheren archief pleegzorg,
- landelijke en provinciale beleidsafstemming en ontwikkeling, mede ter ondersteuning van de programmaleider Pleegzorg,
- bieden van informatie rondom wet en regelgeving pleegzorg,
- bemannen van een helpdesk voor pleegouders, pleegkinderen en pleeggezinbegeleiders
- organisatie van pleegouderactiviteiten,
- leveren bijdrage aan nieuwsbrief pleegzorg.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders, biologische ouders en mensen die geïnteresseerd zijn in het pleegouderschap.

Aanpak:

Contact: Servicepunt Pleegzorg Lindenhout
Lindhout Centraal
Heijenoordseweg 1
6813 GG Arnhem
(026) 354 33 57
servicepuntpleegzorg@lindhout.nl

Informatiebron:

Nummer: 43b	Naam: Servicedesk Pleegzorg Limburg
--------------------	--

Onderwerp: Servicedesk

Korte omschrijving: De Servicedesk Pleegzorg Limburg is een gezamenlijk initiatief van alle organisaties in Limburg die betrokken zijn bij pleegzorg. Dit zijn onder meer Bureau Jeugdzorg en de pleegzorgaanbieders Rubicon jeugdzorg, XONAR en de William Schrikker Groep.
Hier kunt u terecht met al uw vragen over pleegzorg. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om vragen over vergoedingen, fiscale aspecten, als er reisplannen zijn, wat de wet zegt over bepaalde zaken, enzovoort. De Servicedesk bestaat uit drie onderdelen: deze website met de veelgestelde vragen over pleegzorg en de antwoorden daarop, de mogelijkheid om via e-mail een specifieke vraag te stellen, en een telefoonnummer waarop een servicedeskmedewerker u te woord staat.

Doel:

Doelgroep: Alle pleegouders.

Aanpak: Online website en een telefonische en per mail bereikbare servicedesk.

Contact: Bureau Jeugdzorg Centraal Bureau
Bezoekadres: Slachthuisstraat 33, 6041 CB Roermond
Telefoonnummer: 088 - 0073000

Rubicon jeugdzorg Centraal Bureau
Bergerweg 23, 6085 AS Horn
Telefoonnummer: 0475 - 588400

William Schrikker Groep Centraal Bureau
Bezoekadres: Dalsteindreef 69, 1112 XC Diemen

XONAR Centraal Bureau
Bezoekadres: Severenstraat 16, 6225 AR Maastricht
Telefoonnummer: 043 - 6045555

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.pleegzorglimburg.nl

Nummer: 43c	Naam: Kenniscentrum Flexus Jeugdplein
--------------------	--

Onderwerp: Wet- en regelgeving, financiën, opvoeding en ontwikkeling, declaraties, verzekeringen, reiskostenvergoeding

Korte omschrijving: Er komt heel wat kijken bij het zorgen voor een pleegkind. In het Kenniscentrum vindt u de antwoorden op veelgestelde vragen over onder andere: Financiën, opvoeding en ontwikkeling, wet- en regelgeving en de werkwijze van Flexus Jeugdplein. Ook kunt u er formulieren downloaden m.b.t. de aansprakelijkheidsverzekering, zorgverzekering, reiskostenvergoeding en overige formulieren voor het declareren van extra kosten ten behoeve van uw pleegkind.

Doel:

Doelgroep: Alle pleegouders

Aanpak: Online kenniscentrum

Contact: FlexusJeugdplein

Postbus 258
3000 AG Rotterdam
T 010 22 11 999

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.fjppleegzorg.nl/kenniscentrum

Sensitiviteit en reflecterend vermogen van de pleegouder

Nummer: 44	Naam: Workshop 'Ontwikkeling van je inlevingsvermogen'
-------------------	---

Onderwerp: Inleven, mentaliseren

Korte omschrijving: In de training wordt verduidelijkt wat mentaliseren inhoudt (het kunnen nadenken over je eigen denken en voelen en dat van een ander). Welke fases kinderen door moeten maken om dit te kunnen en hoe dit kan worden bevorderd. Hoe beter je in staat bent te mentaliseren, hoe makkelijker het contact met een ander kan verlopen. Je kunt aangeven wat je zelf ervaart -omdat je je daarvan bewust bent-, wat een ander helpt jouw gedrag te begrijpen en jouw grenzen te kunnen hanteren. Dit voorkomt conflicten. Het kunnen voorstellen hoe iets voor een ander zal zijn, maakt ook dat je je gedrag daarop kunt aanpassen of begrip kunt opbrengen voor de situatie van een ander. Het maakt het onderlinge contact aangenaam en zorgt voor verdieping in het contact, de zogenaamde contactgroei. We leren dit allemaal in ons leven als vanzelf in het contact met anderen. Toch gaat dit niet bij iedereen even vlekkeloos, ook kan niet iedereen die hele ontwikkeling doormaken. Dit hangt nauw samen met de mate en manier van gehecht zijn, omgevingsfactoren en persoonlijkheidskenmerken die daarop invloed hebben. Om het mentaliseren in de praktijk te kunnen stimuleren worden handreikingen gedaan om zelf mee aan de slag te gaan in het dagelijks leven van het gezinshuis. Het is wenselijk kennis te hebben van hechtingsproblematiek, niet noodzakelijk.

Doel: Je leert verschillende stadia van kennen van het zelf, eigen emoties en gedachten daarover, tot aan het begrijpen van de beleving van een ander (mentaliseren). Ook leer je meer over aandachtregulatie, affectregulatie en fases van mentaliseren.

Doelgroep: Alle professionele ouders.

Aanpak: De workshop is verdeeld in theorie en toepassing op de eigen praktijk. Door deze afwisseling kun jij je de stof goed eigen maken en daadwerkelijk aan de slag met concrete acties in het dagelijks leven.

Kosten: 99 euro.

Contact:
Gezinspiratieplein

Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 45	Naam: Workshop IMS-Cirkel
-------------------	----------------------------------

Onderwerp: Reflectie, inleveren, meeleven en samenleven

Korte omschrijving: IMS staat voor Inleven, Meeleven en Samenleven. De IMS-cirkel is een zelfmanagementinstrument, begeleidingsinstrument en kwaliteitsinstrument. Tijdens de workshop krijg je uitleg over de cirkel. Vervolgens ga je hier direct mee oefenen, aan de hand van eigen inbreng. De IMS-cirkel leert je systematisch te reflecteren op je handelen, waardoor je doorlopend je eigen praktijk verbeterd.

Doel: Je leert werken met de IMS-Cirkel en leert systematisch te reflecteren op je eigen handelen.

Doelgroep: Alle professionele ouders.

Aanpak: 1 ochtend van 3 uur op locatie.

Kosten: 79 euro.

Contact:

Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 46	Naam: Cursus Drieluik over Zin in de Jeugdzorg
-------------------	---

Onderwerp: Zingeving

Korte omschrijving: Zingeving ligt besloten in het gewone van alledag en hoeft niet te gaan over een diepe religieuze overtuiging. Het gaat om dat wat jouw leven het leven ervan de moeite waard maakt. Heel persoonlijk. En beperkt zich niet tot een afgebakend moment, speciaal ingepland om ruimte te maken voor de bespreking van diepere belevingen. Nee, juist in de gewone dagelijkse gebeurtenissen zitten boordevol uitingen van zingeving en aanknopingspunten om op in te gaan of op te merken, zonder dat daarvoor extra tijd hoeft te worden uitgetrokken. Waar voor de één sport van onschatbare waarde is om zijn leven betekenisvol te vinden, kan voor de ander de zorg voor een huisdier of een geloof in God zijn bestaan zinvol laten zijn. Een kruisje aan een ketting, een poster van een idool of het dragen van een bepaald merk spijkerbroek kunnen bijvoorbeeld uitingen zijn van dat wat als belangrijk wordt ervaren. Juist kinderen die niet opgroeien in de nabijheid van hun biologische ouders worden al snel geconfronteerd met eigen vragen over de zin van hun leven. 'Waarom zou ik iets van mijn leven maken als mijn moeder me niet eens de moeite waard vindt om voor te zorgen?'

Doel: In de cursus leer je om deze gedragingen en uiterlijkheden als symbool te zien van de zin die iemand aan zijn leven toedicht. Door die op te merken kun je een kind of jongere daarin serieus nemen en helpen het belang hiervan steeds meer eigen te maken.

Doelgroep: Alle professionele ouders

Aanpak: Deze workshop past bij iedereen die het aandurft naar zichzelf te kijken en het belangrijk vindt om kinderen te begrijpen in hun zoektocht naar wat voor hen het bestaan waard maakt. Dit gaat samen op. Door persoonlijke oefeningen en toepassing direct in de praktijk thuis leer je zingeving in je eigen leven en dat van de pleeg- en gezinskinderen een bewuste en volwaardige plek te geven. Concrete hulpmiddelen worden aangereikt naast het op gang brengen van je eigen innerlijk proces hierin.

Kosten: 399 euro.

Contact:
Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ De Glind
0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 47	Naam: Training 'Vitaal tot je erbij neervalt'
-------------------	--

Onderwerp: Vitaliteit

Korte omschrijving: Professionele ouder zijn is een vak apart. Of je nu pleegouder of gezinshuisouder bent, je stelt je 'thuis' open voor kinderen die niet meer bij hun ouders kunnen wonen. Je geeft hen de mogelijkheid om binnen jouw huishouden op te groeien. Om dit werk te kunnen doen, is vitaal zijn en blijven een must. Maar geen vanzelfsprekendheid. Dat besef je maar al te goed. 'Werk' en 'privé' vallen samen, wat fijn is en soms lastig tegelijk. Bovendien voer je als ouder de regie in een complex krachtenveld waar jijzelf, je partner, je eigen kinderen, de opgenomen kinderen en betrokken instanties deel van uit maken. Tijdens de training is er aandacht voor hoe jij vitaal blijft in het krachtenveld waar zoveel dingen tegelijk je aandacht vragen en waar altijd wel wat te doen is? Kortom, hoe zorg je goed voor jezelf?

Doel:

- Je krijgt zicht op je energiebronnen en ontdekt waar je stress van krijgt.
- Je krijgt inzicht in de manieren waarop je met je energiebronnen omgaat en hoe dat anders kan.
- Je ervaart wat jouw eigen condities zijn om je vitaal te voelen.
- Hoe je ervoor kunt zorgen vitaal te blijven.

Doelgroep: Alle professionele ouders.

Aanpak: De training wordt gegeven aan de hand van een vitaliteitsmodel, die je direct op je eigen situatie kunt toepassen. Er is aandacht voor hoe je het beste kunt herstellen. Ook de verschillende coping strategieën komen aan bod. Interactie door uitwisseling met en leren van andere deelnemers staat centraal. Het wordt aanbevolen de training met je (eventuele) partner te volgen.

Kosten: 199 euro

Contact:
Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2

3794 MZ De Glind
0342 45 90 24

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Communicatie pleegkind en pleegouder

Nummer: 48	Naam: Mijn Backpack
-------------------	----------------------------

Onderwerp: Uithuisplaatsing

Korte omschrijving: Mijn Backpack is een methodiek die ontwikkeld is om met pleegkinderen te praten over hun uithuisplaatsing. In de praktijk blijkt dat er in de jeugdhulpverlening nog weinig tools voor handen zijn om met pleegkinderen te praten over de belevenis van de uithuisplaatsing. Kinderen voelen zich vaak onbegrepen door de pleegouders en hulpverleners omdat er niet of maar in beperkte mate over dit moment wordt gesproken. De methodiek van Mijn Backpack geeft pleegkinderen de kans om op een veilige en gestructureerde manier te praten over hun eigen uithuisplaatsing en wat die allemaal met zich mee heeft gebracht. Mijn Backpack bestaat uit workshops voor pleegkinderen, een computerspel over de reis van het eendje, een documentaire over praten met kinderen en trainingen voor pleegouders, pleegzorgwerkers en andere betrokken hulpverleners.

Doel: Mijn Backpack helpt kinderen om hun eigen verhaal te vertellen en zo meer grip te krijgen op wat er gebeurd is en hoe ze zich daarbij voelen.

Doelgroep: Pleegzorgwerkers, voogden en pleegouders.

Aanpak: Pleegkinderen gaan tijdens de Backpack-workshop aan de slag met het verhaal van het eendje en maken hiervan hun eigen verhaal. Er wordt gebruik gemaakt van diverse psychotherapeutische en creatief therapeutische methodieken om emoties te voelen, te uiten en te begrijpen. Doel is het kind controle (terug) te geven over het eigen verhaal van de uithuisplaatsing. Na de workshop heeft elk kind een eigen eend en een rugzak vol materialen om er met de pleegouders en hulpverleners verder door te praten. In de rugzak zit onder andere een computerspel waarbij het kind het verhaal van de eigen eend vorm kan geven en zo met anderen over de uithuisplaatsing kan praten. Daarnaast biedt Mijn Backpack trainingen en een documentaire voor pleegzorgwerkers en pleegouders om met de methodiek aan de slag te gaan. De training richt zo op het op een juiste manier vragen te stellen om zo de kinderen te helpen deze ingrijpende ervaring in hun leven een plek te geven. De documentaire biedt hierin ondersteuning.

Contact: Bep van Sloten, coördinator van Mijn Backpack, project@mijnbackpack.com
www.mijnbackpack.nl

Elker Pleegzorg
Hereweg 120
Postbus 274
9700 AG Groningen
Tel: 050-5239400
Email: info@elker.nl

Beoordeling/onderzoek: Reacties van de kinderen en pleegzorgwerkers zijn erg enthousiast. Kinderen zijn in de workshop heel open en het blijkt dat het materiaal uitnodigt om over emoties te praten zonder dat je therapeut hoeft te zijn. Er is veel vrolijkheid bij het spelen van het computerspel ('De poppen vlogen door de ruimte') maar kinderen tonen ook emoties. Werkers vinden het heel leuk een middag met kinderen bezig te zijn en hebben nu ook echt iets in handen wat tot gesprek leidt. In veel gevallen worden door kinderen ook

veel vragen gesteld waar ze nog nooit mee kwamen. In een enkel geval is al een afspraak gemaakt met ouders om die vragen ook te kunnen stellen.

Informatiebron: www.g-kracht.com, www.mijnbackpack.nl

Nummer: 49	Naam: Cursus 'communiceren met pleegkinderen'
-------------------	--

Onderwerp: Communicatie

Korte omschrijving: In de pleegzorg is communicatie een erg belangrijk onderwerp. Pleegkinderen hebben een belaste voorgeschiedenis en kampen vaak met loyaliteitsgevoelens. Ze hebben hierdoor weinig ruimte over in het hoofd. Ook zijn ze niet allemaal in de gelegenheid geweest om zich goed te uiten en goed te leren luisteren. Voor ons als volwassenen is goede communicatie al zo moeilijk. Zeg nou zelf een misverstand, miscommunicatie, niet begrepen worden, het overkomt ons allemaal regelmatig.

Doel: U heeft een aantal handvatten aangereikt gekregen waardoor u de communicatie met uw pleegkinderen kan verbeteren.

Doelgroep: Pleegouders Yorneo.

Aanpak: Twee avonden van 2.5 uur op locatie. De bijeenkomsten staan in het teken van het uitwisselen van ervaringen en kennis. Dit wordt gedaan aan de hand van filmpjes, stellingen en andere werkvormen.

Contact:

Yorneo
Papenvoort 21
Postbus 114
9400 AC Assen
(0592) 367970
Pleegzorg-training@yorneo.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.pleegzorg.nl/yorneo

Communicatie eigen kinderen- Pleegkinderen

Nummer: 50	Naam: Training Samen Opgroeien
-------------------	---------------------------------------

Onderwerp: Eigen kinderen, pleegkinderen

Korte omschrijving:

Doel: Duidelijkheid in de rol van pleegouders bij het beschermen van minderjarige kinderen, versterken loyaliteitsgevoelens van pleegouders t.o.v. kinderen en andersom, herkennen van individuele behoeften van pleegkinderen en eigen kinderen, begrijpen van verhoudingen binnen systeem van het gezin, samenwerken met andere hulpverleners.

Doelgroep: Pleegouders Oosterpoort.

Aanpak: Training gegeven door medewerker van de Oosterpoort in samenwerking met een pleegouder.

Contact:

De Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss
0412 46 53 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema de Oosterpoort.

Samenwerking en communicatie (met biologische ouders en het professionele netwerk)

Nummer: 51	Naam: Thema-avond 'samenwerken met ouders'
-------------------	---

Onderwerp: Samenwerking met biologische ouders

Korte omschrijving: Wanneer kinderen ervaren dat ouders en opvoeders elkaar respecteren en met elkaar overleggen, wordt het voor hen gemakkelijker om te accepteren dat zij in een pleeggezin wonen. Samenwerken met ouders komt een succesvol verloop van de pleegzorgplaatsing ten goede en is essentieel binnen pleegzorg. Gedeeld opvoederschap heeft mooie en boeiende kanten. Het is fijn wanneer zowel ouders als pleegouders kunnen genieten van de ontwikkeling van het (pleeg)kind en elkaar erkennen. Een gegeven is dat het in de praktijk lang niet altijd gemakkelijk is om samen te werken. Door diverse oorzaken kunnen ouders drempels opwerpen in het contact met u. Dit gedrag kan vervolgens weer vragen en emoties oproepen bij u. De volgende onderwerpen komen tijdens deze thema-avond aan de orde:

- Onderling afstemmen in de samenwerking.
- Hoe verloopt de communicatie met de ouders?
- Hoe betrek je ouders bij de opvoeding van hun kind?
- Omgaan met weerstanden van ouders.
- Contacten tussen ouders en kind tijdens bezoekenregelingen.

Doel: Ouders en opvoeders respecteren elkaar en overleggen met elkaar waardoor pleegkinderen makkelijk accepteren dat zij in een pleeggezin wonen. Dit komt een succesvol verloop van de pleegzorgplaatsing ten goede.

Doelgroep: Pleegouders Jeugdhulp Friesland

Aanpak: Eén avond van 2.5 uur op locatie. Tijdens deze thema-avond wordt stil gestaan bij verschillende facetten van samenwerking met ouders. Ervaren pleegouders zullen vanuit hun eigen pleegzorgpraktijk vertellen en er wordt ruimte geboden voor onderlinge uitwisseling.

Contact:

Jeugdhulp Friesland
Postbus 1266
8900 CG Leeuwarden
088 142 4500
activiteitenpleegzorg@jeugdhulpfriesland.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdhulpfriesland.nl

Nummer: 52	Naam: Training 'Samenwerken met ouders'
-------------------	--

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Spirit.

Aanpak:

Contact:

servicepuntsecretariaat@spirit.nl

of door in te loggen op het Extranet voor Pleegouders

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.spirit.nl

Nummer: 53	Naam: Training 'Samenwerken met ouders'
-------------------	--

Onderwerp: Samenwerken met ouders

Korte omschrijving: (Netwerk)pleegouders krijgen de gelegenheid om in een groep ervaringen uit te wisselen, kennis op te doen, en steun te ontvangen. De bijeenkomsten zijn informatief en interactief waarbij er veel ruimte is voor eigen inbreng en oefensituaties. Onderwerpen die aan de orde komen zijn het ondersteunen en respecteren van familiebanden, loyaliteit, het delen van ouderschap, en contact tussen kinderen en hun familie.

Doel: Ervaringen uitwisselen, kennis opdoen en steun ontvangen m.b.t. het samenwerken met ouders.

Doelgroep: Pleegouders Oosterpoort.

Aanpak: De module bestaat uit vier bijeenkomsten en is een aanvulling op de individuele pleegzorgbegeleiding. De module wordt gegeven door een medewerker van het instroomteam en een ervaren pleegouder.

Contact:

De Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss
0412 46 53 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema Oosterpoort.

Nummer: 54	Naam: Training Samenwerken met Verstandelijk Beperkte Ouders
-------------------	---

Onderwerp: Verstandelijk beperkte ouders

Korte omschrijving:

Doel: Het verkrijgen van praktische tips en handvatten voor de ondersteuning van verstandelijk beperkte ouders.

Doelgroep: Pleegouders Jeugdhulp Friesland.

Aanpak: Themabijeenkomst verzorgd door een extern bureau.

Contact:

Jeugdhulp Friesland
Postbus 1266
8900 CG Leeuwarden
088 142 4500
activiteitenpleegzorg@jeugdhulpfriesland.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Gevuld inventarisatieschema Jeugdhulp Friesland

Specifieke gedragingen

Nummer: 55	Naam: Thema-avond kinder- en jeugdpsychopathologie
-------------------	---

Onderwerp: Psychische stoornissen, angststoornissen, adhd, autisme, hechtingsproblemen, oppositioneel gedrag.

Korte omschrijving: Als pleegouder kunt u te maken krijgen met onder andere angststoornissen, adhd, autisme, oppositioneel gedrag en hechtingsproblemen van pleegkinderen. Tijdens deze thema-avond wordt u geïnformeerd over hoe een normale ontwikkeling hoort te verlopen.

Doel: U weet wat leeftijdsadequaat gedrag is en u kunt afwijkend gedrag signaleren. U krijgt handvatten hoe u symptomen kunt signaleren, wat u zelf als pleegouder kunt doen en welke hulp ingeschakeld kan worden. Ook is er ruimte om ervaringen uit te wisselen.

Doelgroep: Pleegouders Jeugdhulp Friesland.

Aanpak: 1 thema-avond van 2.5 uur op locatie.

Contact:

Jeugdhulp Friesland
Postbus 1266
8900 CG Leeuwarden
088 142 4500
activiteitenpleegzorg@jeugdhulpfriesland.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdhulpfriesland.nl

Nummer: 56	Naam: Workshop Borderline
-------------------	----------------------------------

Onderwerp:

Korte omschrijving: Bij veel ouders van pleegkinderen is sprake van psychiatrische problematiek. Deze avond willen we specifiek stil staan bij de stoornis 'Borderline'. Wat houdt het in, wat kunnen we verwachten en hoe kunnen we daar het best mee omgaan.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Jarabee.

Aanpak:

Contact:

Jarabee
Helene Mercierweg 5
7555 SJ Hengelo
(074) 256 19 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jarabee.nl/pleegzorg

Nummer: 57	Naam: Thema-avond over liegen en stelen
-------------------	--

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel: Kennis over redenen van liegen en stelen. Handvatten hoe om te gaan met pleegkinderen die liegen en stelen.

Doelgroep: Pleegouders Jeugdhulp Friesland.

Aanpak: Themabijeenkomst gegeven door medewerkers van Jeugdhulp Friesland

Contact:

Jeugdhulp Friesland
Badweg 4
8934 AA Leeuwarden
T: 088 142 44 44

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema Jeugdhulp Friesland.

Nummer: 58	Naam: Thema-bijeenkomst Borderline
-------------------	---

Onderwerp:

Korte omschrijving: Kennis over de diagnostiek en behandeling van borderline

Doel:

Doelgroep: Pleegouders William Schrikker Groep .

Aanpak:

Contact:

William Schrikker Groep
Bijlmerdreef 101
1102 Amsterdam
T: 088 526 0000

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema William Schrikker Groep.

Nummer: 59	Naam: Thema bijeenkomst autistische spectrum
-------------------	---

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel: Leren omgaan met het begeleiden van een jeugdige met autisme en aanverwante stoornis.

Doelgroep: Pleegouders William Schrikker Groep

Aanpak: Themabijeenkomst gegeven door medewerkers van de William Schrikker Groep.

Contact:

William Schrikker Groep
Bijlmerdreef 101
1102 Amsterdam
T: 088 526 0000

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema William Schrikker Groep.

Nummer: 60	Naam: Thema bijeenkomst LVB Problematiek (met bijkomende problemen)
-------------------	--

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel: Herkennen, signaleren en hulpaanbod vaststellen en bijstellen.

Doelgroep:

Aanpak: Themabijeenkomst gegeven door medewerkers van de eigen instelling en een pleegouder.

Contact:

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema William Schrikker Groep.

Seksualiteit en intimiteit

Nummer: 61	Naam: Vlaggensysteem
-------------------	-----------------------------

Onderwerp: seksueel gezond én seksueel grensoverschrijdend gedrag

Korte omschrijving: Een methode om seksueel gezond én seksueel grensoverschrijdend gedrag van kinderen en jongeren te duiden en bij te sturen. Deze methodiek noemen we het 'Vlaggensysteem'. Tijdens de training wordt duidelijk wat normaal seksueel gedrag, grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik is. Wat is hierin de norm en hoe verhoudt zich dit tot uw eigen normen en waarden? Welke reactie past bij welke ontwikkelfase van een kind? Welk gedrag past bij de ontwikkeling van het kind én wat niet? Maar ook: hoe beschermt u uw (pleeg)kind?

Doel: De training biedt handvatten om seksualiteit bespreekbaar te maken en leert pleegouders hoe het vlaggensysteem toe te passen. Dit zorgt ervoor dat seksualiteit bespreekbaar is en blijft.

Doelgroep: Pleegouders Pactum.

Aanpak: Training gegeven door medewerkers van de eigen instelling. De training wordt gegeven in twee dagdelen; aaneengesloten of in twee aparte dagdelen.

Contact: pleegzorgwerker Pactum.

Beoordeling/onderzoek: Het Belgische Sensoa heeft de methodiek 'Vlaggensysteem' ontwikkeld om een antwoord te geven op de vraag hoe je pedagogisch omgaat met seksualiteit. Het Nederlandse kennisinstituut Movisie heeft met Sensoa samengewerkt aan een inhoudelijke vertaling voor Nederland. De afgelopen twee jaar heeft Sensoa een lijst ontwikkeld waarin de seksuele gedragingen van kinderen en jongeren in verschillende leeftijdscategorieën worden benoemd. Deze lijst is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, waarbij ouders zijn bevestigd over seksueel gedrag dat ze bij hun kinderen observeerden.

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema van Pactum

Nummer: 62	Naam: Cursus 'omgaan met seksueel misbruikte kinderen'
-------------------	---

Onderwerp: Seksueel misbruik

Korte omschrijving: Pleegkinderen hebben vaak veel meegemaakt voordat ze in een pleeggezin komen wonen. Seksueel misbruik is één van de vele redenen waarom een kind uit huis geplaatst kan zijn. Het misbruik heeft een grote impact op de verdere ontwikkeling van het kind. In de omgang met het kind wordt u als pleegouder geconfronteerd met allerlei problemen op emotioneel, lichamelijk en sociaal gebied. De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- Wat zijn signalen van seksueel misbruik?
- Hoe moet ik omgaan met vermoedens van seksueel misbruik?
- Hoe verloopt een aangifte bij de zedenpolitie?
- Risico's op het internet.
- Wat doet het met mij wanneer er sprake is van seksueel misbruik bij mijn pleegkind?
- Handvatten hoe om te gaan met een seksueel misbruikt kind.
- Wat wordt er van mij als pleegouder verwacht in de omgang met de ouders van het pleegkind als één of beiden het kind seksueel hebben misbruikt?
- Wat zijn gevolgen van seksueel misbruik op de korte en op de langere termijn?

Doel: U krijgt handvatten over hoe u met signalen van seksueel misbruik en de gevolgen daarvan om kunt gaan.

Doelgroep: Pleegouders Jeugdhulp Friesland.

Aanpak: 3 avonden van 2.5 uur op locatie.

Contact:

Jeugdhulp Friesland
Postbus 1266
8900 CG Leeuwarden
088 142 4500
activiteitenpleegzorg@jeugdhulpfriesland.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdhulpfriesland.nl

Nummer: 63	Naam: Thema-avond 'seksualiteit en intimiteit'
-------------------	---

Onderwerp: Seksualiteit, intimiteit

Korte omschrijving: Hoe maak je het onderwerp seksualiteit en intimiteit bespreekbaar met kinderen en jongeren? En met pleegkinderen? Zijn er verschillen en/of factoren waarmee je rekening moet houden als pleegouders? Over seksualiteit wordt meer gesproken dan ooit tevoren. Bijna dagelijks komt het onderwerp in de media. De aandacht gaat meestal uit naar de problematische kanten en zorgelijke ontwikkelingen. Van belang is echter ook aandacht te besteden aan de mooie betekenis en beleving van intimiteit en seksualiteit. Net als eten, slapen en onderdak hoort het bij de basisbehoeften van de mens. Het hoort bij het leven en is onderdeel van ons dagelijks bestaan. De volgende onderwerpen komen tijdens deze thema-avond aan de orde:

- De seksuele ontwikkelingsfasen in de kindertijd en bij jongeren.
- Gezonde versus ongezonde intimiteit en seksualiteit.
- Hoe om te gaan met afwijkend gedrag bij pleegkinderen.
- Hoe maak je seksualiteit en intimiteit bespreekbaar met kinderen en jongeren?
- Wat zijn ervaringen vanuit de pleegouderpraktijk?
- Welke instanties kunnen helpen als er ernstige zorgen zijn?

Doel: U weet hoe u kinderen en jongeren informatie geeft over een gezonde seksuele ontwikkeling en hoe ze weerbaar en respectvol om kunnen gaan met zowel eigen grenzen als die van een ander.

Doelgroep: Pleegouders Jeugdhulp Friesland.

Aanpak: Eén thema-avond van 2.5 uur op locatie. U krijgt informatie en praktische tips en er is ruimte voor uitwisseling met elkaar.

Contact:

Jeugdhulp Friesland
Postbus 1266
8900 CG Leeuwarden
088 142 4500
activiteitenpleegzorg@jeugdhulpfriesland.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.ieugdhulpfriesland.nl

Nummer: 64	Naam: Thema-avond 'Seks enzo...'
-------------------	---

Onderwerp: Seksualiteit, seksuele ontwikkeling.

Korte omschrijving: Tijdens deze avond worden onder andere deze vragen beantwoord:

- Hoe breng je seksualiteit binnen je gezin in gesprek?
- Wat zijn signalen die vragen oproepen?
- Hoe ziet de normale seksuele ontwikkeling van kinderen/pubers eruit?
- Hiernaast is er ruimte voor eigen inbreng van vragen.

Doel: U heeft meer kennis over hoe de socio-seksuele ontwikkeling van kinderen eruit ziet in diverse leeftijdsfasen.

Doelgroep: Pleegouders Yorneo.

Aanpak: 1 thema-avond van 2 uur op locatie, onder leiding van Behandelmanager en GZ-Psycholoog Resie Bessems en Systeemtherapeut Manon Smeijer.

Contact: Yorneo

Papenvoort 21

Postbus 114

9400 AC Assen

(0592) 367970

Pleegzorg-training@yorneo.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.yorneo.nl/pleegzorg

Nummer: 65	Naam: Training 'Seksualiteit en Opvoeden'
-------------------	--

Onderwerp:

Korte omschrijving: U kunt als pleegouder een kind in huis krijgen dat te maken heeft (gehad) met seksueel grensoverschrijdend gedrag. Om goed te kunnen omgaan met deze kinderen, is het belangrijk om kennis te hebben van zowel de gezonde seksuele ontwikkeling van een kind als te weten wat seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik is en hoe u hierover in gesprek kunt gaan.

Doel: U bent in staat makkelijker te praten over seksualiteit, seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik te signaleren en misbruikte kinderen goed te begeleiden/ondersteunen en veiligheid te bieden.

Doelgroep: Pleegouders Spirit.

Aanpak:

Contact: servicepuntsecretariaat@spirit.nl of door in te loggen op het Extranet voor Pleegouders

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.spirit.nl

Nummer: 66	Naam: Thema bijeenkomst 'Seksualiteit en intimiteit'
-------------------	---

Onderwerp: Seksualiteit en intimiteit

Korte omschrijving:

Doel: Doel van deze bijeenkomst is om pleegouders beter toe te rusten in:

- het vergroten van kennis van seksuele ontwikkeling bij kinderen/ jongeren,
- het vergroten van hun kennis over de impact van de media op de kijk en beleving van seksualiteit van de kinderen/jongeren,
- het (h)erkennen van het belang van seksuele opvoeding in een veilige en gezonde setting en het vergroten van hun mogelijkheden om belangrijke thematiek in de seksuele opvoeding te bespreken en te herkennen middels de 6 criteria van het pleegouderschap.

Doelgroep: Pleegouders Jeugdformaat.

Aanpak: 1 avond van 2 uur op locatie.

Contact: Jeugdformaat
Fleminglaan 16
2289 CP Rijswijk
T: 070 351 27 51
E:info@jeugdformaat.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdformaat.nl

Nummer: 67	Naam: Cursus 'Seksuele Ontwikkeling en Intimiteit'
-------------------	---

Onderwerp: Seksuele ontwikkeling en intimiteit

Korte omschrijving: Seksuele opvoeding is een proces dat zich over de hele jeugd uitstrekt. Daarbij geven ouders en pleegouders in de eerste plaats het voorbeeld. Hoe gaan zij zelf om met onder meer intimiteit en relaties, grenzen en hun eigen en andermans lichaam? Naarmate kinderen ouder worden pikken ze meer op uit de media, op school en van leeftijdgenoten. Praten over seks wordt dan belangrijker. Dat is echter niet voor elk pleegkind en elke pleegouder even gemakkelijk. Volwassenen kunnen bijvoorbeeld schaamte voelen of niet goed weten hoe ze zo'n gesprek kunnen voeren. Kinderen moeten zich bovenal veilig voelen zodat ze durven vertellen en vragen. Voor pleegkinderen is veiligheid een basisvoorwaarde; ze zijn immers vaak kwetsbaar, soms doordat hun seksuele ontwikkeling is verstoord.

Doel: U heeft meer inzicht in een gezonde seksuele ontwikkeling, uw eigen seksuele opvoeding en de waarden en normen die u daarin heeft meegekregen, het werken met het vlaggensysteem en omgaan met social media.

Doelgroep: Pleegouders de Rading.

Aanpak: 1 avond van 2.5 uur op locatie.

Contact: Hoofdkantoor De Rading
Karnemelksweg 8
3739 LB Hollandsche Rading

T: 035 - 577 12 45
E: info@rading.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.rading.nl

Nummer: 68	Naam: Workshop Seksualiteit
-------------------	------------------------------------

Onderwerp: Seksualiteit

Korte omschrijving: We gaan in op effect van seksueel misbruik en over de signalen ervan. Hoe gaan we om met vermoedens van seksueel misbruik en hoe gaan we om met grensoverschrijdend gedrag dat het pleegkind soms laat zien. Wat doet dat met u en uw gezin? En wat betekent het voor het gebruik van sociale media.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Jarabee.

Aanpak:

Contact:

Jarabee
Helene Mercierweg 5
7555 SJ Hengelo
T: (074) 256 19 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jarabee.nl/pleegzorg

Nummer: 69	Naam: Thema-avond seksuele ontwikkeling
-------------------	--

Onderwerp: Seksuele ontwikkeling

Korte omschrijving:

Doel: Informatie bieden en het aanreiken van handvatten.

Doelgroep: Pleegouders Xonar

Aanpak: Thema bijeenkomst gegeven door medewerkers van Xonar.

Contact:

Xonar
Severenstraat 16
6225 AR Maastricht
T: 043-6045555

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema Xonar

Nummer: 70	Naam: Zeg het met liefde
-------------------	---------------------------------

Onderwerp: Seksuele ontwikkeling, seksuele opvoeding

Korte omschrijving: Deze module geeft naast de aandacht voor de normale seksuele ontwikkeling, handvatten voor de seksuele opvoeding van de kwetsbare kinderen waar wij mee te maken hebben binnen pleegzorg en wat zij specifiek nodig hebben voor een gezonde seksuele ontwikkeling. Pleegkinderen kunnen te maken hebben gehad met stress, angst, mishandeling of verwaarlozing en hebben vaak hechtingsproblemen. Dit kan gevolgen hebben voor de seksuele ontwikkeling en maakt de seksuele opvoeding tot een behoorlijke uitdaging. We staan stil bij die gevolgen en hoe pleegouders daar op in kunnen spelen. In de module gaan we o.a. in op de normale seksuele ontwikkeling, het belang van communicatie over seksualiteit, het herkennen en signaleren van normaal en grensoverschrijdend gedrag en goed omgaan met social media.

Doel: Pleegouders staan stil bij de gevolgen en weten hoe ze in moeten spelen op de gevolgen van stress, hechtingsproblematiek e.d. op de seksuele ontwikkeling.

Doelgroep: Pleegouders Oosterpoort.

Aanpak: Training gegeven door medewerkers van de eigen instelling.

Contact:

Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss
T: 0412 46 53 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema Oosterpoort.

Nummer: 71	Naam: Thema-avond seksueel misbruik
-------------------	--

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel: Herkennen van seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag van de jeugdige in het pleeggezin.

Doelgroep: Pleegouders van de William Schrikker Groep.

Aanpak:

Contact:

William Schrikker Groep
Bijlmerdreef 101
1102 Amsterdam
T: 088 526 0000

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema William Schrikker Groep.

Nummer: 72	Naam: Thema-avond seksualiteit en intimiteit
-------------------	---

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel: Seksualiteit en intimiteit bespreekbaar maken.

Doelgroep: Pleegouders van de William Schrikker Groep.

Aanpak:

Contact:

William Schrikker Groep
Bijlmerdreef 101
1102 Amsterdam

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema William Schrikker Groep.

Nummer: 73	Naam: Webinar signaleren en herkennen van seksueel misbruik
-------------------	--

Onderwerp:

Korte omschrijving: Het onderwerp seksualiteit en intimiteit is regelmatig onderwerp van gesprek.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders van de William Schrikker Groep.

Aanpak: Training/thema-bijeenkomst gegeven door medewerkers eigen instelling in samenwerking met een pleegouder.

Contact:

William Schrikker Groep
Bijlmerdreef 101
1102 Amsterdam
T: 088 526 0000

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema William Schrikker Groep.

Levensfasen van het kind

Nummer: 74	Naam: Thema bijeenkomst: Wat werkt bij pubers in de pleegzorg?
-------------------	---

Onderwerp: Pleegpubers

Korte omschrijving:

Doel: Het doel van de training is om beginnende pleegouders voor te bereiden op de mogelijkheid om opvang te bieden aan pubers. De training is ook bedoeld voor ervaren pleegouders, van wie de eigen pleegkinderen de puberteit naderen of al puber zijn. Pleegouders zullen deze avond leren inschatten wat een pleegpuber zoal met zich meebrengt. Wat de leuke kanten zijn aan het opvoeden van pubers en wat de opvoedbehoeftes zijn van pubers. Belangrijk voor pleegouders is om te leren hoe ze hun pubers kunnen gaan coachen op weg naar zelfstandigheid.

Doelgroep: Pleegouders waarvan het pleegkind in de pubertijd zit aangesloten bij Jeugdformaat.

Aanpak: 1 avond van 2 uur op locatie.

Contact: Jeugdformaat
Fleminglaan 16
2289 CP Rijswijk
t: 070 351 27 51
info@jeugdformaat.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdformaat.nl

Nummer: 75	Naam: Training 'Pubers'
-------------------	--------------------------------

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel: U leert onder andere om het gedrag van pubers te kunnen herkennen en plaatsen in het perspectief van hun ontwikkeling.

Doelgroep: Pleegouders Spirit

Aanpak:

Contact:
servicepuntsecretariaat@spirit.nl
of door in te loggen op het Extranet voor Pleegouders

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.spirit.nl

Nummer: 76	Naam: Workshop Tieners
-------------------	-------------------------------

Onderwerp: Tieners

Korte omschrijving: Vanaf ongeveer 11 jaar begint de puberteit. Een natuurlijk fenomeen: Er is sprake van grote lichamelijke, hormonale en emotionele veranderingen die leiden tot de volwassenheid. Met deze veranderingen, komen ook nieuwe, andere uitingen van gedrag. Leuk en lastig. Wat vraagt dit van het pleeggezin?

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Jarabee.

Aanpak:**Contact:**

Jarabee
Helene Mercierweg 5
7555 SJ Hengelo
(074) 256 19 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jarabee.nl/pleegzorg

Nummer: 77	Naam: Workshop Basisschool
-------------------	-----------------------------------

Onderwerp:

Korte omschrijving: Deze ochtend leren we over de ontwikkeling van basisschoolkinderen en welk gedrag daarbij hoort. We gaan praten over de oorzaak van gedrag, wat het kind er mee wil zeggen en hoe we er mee om kunnen gaan.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Jarabee

Aanpak:**Contact:**

Jarabee
Helene Mercierweg 5
7555 SJ Hengelo
(074) 256 19 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jarabee.nl/pleegzorg

Nummer: 78	Naam: Workshop Jonge Kind
-------------------	----------------------------------

Onderwerp:

Korte omschrijving: Er is geen kind dat bij de geboorte al kan lopen.... Het ene kind loopt eerder dan het andere, maar op vierjarige leeftijd lopen ze allemaal. Voor kinderen die uit huis geplaatst worden in een pleeggezin, is er vaak sprake van achterstand op één of meer ontwikkelingsgebieden. Pleegouders zullen de signalen van die achterstand op tijd moeten opvangen (sensitief zijn) en daar een passend antwoord op moeten geven (responsief zijn).

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Jarabee

Aanpak:**Contact:**

Jarabee

Helene Mercierweg 5
7555 SJ Hengelo
(074) 256 19 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jarabee.nl/pleegzorg

Vormen van pleegzorg

Nummer: 79	Naam: Thema-avond 'Weekend- en vakantiepleegzorg'
-------------------	--

Onderwerp: Weekend- en vakantiepleegouders

Korte omschrijving: Binnen het pleegzorgaanbod vormt weekend- en vakantiepleegzorg een bijzondere variant waar veel vraag naar is. Het gaat veelal om langdurige plaatsingen waarbij het pleegkind regelmatig tijdens de weekenden en vakanties bij u thuis komt. Als pleegouder bouw je in meer of mindere mate een band op met het pleegkind. Steeds weer afscheid nemen en een kind weer ontvangen in je gezin vraagt om bepaalde flexibiliteit en vaardigheden. Daarbij is een goede afstemming met ouders onontbeerlijk om het verblijf van het pleegkind in uw gezin prettig te laten verlopen. Pleegouders die weekend- en vakantiepleegzorg bieden, hebben meestal ook een drukke baan. En er zijn ook veel alleenstaande pleegouders die weekend- en vakantiepleegzorg bieden. Hoe zorgt u goed voor u zelf? Wat maakt weekend- en vakantiepleegzorg leuk? Hoe vult u de weekenden met het pleegkind in? Waar loopt u tegenaan? Wanneer u graag in contact wilt komen met andere weekend- en vakantiepleegouders, dan biedt deze thema-avond een mooie gelegenheid. Deze avond zoomt specifiek in op weekend- en vakantiepleegzorg en er wordt ruimte geboden voor uitwisseling met elkaar.

De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- Welk gedrag van het pleegkind kom je tegen?
- Wat kun je binnen deze pleegzorgvariant betekenen in pedagogische zin?
- Hoe verloopt de samenwerking met de ouders of verzorgende pleegouders?
- Het halen en brengen van het pleegkind.
- Hoe is het om een pleegkind terug te laten gaan naar een 'goed genoeg situatie'?
- Hoe reageren eigen kinderen?
- Wat als het pleegkind 'niets' heeft, bv geen kleding, geen speelgoed e.d.?

Doel:

Doelgroep: Weekend- en vakantiepleegouders en pleegouders die weekend- en vakantiepleegzorg overwegen.

Aanpak: Eén thema-avond van 2.5 uur op locatie.

Contact: Jeugdhulp Friesland
Postbus 1266
8900 CG Leeuwarden
088 142 4500
activiteitenpleegzorg@jeugdhulpfriesland.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdhulpfriesland.nl

Nummer: 80	Naam: Programma 'Netwerkpleegzorg'
-------------------	---

Onderwerp: Netwerkpleegzorg, loyaliteit, voorbereiding

Korte omschrijving: Netwerkpleegouder worden is iets dat je overkomt. Vaak zit je er zomaar midden in. U zorgt voor het kind van familie, vrienden of bureu. Vooraf kunt u niet goed bedenken wat het pleegouderschap inhoudt. Alles om u heen zal veranderen. Vooral de relaties met familie en vrienden krijgen een andere betekenis. Wanneer u bijvoorbeeld voor het kind van uw dochter zorgt, krijgt u een andere positie als ouder. En wat vinden uw andere kinderen hier eigenlijk van? Gevoelens van verwarring, teleurstelling en blijdschap kunnen elkaar afwisselen.

Doel: U heeft meer zicht op uw positie als pleegouder en u zult nog beter in staat zijn om uw pleegkind te begeleiden in zijn/haar lastige positie als pleegkind.

Doelgroep: Netwerkpleegouders Yorneo

Aanpak: 6 avonden van 2.5 uur op locatie. Dit programma bestaat uit drie avonden met theorie, praktijk en vooral het delen van ervaringen. Op een luchtige manier krijgt u meer kennis over het gedrag van uw pleegkind, maar ook over het gedrag van de biologische ouders. Daarnaast gaan we het hebben over uw positie als pleegouder. U kunt wellicht het gevoel hebben dat u niets meer te zeggen heeft. Soortgelijke gevoelens kunnen ouders en kinderen ervaren als ze niet meer bij elkaar wonen. Ook hebben we het over 'loyaliteit' en de betekenis hiervan voor u als pleeggezin. We gaan met allerlei werkvormen aan de slag waarbij het uitgangspunt is: Kennis opdoen en (h)erkenning vinden bij elkaar. U krijgt volop de gelegenheid om uw ervaringen te delen met andere netwerkpleegouders.

Contact:

Yorneo
Papenvoort 21
Postbus 114
9400 AC Assen
(0592) 367970
Pleegzorg-training@yorneo.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.yorneo.nl/pleegzorg

Nummer: 81	Naam: Thema bijeenkomst: Crisis en kortdurende pleegouders ontmoeten elkaar
-------------------	--

Onderwerp: Crisispleegouders, kortdurende pleegouders

Korte omschrijving: Tijdens deze avond wordt u, als pleegouders, op een actieve en gezellige manier de kans geboden om elkaar te ontmoeten. Er wordt aan de slag gegaan met verschillende onderwerpen, vragen en tips met betrekking tot crisispleegzorg en kortdurende pleegzorg. Bij uw aanmelding kunt u, als u dat wilt, zelf aangeven waarover u graag van gedachte wilt wisselen.

Doel: Het uitwisselen van ervaringen en tips en het verkrijgen van informatie met betrekking tot crisispleegzorg en kortdurende pleegzorg.

Doelgroep: Crisis- en kortdurende pleegouders aangesloten bij Jeugdformaat.

Aanpak: 1 avond van 2 uur op locatie begeleidt door een ervaren crisispleegouder.

Contact: Jeugdformaat

Fleminglaan 16
2289 CP Rijswijk
t: 070 351 27 51
info@jeugdformaat.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdformaat.nl

Nummer: 82	Naam: Steungroep voor netwerkpleegouders
-------------------	---

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel: Delen van ervaringen en het leren van elkaar.

Doelgroep: Netwerkpleegouders aangesloten bij Oosterpoort.

Aanpak:

Contact:

De Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema de Oosterpoort.

Nummer: 83	Naam: Opa en oma koffieochtend
-------------------	---------------------------------------

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel: Ervaringen delen en elkaar steunen.

Doelgroep: Netwerkgrootouders aangesloten bij de Oosterpoort.

Aanpak:

Contact:

De Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema de Oosterpoort.

Kennisuitwisseling tussen pleegouders

Nummer 84:	Naam: Pleegouders Online
-------------------	---------------------------------

Onderwerp: Kennis delen, contact, informatie, artikelen

Korte omschrijving: Online omgeving waar pleegouders met elkaar in contact kunnen komen en kennis met elkaar kunnen delen. De site bestaat uit een drietal onderdelen, namelijk: een forum, een marktplaats en een kennisbank met interessante artikelen en informatie over pleegzorg.

Doel: Pleegouders de mogelijkheid bieden met elkaar in contact te komen en kennis met elkaar te delen.

Doelgroep: Pleegouders Jarabee en William Schrikker Groep (via een persoonlijke inlogcode)

Aanpak: Jarabee: de site www.pleegoudersonline.nl bestaat uit drie onderdelen. Ten eerste een forum waarop pleegouders kennis kunnen delen met andere pleegouders. Ten twee een marktplaats waarop je spullen te koop of te ruil kan aanbieden die je als pleegouder goed kunt gebruiken. Ten slotte een kennisbank waarop je interessante informatie en artikelen over pleegzorg kan vinden.

Contact:

Jarabee
Helene Mercierweg 5
7555 SJ Hengelo
074 256 1900

William Schrikker Groep
Bijlmerdreef 101
1102 Amsterdam
T: 088 526 0000

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.pleegoudersonline.nl
Ingevuld inventarisatieschema William Schrikker Groep.

Nummer: 85	Naam: Platform Elker Pleegouders (PEP)
-------------------	---

Onderwerp: Sociaal netwerk, kennis uitwisselen, contact

Korte omschrijving: Het Platform Elker Pleegouders (PEP) is een sociaal netwerk voor en door Elker pleegouders. Naast informatie over actuele landelijke of regionale ontwikkelingen kunnen pleegouders met elkaar in contact komen om uit te wisselen.

Doel: Het uitwisselen van kennis en het met elkaar in contact komen van pleegouders.

Doelgroep: Pleegouders Elker

Aanpak:

Contact:
an.poort@elker.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.elker.nl

Nummer: 86	Naam: Buddypleegouder
-------------------	------------------------------

Onderwerp: Buddypleegouder

Korte omschrijving: Nieuwe pleegouders, die nog nooit eerder een pleegkind hebben opgevangen, kunnen onzeker zijn. Onzeker over hoe zij met de (gedrags)problemen van een pleegkind moeten omgaan, over het contact met biologische ouders en wat er vanuit De Rading en Bureau Jeugdzorg van hen wordt gevraagd. De Rading probeert dit op te vangen door in de startfase van een plaatsing veelvuldig contact te hebben met pleegouders. In de praktijk blijkt dat startende pleegouders veel waarde hechten aan de verhalen en tips van ervaren pleegouders. Er is behoefte aan een luisterend oor van iemand die in hetzelfde schuitje zit. De Rading biedt u naast de reguliere begeleiding vanuit de medewerkers van De Rading, nu ook de mogelijkheid om hulp te krijgen van een Buddypleegouder. Dit is een pleegouder die al jaren ervaring heeft en waaraan u allerlei vragen kunt stellen waar u als beginnende pleegouder tegen aan loopt. De inzet van een buddyhulp is vrijwillig. In eerste instantie wordt de pleegouderbuddy voor een jaar aan u gekoppeld.

Doel: Uitwisselen van kennis en het stellen van vragen aan een ervaren pleegouder.

Doelgroep: Pleegouders de Rading

Aanpak: U wordt (in eerste instantie voor een jaar) gekoppeld aan een pleegouder die al jaren ervaring heeft.

Contact: Hoofdkantoor De Rading
Karnemelksweg 8
3739 LB Hollandsche Rading
035 - 577 12 45
info@rading.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.rading.nl

Nummer: 87	Naam: Training 'Groepssupervisie'
-------------------	--

Onderwerp: Supervisie, leervragen, persoonlijke thema's, ervaring uitwisselen, reflectie

Korte omschrijving: Supervisie is een didactische methode. Je bepaalt je eigen leervragen. Dit zijn veelal de persoonlijke thema's die iemand in het werk tegenkomt. De leervragen kunnen zowel betrekking hebben op je eigen relatie (met het kind) als op het omgaan met ouders en omgaan met de relatie van het kind met ouders.

In de supervisie ga je deze vragen onderzoeken: waar ze vandaan komen en wat het effect ervan is. Ook wordt er gekeken naar gedragsalternatieven: wat kan ik veranderen en hoe integreer en bestendig ik dit. Supervisie onderscheidt zich van coaching omdat het dieper ingaat op de persoonlijke thema's. Het is echter ook geen therapie. De werksituatie is namelijk het uitgangspunt. De vraag is telkens: wat betekent dit persoonlijk element voor mij in mijn werk. De focus is: hoe kan ik een betere professionele ouder zijn.

Doel:

Je leert:

- Je leert van je eigen beroepservaring en die van anderen.
- Je hebt aandacht voor de persoonlijke kant van je functioneren.
- Je persoonlijk en beroepsmatig handelen met voldoende kritische distantie bezien.
- Vaardigheden om te reflecteren.

Doelgroep: Alle professionele ouders

Aanpak: 7 bijeenkomsten van 2,5 uur, 1 keer per 2/3 weken. Voorbereiding en schrijven van reflectieverslag. Het thema is soms vanaf de start van de supervisie helder en wordt als leervraag geformuleerd. Het kan ook zijn dat uit de ingebrachte situaties blijkt dat er eigenlijk steeds een variant van hetzelfde onderwerp naar voren komt en op die manier een rode draad zichtbaar wordt.

De supervisiebijeenkomsten hebben een vaste structuur. Er wordt gewerkt aan een of meerdere werkinbrengen. Een werkinbreng is een ervaring opgedaan in de dagelijkse praktijk die vragen of emoties oproept. Ook kan het een terugkerend thema zijn dat je meer wilt uitdiepen en bewerken. Deze worden middels verdiepende vragen onderzocht. Dit vraagt om veiligheid binnen de groep. De supervisor is verantwoordelijk voor het proces.

Kosten: 799 euro

Contact:

Gezinspiratieplein
Rudolphlaan 2
3794 MZ de Glind
T: 0342 459024

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.gezinspiratieplein.nl

Nummer: 88	Naam: Pleegouders ontmoeten pleegouders
-------------------	--

Onderwerp: Ervaringen uitwisselen

Korte omschrijving: In het dagelijks leven kun je als (pleeg)ouder van alles meemaken: leuke, ontroerende momenten, gedrag waarvan uw tenen krommen, vragen waarvan je niet precies weet wat je ermee moet. Vaak is het prettig en leerzaam als je over deze ervaringen met mensen in vergelijkbare situaties kunt praten. Daarom organiseren wij een avond waarop je in ongedwongen sfeer ervaringen uit kunt wisselen met andere pleegouders.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders Juzt

Aanpak: Eén avond per kwartaal, 2.5 uur.

Contact:

Juzt Pleegzorg
Erasmusweg 34
4834 AA Breda
076 525 6444
pleegzorg@juzt.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.juzt.nl

Nummer: 89A	Naam: Koffiecontactgroepen
--------------------	-----------------------------------

Onderwerp: Kennisuitwisseling, ontspanning, ontmoeting

Korte omschrijving: Koffiegroepen, pleegouders onder elkaar. Gewoon kunnen zeggen wat je denkt en voelt en de anderen begrijpen je. Naar elkaar luisteren en elkaar helpen. Contacten leggen met mede-pleegouders helpt vaak!

Je moppert, huilt én lacht samen!

Doel:

Doelgroep: Alle pleegouders in de provincie Groningen en Drenthe

Aanpak:

Contact:

Assen: Lenie Hoogers 0592422532

Emmen: Joke van Rijn 0591 640275

Havelte: Ineke Zijlstra 0521 340402

Hoogeveen: Harmke Duipmans 0528 269628

Groningen: Fenlina Haaksema 050 5416826

Uithuizen: Inge Smith 0595-552020 of 06-46100447

Veendam: Ilona van de Pol 06-46266610

Westerkwartier: Anja Hofman 0594 529139

Winschoten: Klaas en Hanneke Jans 0597 417643

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.pleegwijzer.nl

Nummer: 89B	Naam: Koffiecontacten
--------------------	------------------------------

Onderwerp: Ontmoeting, ervaring uitwisselen

Korte omschrijving:

Doel: Je ontmoet er andere pleegouders, wisselt ervaringen uit en blijft op de hoogte van allerlei ontwikkelingen in Zeeland.

Doelgroep: Alle pleegouders en pleeggrootouders in Zeeland

Aanpak: Een koffieochtend van 9.30 - 11.30 of een koffieavond van 20.00 - 22.00

Contact:

Stichting Pleegouderssupport Zeeland

Willem-Alexanderstraat 9

4388 HZ Oost-Souburg

info@pleegouderssupportzeeland.nl

0113-644374

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.pleegouderssupportzeeland.nl

Nummer: 90a	Naam: Pleegcafé
--------------------	------------------------

Onderwerp: Kennisuitwisseling, ontspanning, ontmoeting

Korte omschrijving: Er is een café waar je als pleegouders onder elkaar gezellig kunt koffie drinken, kletsen, borrelen, ervaringen uitwisselen en thema's bespreken. Er is alle gelegenheid voor informele en gezellige gesprekken. En als het even stil dreigt te vallen... komen wij met een paar verrassende, prikkelende stellingen voor de dag! We zijn er voor en door pleegouders, en elkaar helpen en ondersteunen mag ook best gezellig zijn! Bovendien verdienen pleegouders af en toe wel eens een gezellig avondje uit. En ken je pleegouders die ook zin zouden hebben in een avondje Pleegcafé? Neem ze gerust mee!

Doel:

Doelgroep: Alle pleegouders in de provincie Groningen en Drenthe

Aanpak:

Contact:

hanneke.wierenga@pleegwijzer.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.pleegwijzer.nl

Nummer: 90b	Naam: Pleegoudercafé
--------------------	-----------------------------

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel:

Doelgroep: Pleegouders aangesloten bij Jeugdhulp Friesland

Aanpak:

Contact:

Jeugdhulp Friesland
Badweg 4
8934 AA Leeuwarden
T: 088 142 44 44

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema Jeugdhulp Friesland

Nummer: 91	Naam: POP21, Pleegouders ontmoeten pleegouders
-------------------	---

Onderwerp: Ontmoeting tussen pleegouders

Korte omschrijving: Thema bijeenkomsten zoals Borderline, rechten en plichten, veranderingen in de jeugdzorg, trauma bij pleegkinderen, veiligheid etc.

Doel:

Doelgroep: Pleegouders aangesloten bij de Oosterpoort.

Aanpak: Thema-bijeenkomst verzorgd door verschillende partijen die betrokken zijn bij het betreffende onderwerp (zoals GGZ, een jurist etc.)

Contact:

De Oosterpoort
Kamperfoeliestraat 60
5342 CX Oss
T: 0412 46 53 00

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema de Oosterpoort.

Nummer: 92	Naam: Ervaringsgerichte koffieochtenden
-------------------	--

Onderwerp:

Korte omschrijving:

Doel:

Doelgroep: Pleegouders van Jeugdhulp Friesland.

Aanpak:

Contact:

Jeugdhulp Friesland
Badweg 4
8934 AA Leeuwarden
T: 088 142 44 44

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: Ingevuld inventarisatieschema van Jeugdhulp Friesland

Ontmoeting tussen pleegkinderen

Nummer: 93	Naam: Thema bijeenkomst: Pleegkinderen ontmoeten elkaar
-------------------	--

Onderwerp:

Korte omschrijving: Hoe is het eigenlijk voor pleegkinderen om in een pleeggezin te wonen? Is dit speciaal of al snel gewoon. Wat vinden zij van het wonen in een pleeggezin en hoe gaan zij daar mee om? Samen met andere pleegkinderen kunnen ervaringen worden gedeeld en misschien zelfs wel tips worden uitgewisseld. Deze avond is voor kinderen en jongeren van 9 tot 18 jaar. In de activiteiten zullen leeftijdsgenoten zo veel mogelijk bij elkaar gaan. Ben je zelf pleegkind en wil je op een leuke actieve manier andere pleegkinderen ontmoeten, meld je dan aan!

Doel: Delen van ervaringen en het uitwisselen van tips tussen pleegkinderen.

Doelgroep: Pleeg- kinderen en jongeren van 9 tot 18 jaar aangesloten bij Jeugdformaat.

Aanpak: 1 avond van 2.5 uur op locatie.

Contact: Jeugdformaat

Fleminglaan 16

2289 CP Rijswijk

t: 070 351 27 51

info@jeugdformaat.nl

Beoordeling/onderzoek:

Informatiebron: www.jeugdformaat.nl

Bijlage 2. Literatuuronderzoek ondersteuningsbehoefte

Tabel 18: Samenvatting ondersteuningsbehoefte van pleegouders - inhoudelijk

Ondersteuningsbehoefte pleegouders	Olivia Octoman & Sara McLean (2014)	Vanschoonlandt, van Hohen, Vanderfaellie, de Maeyer, Andries	Samrai, Beinart & Harper (2011)	Cooley & Petren (2011)	Cuddeback & Orme, 2000; Fees et al., 1998; Rhodes et al., 2003	Hudson & Levasseur, 2002	MacGregor, Rodger, Cummings, Leschied (2006)	Wielheesen (2013)	Singer, Uozie & Zeijlmans (2012)
Pleegouders willen meer realistische en gespecialiseerde training die is aangepast op specifieke behoeften van kinderen	X		X	X			X		
Informatie over hoe men om moet gaan, en moet reageren op mentale gezondheidsproblemen van het pleegkind	X								
Omgaan met autistische pleegkinderen							X		
Omgaan met angst bij het pleegkind		X							
Omgaan met agressief gedrag bij het pleegkind		X							
Omgaan met depressieve gevoelens bij het pleegkind		X							
Omgaan met verlies/separatie van het pleegkind (attachment)			X						
Omgaan met trauma bij pleegkinderen				X					
Omgaan met seksueel misbruik							X		
Zorgen voor pleegkinderen met een specifieke handicap en informatie over de specifieke behoeften van het pleegkind						X			
Omgang met biologische ouders		X		X				X	
Omgang met diversiteit en cultuur van pleegkinderen				X					
Informatie over hoe en waarom bepaald gedrag ontstaat	X								
Informatie over effectieve methoden die de behoeften van pleegkinderen ondersteunen	X								

Ondersteuningsbehoefte pleegouders	Olivia Octoman & Sara McLean (2014)	Vanschoonlandt, van Hohen, Vanderfaillie, de Maeyer, Andries	Samrai, Beinart & Harper (2011)	Cooley & Petren (2011)	Cuddeback & Orme, 2000; Fees et al., 1998; Rhodes et al., 2003	Hudson & Levasseur, 2002	MacGregor, Rodger, Cummings, Leschied (2006)	Wielheesen (2013)	Singer, Uozie & Zeijlmans (2012)
Praktijkvoorbeelden/pleegzorgsituaties				X					
Informatie over hoe specifiek gedrag te linken is aan ontwikkelingsprocessen	X								
Het oplossen van problemen en het omgaan met regels		X							
Pleegouders leren om hun krachten te herkennen en veerkrachtig te zijn				X					
Pleegouders tijdens de training de ruimte te geven om hun ervaringen te verwerken				X					
Omgaan met het vertrek van een pleegkind naar een ander pleeggezin of terug naar de biologische ouders				X					
Basiskennis over pleegzorg				X					
Introductie: rollen van de professionals in het pleegzorgsysteem					X				
Introductie: werken binnen het pleegzorgsysteem				X					

Tabel 19: Samenvatting ondersteuningsbehoefte van pleegouders - vorm

Ondersteuningsbehoefte pleegouders	Olivia Octoman & Sara McLean (2014)	Samrai, Beinart & Harper (2011)	Cooley & Petren (2011)	Redding et al., 2000	Brown, Moraes & Mayhew (2005)	MacGregor, Rodger, Cummings, Leschied (2006)	Wielheesen (2013)	Singer, Uozie, Zeijlmans (2012)
Huisbezoeken	X							
Groepstrainingen	X							
Online steungroepen	X							
Informeel ontmoetingen op een neutrale plek	X				X			
Ontmoetingen met andere pleegouders	X	X		X	X	X	X	
Trainingen (in bijzijn) van ervaren pleegouders			X		X	X		
Rollenspelen (met ervaren pleegouders)			X					
Steungroepen					X			

Olivia Octoman & Sara McLean (2014)

Behoeften t.a.v. de inhoud:

- Ontvangen van accurate informatie over het gedrag van het kind voordat het in pleegzorg zit.
- Een goede relatie met pleegzorgwerkers.
- Informatie over hoe men om moet gaan, en moet reageren op mentale gezondheidsproblemen van het pleegkind.
- 'Respite services'.
- Praktische steun (kinderopvang etc.).
- Informatie over hoe en waarom bepaald gedrag ontstaat.
- Iemand om mee te praten over bepaalde problemen
- Toegang tot 24-uurs crisissteun voor pleegouders.
- Training in gedragsmanagement.
- Emotionele steun.
- Financiële steun.
- Informatie over goede 'Good Practices' die de behoeften van pleegkinderen ondersteunen.
- Informatie over hoe specifiek gedrag te linken is aan ontwikkelingsprocessen.
- Betere toegang tot medische service voor het kind.

Overige bevindingen:

- Steun door huidige pleegouders (49%), pleegzorgwerkers (19%), psychologen (17%), voormalig pleegouders (9%) en case workers (6%).
- Methode van ondersteuning: huisbezoeken en groepstraingen of programma's (31%), online steungroepen (10%) en steun via de telefoon (12%), online training nieuwsbrieven en e-mails (<10%).
- Participanten noemden informele ontmoetingen op een neutrale plek als een optie (11%).

Vanschoonlandt, van Holen, Vanderfaellie, de Maeyer, Andries (2014)

Bevindingen:

- Gedragingen die de meeste zorgen oproepen zijn angst, agressief gedrag en depressieve gevoelens bij het pleegkind.
- Pleegmoeders willen vooral steun bij het oplossen van problemen en het omgaan met regels.
- Special Youth Foster Care ouders met meer biologische kinderen en die zich meer competent voelden in het omgaan met moeilijk gedrag van het pleegkind hebben minder ondersteuningsbehoeften m.b.t. het omgaan met moeilijk gedrag van het pleegkind.
- Oudere pleegouders en pleegkinderen met meer moeilijk gedrag hebben hogere ondersteuningsbehoeften.
- Pleegmoeders die zich meer competent voelen in het omgaan met het kind en pleegouders die meer pleegkinderen hebben, hebben minder ondersteuningsbehoeften.
- Een hogere kwaliteit van steun vanuit de pleegzorgwerker voorspelt een hogere mate van ondersteuningsbehoeften bij de pleegmoeder.
- 46% van de Vlaamse pleegouders wensen steun voor ten minste één gedraging van hun pleegkind. 40% van de pleegmoeders wenst steun m.b.t. de opvoeding.
- Bestandspleegouders hebben een hogere ondersteuningsbehoefte (waarschijnlijk doordat netwerkpleegkinderen al bekend zijn met de pleegouders terwijl bestandspleegkinderen zich nog moeten aanpassen aan een nieuwe omgeving).
- Bestandspleegouders uiten ook sneller hun ondersteuningsbehoefte. Netwerkpleegouders doen dit minder snel omdat het kan leiden tot ongewenste bemoeienis.

Van Holen, Vanderfaeillie, Vanschoonlandt, de Maeyer, Stroobants (2014)

Ondersteuningsbehoeften van pleegouders in korte-termijn pleegzorg

- 54 procent van de pleegouders had steun nodig voor ten minste 1 soort probleemgedrag. 41% voor externaliserend probleemgedrag en 31.2% voor internaliserend probleemgedrag.
- 73.8% had steun nodig bij de omgang met biologische ouders.
- Hoe meer problemen de pleegouders ervaren hoe meer steun er nodig is voor externaliserend probleemgedrag. Hoe meer competent de ouders waren in het omgaan met het pleegkind, hoe minder steun ze nodig hebben.
- Hoger opgeleide pleegmoeders hadden minder steun nodig omtrent externaliserend probleemgedrag.
- Pleegouders die al eerder pleegkinderen hadden opgevangen hadden meer behoefte aan steun m.b.t. externaliserend probleemgedrag dan onervaren pleegouders.
- Er was een positieve correlatie tussen ondersteuningsbehoeften mbt internaliserend probleemgedrag aan de ene kant en de duur van de plaatsing en het aantal probleemgedragingen aan de andere kant.
- Hoe meer competent de pleegouders zijn, hoe minder de ondersteuningsbehoefte is mbt internaliserend probleemgedrag.

Samrai, Beinart & Harper (2011)

Bevindingen

- Steun door de 'link worker', evenals financiële en praktische steun door sociale diensten wordt gezien als essentieel.
- Ook een 'pauze' was erg belangrijk. Niet iedereen had hier toegang toe.
- Training werd gezien als bruikbaar en men vond dat de trainingen verbeterd waren de laatste tijd
- Participanten gaven aan dat steun niet altijd aanwezig was, wanneer het nodig was.
- Ontmoetingen met andere pleegouders werd gezien als erg fijn. Steun van het informele netwerk van participanten, vooral van familie en vrienden, was eveneens een essentiële component
- Een professionele relatie tussen participanten en de pleegzorgwerker is een belangrijke factor in het succes van een plaatsing. Een goede relatie zorgde ervoor dat participanten de pleegzorgwerker contacteerden wanneer dit nodig was.
- Participanten vonden het van belang achtergrondinformatie over het kind en zijn geschiedenis te hebben voordat de plaatsing plaatsvindt.
- Toegankelijke en flexibele steun vergroot een succesvolle plaatsing.
- De aanwezigheid van toegankelijke steun, inclusief een 'pauze optie', sterke professionele relaties, goede communicatie en uitwisseling van informatie leidt er toe dat pleegouders zich beter kunnen 'binden' aan het kind. Dit stimuleert een succesvolle plaatsing en stabiliteit, wat weer leidt tot betere uitkomsten voor pleegkinderen en ervoor zorgt dat pleegouders en pleegkinderen de pleegzorg positief ervaren.
- Training werd over het algemeen als helpend ervaren, vooral wanneer die training ging over specialistische onderwerpen zoals separatie en verlies. Wanneer men de 'attachment-based'

moeilijkheden die worden ervaren door pleegouders- en kinderen onder de loep neemt verdient het aanbeveling attachment-based theory programma's te integreren in pleegouder trainingen (Golding, 2003). Deze trainingen kunnen de band tussen pleegouder en pleegkind versterken (Baxter, 2005).

- De steun die pleegouders ervaren interacteert met relationele subsystemen als pleegouder- en kind en pleegouder en pleegzorgwerkers.

Cooley & Petren (2011)

Bevindingen

- Het onderhouden van productieve relaties met pleegzorg en trainingsinstanties vraagt veel van pleegouders. Veel pleegouders zien pleegzorg instellingen als een potentiële bron van steun (Brown & Campbell, 2007), maar er zijn veel uitdagingen in deze relatie. Hoewel pleegouders meer tevreden zijn wanneer ze het gevoel hebben dat pleegzorginstellingen hun respecteren en informatie met ze willen delen (Denby, Rindfleisch & Bean, 1999), rapporteren ze vaak dat instellingen inadequate assistentie, steun en informatie geven (Chipungu & Bent-Goodley, 2004).
- De weinige steun en soms het gebrek aan samenwerking van pleegzorginstellingen hindert het competentiegevoel van pleegouders.
- Voordelen van pleegoudertrainingen: minder opbrekingen van plaatsingen, kennis en steun m.b.t. het opbouwen van een relatie met de pleegzorgaanbieder, contacten met andere pleegouders, minder burnouts onder pleegouders, betere matching, en betere relaties tussen pleegouder- en pleegkind. Ondanks de vele voordelen voelen veel ouders zich echter nog onvoldoende voorbereid voor hun taken als pleegouder na deelname aan een training (Cuddeback & Orme, 2002; MacGregor, 2006).
- Huidige trainingen voor pleegouders kunnen ondersteunen bij de uitdagingen die pleegouders ervaren en kunnen hun een basis kennis geven van de pleegzorg, maar het zou kunnen dat de trainingen hun niet de steun en het vertrouwen geeft die ze nodig hebben om hun training te integreren in het dagelijks leven als pleegouder.
- De behoefte aan meer specifieke informatie mbt verschillende aspecten van pleegzorg was één van de meest genoemde onderwerpen. Die specifieke onderwerpen zijn bijv. het omgaan met trauma's bij pleegkinderen of de omgang met biologische ouders. Specifieke informatie over werken met diversiteit en cultuur van pleegkinderen, evenals discussies over 'real life' voorbeelden en situaties die men tegenkomt in de pleegzorg werden genoemd als relevante onderwerpen voor trainingen. Veel respondenten vroegen hiernaast om meer interactie met huidige, en ervaren pleegouders tijdens de voorbereidingscursus. Deze pleegouders kunnen hun ervaringen delen en vragen beantwoorden. Ook werd de deelname van ervaren pleegouders in trainingen genoemd als waardevol (bijv. in de vorm van een rollenspel).
- Andere pleegouders hadden de behoefte aan informatie dat aanwezig zou zijn buiten de trainingen, zoals een stap-voor-stap gids die helpt bij het omgaan met verschillende aspecten van pleegzorg. Ook noemde iemand eenzelfde behoefte voor een handleiding die pleegouders kunnen laten zien aan verschillende instellingen waarmee contact is om te assisteren bij verschillende aspecten van pleegzorg. Ook was er behoefte aan een lijst van toekomstige trainingen voor pleegouders.
- Pleegouders gaven aan dat de rol van instellingen en casemanagers onduidelijk was voor hen. Training zou meer kunnen ingaan op de (verwachte) rol van case managers. In het algemeen vinden de pleegouders de rol van het pleegzorgsysteem en de bronnen waarvan ze gebruik kunnen maken onduidelijk.

- Eén respondent wil advies over het omgaan met het vertrek van een pleegkind (naar een ander pleeggezin of terug naar de biologische ouders).
- Training kan worden gebruikt om ervoor te zorgen dat pleegouders de rollen van professionals in het pleegzorgsysteem beter begrijpen (Cuddeback & Orme, 2000; Fees et al., 1998; Rhodes et al., 2003).
- Gebaseerd op de uiteenlopende resultaten tussen de kwantitatieve en kwalitatieve studie is het belangrijk dat trainingen zich niet alleen richten op het maken van een beslissing over het wel of niet worden van een pleegouder maar ook voorbereiden op de dingen die geassocieerd worden met de echte ervaring van pleegzorg en werken met het pleegzorgsysteem.
- Pleegouders leren om hun krachten te herkennen en veerkrachtig te zijn tijdens trainingssituaties kan het competentiegevoel verhogen en bereidt pleegouders voor op 'transfer skills' wanneer moeilijke situaties zich voordoen tijdens de opvoeding van pleegkinderen. Het invoegen van een aanpak die ouders helpt hun ervaring tijdens de training te verwerken kan ook helpen bij het opbouwen van persoonlijke bronnen en krachten.
- Training moet de systematische natuur van pleegzorg benadrukken, evenals de specifieke rollen van pleegouders, case managers, en het juridische systeem. Het voorbereiden van ouders op de potentiële moeilijkheden in het navigeren door het systeem, en hun te leren hoe ze moeten opkomen voor hun pleegkind kan ervoor zorgen dat ouders meer effectief werken en kan de frustratie die zij voelen binnen het systeem verminderen. Ook kan het leren van de rollen die iedereen speelt helpen bij het minimaliseren van bureaucratische obstakels en het maximaliseren van het gebruik van aanwezige bronnen.
- Voor trainers kan het belangrijk zijn om de aanwezige bronnen en de huidige steun groepen te benadrukken. Door bijvoorbeeld ouders een lijst te geven van aanstaande trainingen, informatie, of advies m.b.t. de toegang tot steun (tijdens de introductietraining).

Brown, Moraes & Mayhew (2005)

Bevindingen

Ondersteuningsbehoeften van pleeggezinnen met kinderen die een handicap hebben

- Pleegouders die zorgen voor kinderen met een handicap rapporteren dat relevante training m.b.t. speciale behoeften is erg behulpzaam (Hudson & Levasseur, 2002). Een gebied waar pleegouders zich zorgen over maken is het gebrek aan kennis over de specifieke handicap van hun pleegkind. Burry (1999) vond dat gespecialiseerde trainingen over het zorgen voor een kind met een handicap de vaardigheden en kennis van de behoeften van het kind.
- Families die zorgen voor een kind met een handicap rapporteerden significant minder stress na 'respite care'. Even tijd zonder het kind door fysieke, emotionele of sociale redenen is cruciaal. (Hudson & Levasseur, 2002).
- Steungroepen zijn erg helpend voor ouders die kinderen opvoeden met een handicap. Hierdoor voelen ze zich begrepen door anderen, leren ze nieuwe opvoedvaardigheden, kunnen ze hun gevoelens en zorgen uiten met mensen die hun positie begrijpen en lezen ze begrip te tonen voor de biologische familie van het kind (Redding et al., 2000).
- Pleegouders rapporteren voordelen van 'bronnen' die hen helpen gespecialiseerde medische en recreatieve services te vinden.
- Pleegouders die kinderen opvoeden met een handicap hebben een hogere financiële vergoeding nodig.

Resultaten

- Pleegouders hadden meer steun nodig uit de gemeenschap. Meer publieke educatie over speciale behoeften, gespecialiseerde steun voor ouders van kinderen met een beperking en pleegouders zoals 'informele pleegoudergroepen' en 'steungroepen voor pleegouders, waar kinderen kunnen samenkomen'
- Pleegouders hadden behoefte aan een hogere financiële vergoeding.
- Pleegouders noemden scholen die de speciale behoeften van de pleegkinderen begrijpen helpvol. Toegang tot een gespecialiseerd programma op school.
- Goede relaties met pleegzorgwerkers en andere professionals is belangrijk.
- Informatie over de geschiedenis van het kind, medische informatie, informatie over gemeenschaps services, training en workshop. Ze rapporteerden dat ze een behulpzame training hebben gehad van ervaren pleegouders.
- Pleegouders vinden 'respite care' erg behulpzaam. Ze beschreven 'respite care' in termen van kwantiteit (meer uren, meer geld) en toegang (lijst van 'respite workers' en een bureau die 'respite' organiseert)

MacGregor, Rodger, Cummings, Leschied (2006)

Bevindingen

- Scheiding tussen intrinsieke steun (emotioneel) en extrinsieke steun (tastbaar).
- Intrinsieke steun voor pleegouders die cruciaal is voor het behoud van pleegouders is open communicatie tussen pleegzorgwerkers en pleegouders (Rhodes et al., 2003; Sanchirico et al., 1998).
- Pleegouders hebben erkenning nodig van pleegzorgwerkers als zijnde 'lid van het team', wiens meningen gerespecteerd worden en wiens mogelijkheden worden bevestigd (Farris-Manning & Zandstra, 2003).
- Een extrinsieke vorm van steun is adequate training. Rhodes et al (2001) vonden dat tevredenheid van pleegouders gecorreleerd is aan hun percepties over de effectiviteit van trainingen. Die trainingen kunnen ervoor zorgen dat pleegouders zich meer voorbereid en gesteund voelen in de omgang met moeilijke kinderen.
- Een tweede vorm van extrinsieke steun is een adequate compensatie.

Resultaten:

- Pleegouders voelden zich gesteund wanneer zij een goede relatie hebben met pleegzorgwerkers, wanneer pleegzorgwerkers telefoontjes beantwoorden in een redelijke tijd, wanneer pleegzorgwerkers vragen en meningen serieus nemen en wanneer ze open en eerlijk communiceren.
- Veel wisselingen van pleegzorgwerker leidt tot beschadigde relaties en draagt bij aan weinig consistentie in de verwachten mbt hoe pleegouders hun taak moeten vervullen.
- Vertrouwen tussen pleegouder en pleegzorgwerker is belangrijk.
- Pleegouders gaven aan meer medische, educationele en advies 'services' nodig hadden. Sommige ouders voelden dat ze constant moesten vechten voor alles wat ze nodig hebben voor het pleegkind, vooral voor een pleegkind met een handicap.
- Pleegouders hebben behoefte aan een onmiddellijk antwoord van pleegzorgwerkers in crisis situaties en hebben behoefte aan steun van pleegzorgwerkers na kantoortijden.
- Pleegouders gaven aan een hogere financiële vergoeding nodig te hebben. Vooral de vergoedingen voor schoolactiviteiten en kleding was onder de maat.

- Pleegouders gaven aan dat een 'pauze' van pleegzorg nodig is om positief functioneren van hun biologische gezin te waarborgen. Sommige pleegouders gaven aan dat steun binnenshuis (van een andere opvoeder) behulpzaam kan zijn bij kinderen met een handicap.
- Pleegouders willen meer realistische en gespecialiseerde training die is aangepast op specifieke behoeften van kinderen (bijv. autisme, of misbruik). Een thema dat sterk naar voren kwam is de behoefte van pleegouders om elkaar te ondersteunen. Zo kunnen ze ervaringen uitwisselen en nieuwe pleegouders helpen. Ze adviseren pleegouders een onderdeel te laten zijn van de training die wordt aangeboden door de pleegzorginstelling.

Wielheesen, 2013

Bevindingen

- Pleegouders geven aan meer behoefte te hebben aan emotionele ondersteuning. Ze hebben het meest behoefte aan iemand om mee te praten wanneer ze zich zorgen maken en iemand op wie ze kunnen vertrouwen. Ze willen graag iemand om mee te praten voor advies, iemand met soortgelijke ervaringen. Daarnaast geven pleegouders van de NVP aan dat ze behoefte hebben aan iemand die reflectie biedt en iemand die helpt om problemen te bediscussiëren.
- Bestandspleegouders hebben significant meer behoefte aan emotionele ondersteuning dan netwerkpleegouders. Wanneer de controlevariabelen werden meegenomen bleek dit verschil echter niet meer significant.
- De respondenten willen voornamelijk meer ondersteuning voor bepaalde therapie of behandeling voor hun pleegkind en de medische kosten van een pleegkind. Ook hebben pleegouders behoefte aan financiële ondersteuning voor respectievelijk de vrijetijdsbesteding, schoolkosten en de dagelijkse onderhoudskosten van het pleegkind. Voor vervoerskosten, de vakantie en voor spullen voor het pleegkind zouden pleegouders ook meer financiële ondersteuning willen. Tot slot is er een behoefte aan financiële ondersteuning voor de opvang van het pleegkind.
- Pleegouders hebben gemiddeld weinig behoefte aan meer praktische ondersteuning bij thema's met betrekking tot het pleegkind. Relatief gezien hebben pleegouders de meeste behoefte aan praktische hulp voor het zorgen voor therapie of behandeling van het pleegkind.
- Pleegouders hebben gemiddeld meer of sterke behoefte aan ondersteuning bij de contacten met biologische ouders, bij het overleggen over de opvoeding van het kind en bij het maken van afspraken over de omgangsregeling. Bestandspleegouders hebben significant meer behoefte aan hulp op het gebied van hun contact met biologische ouders.
- Pleegouders blijken behoefte te hebben aan praktische ondersteuning bij hun rol in de hulpverlening. De gemiddelde behoefte is het hoogst aan iemand die helpt met het terugkrijgen van extra uitgaven die zijn gedaan voor het pleegkind.
- Pleegouders geven aan dat zij op bepaalde gebieden graag ondersteuning willen zodat het pleeggezin ontzien wordt, maar scoren op de items in het onderdeel praktische ondersteuning om het pleeggezin te ontlasten laag. De meeste behoefte is aan iemand die af en toe dingen onderneemt met het pleegkind en aan een vaste oppas voor het pleegkind. Bestandspleegouders hebben significant meer behoefte aan een vaste oppas en aan iemand die vervoer regelt voor het pleegkind dan netwerkpleegouders.
- Respondenten hebben de sterkste behoeften aan informatie over wat er gebeurt als het pleegkind 18 wordt, vervolgens welke therapieën, behandelingen of diensten er beschikbaar zijn voor het pleegkind. De respondenten geven gemiddeld aan meer informatie te willen over respectievelijk de rechten van het

pleegkind, de problematiek die ze ervaren bij het pleegkind en de hulpverleningsachtergrond van het pleegkind.

- Op vier van de vijf stellingen hebben pleegouders behoefte aan meer informatie omtrent de biologische familie. Er is het meest behoefte aan informatie over de regels rondom de omgang tussen pleegkind en biologische ouders, vervolgens over de zeggenschap van biologische ouders over het pleegkind, het doel en de betekenis van de oudercontacten en over de regels over terugplaatsing naar biologische ouders. Bestandspleegouders hebben significant meer behoefte aan informatie over het doel en de betekenis van oudercontacten.
- De hoogste score op informatiebehoefte is over de rol en taakverdeling tussen de pleegzorginstelling en jeugdzorg. Vervolgens behoeven de pleegouders meer informatie over de werkzaamheden en verantwoordelijkheden van de pleegzorgbegeleider en de voogd. Ook is er behoefte aan informatie over wat de pleegzorgbegeleider en wat de voogd voor de pleegouders kan betekenen. Naast de losse vragen kan ook op schaalniveau worden vastgesteld dat pleegouders behoefte hebben aan informatie over de hulpverlening.
- Er zijn tien thema's naar voren gekomen waarvan uit de literatuur en de interviews bleek waarop ondersteuning nodig is. Dit zijn ondersteuning op (1) emotioneel en (2) financieel vlak, (3) praktische ondersteuning ten behoeve van (de omgang met) het kind (4) praktische ondersteuning ten behoeve van de omgang met de biologische ouders (5) praktische ondersteuning in de hulpverlening (6) praktische ondersteuning ter ontlasting van het pleeggezin (7) informatie omtrent het pleegkind (8) informatie omtrent het biologische familie (9) informatie over de hulpverlening (10) informatie over de rol van pleegouders in de hulpverlening.

Singer, Uzozie, Zeijlmans (2012)

Bevindingen

- Pleegouders missen soms een helder referentiekader om te beoordelen of negatief gedrag bij bepaalde leeftijd van een kind hoort of dat het gaat om probleemgedrag waaraan duidelijk grenzen gesteld moeten worden of dat anderszins begeleiding heeft. Wat is normaal? Bijna alle pleegouders vertellen dat ze bij momenten kampen met handelingsonzekerheid.
- Uit de gesprekken blijkt dat pleegouders veel steun ervaren en vertrouwen in eigen handelen krijgen door informatie en ervaringen uit te wisselen met andere pleegouders, met name door de wederzijdse herkenning en het begrip voor elkaar.